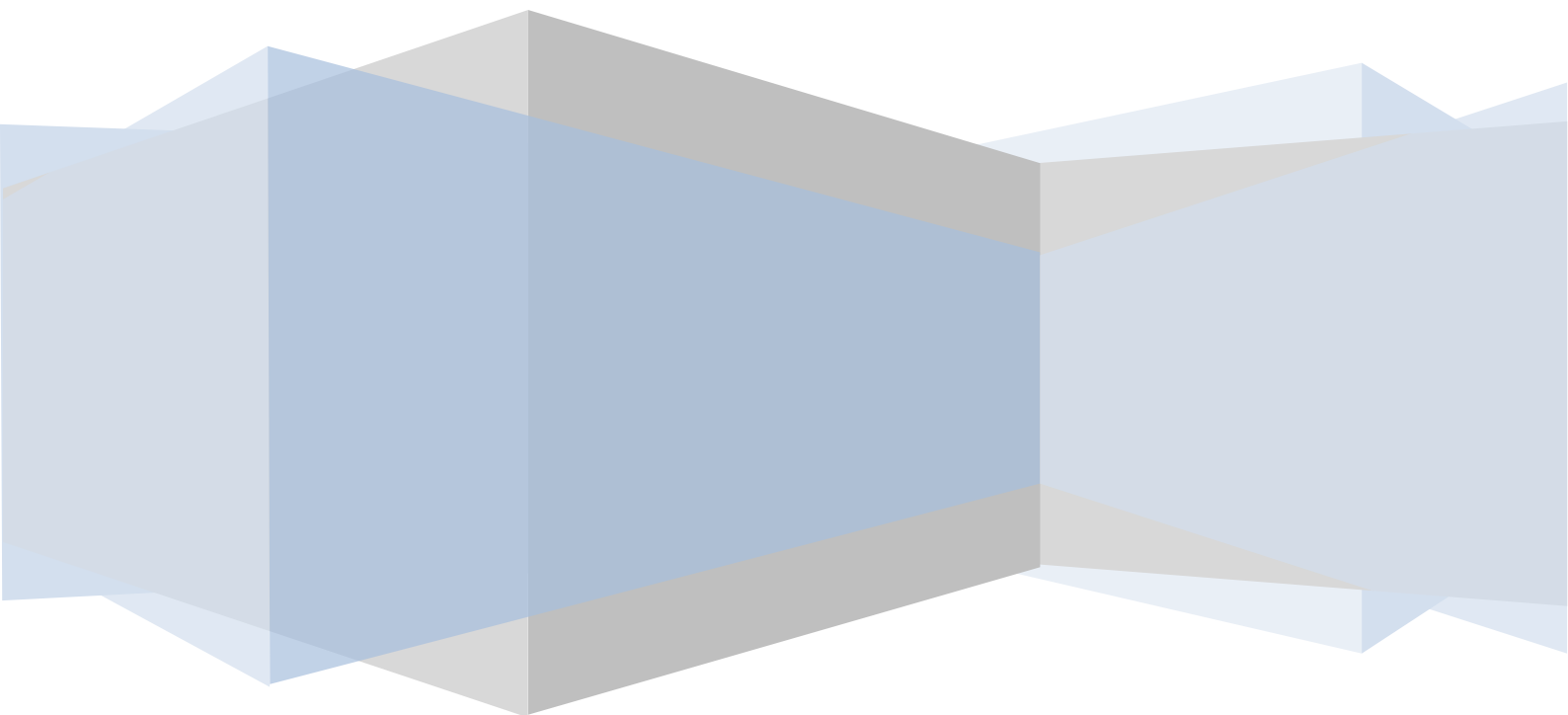

Alūksnes pilsētas bibliotēka

Alūksnes un Apes novadu bibliotēku 2012. gada pārskats

Saturs

1. Reģiona, novada un bibliotēku darbības vispārīgs raksturojums.....	2
2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika	5
3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	9
4. Darbs ar bērniem un jauniešiem.	15
5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums.	20
6. Novadpētniecības darbs.....	25
7. Projektizstrāde.....	32
8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums.....	37
9. Bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.	41
10. Bibliotēkas personāls.....	47
11. Finansiālais nodrošinājums	50
12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.	57
13. Veiksmes stāsti.....	64

1. Reģiona, novada un bibliotēku darbības vispārīgs raksturojums.

2012.gads Alūksnes un Apes novada pašvaldību bibliotēku darbiniekiem un apmeklētājiem ir bijis darbīgs, radošs un notikumiem bagāts.

Alūksnes pilsētas bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas (RGB) pārraudzībā ir Alūksnes un Apes novadu bibliotēkas. Pašvaldību publisko bibliotēku skaits Alūksnes reģionā 2012.gadā nav mainījies.

Alūksnes novadā ir apvienojušies 15 pagasti (Alsviķu, Annas, Ilzenes, Jaunalūksnes, Jaunannas, Jaunlaicenes, Kalncempju, Liepnas, Mārupes, Malienas, Mārkalnes, Pededzes, Veclaicenes, Zeltiņu un Ziemera) un Alūksnes pilsēta, kas ir novada administratīvais centrs. Teritorija- 1764.83 km². Uz 2012.gada 1.jūliju, pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, Alūksnes novadā bija reģistrēti 18683 iedzīvotāji (iedzīvotāju skaits samazinājies - 123). Iedzīvotāju blīvums- viens no mazākajiem valstī- 11,1 uz km². Latvieši- 82%, krievi- 14%.

Pagastos izveidotas pagastu pārvaldes, kuru darbu organizē un vada viens pārvaldes vadītājs uz 2-3 pārvaldēm, novada centrā Alūksnē atrodas novada dome un administrācija, atsevišķa pārvalde pilsētā nav izveidota. Publiskās bibliotēkas Alūksnes novadā ir pagastu pārvalžu struktūrvienības, Alūksnes pilsētas bibliotēka- Alūksnes novada pašvaldības iestāde.

Alūksnes novadā darbojas 18 pašvaldības publiskās bibliotēkas (1 bibliotēka uz 1038 iedzīvotājiem), 15 bibliotēkas vispārizglītojošajās skolās, 1 bibliotēka Alsviķu profesionālajā skolā un 1 – augstskolas RPIVA filiālē, bibliotēka darbojas arī Alūksnes slimnīcā.

Divos lielākajos Alūksnes novada pagastos- Alsviķu un Jaunalūksnes- darbojas pa 2 bibliotēkām. Mārupes pagasta bibliotēkā strādā 2 darbinieces, no kurām viena uz 0,5 darba slodzi, tādējādi pagarinot bibliotēkas darba laiku. Nepilnu darba laiku (0,5 slodzes) strādā 1 bibliotēka- Alūksnes Kalncempju pagastā. Pārējās bibliotēkās- strādā pa vienam darbiniekam- bibliotēku vadītāji. Alūksnes pilsētas bibliotēkā- 10 bibliotekārie darbinieki (no tiem- viens uz 0,5 darba slodzēm), tai skaitā arī bibliotēkas direktore.

Atskaites periodā Alūksnes novadā reorganizēta Jaunannas pamatskola- tā apvienota ar Jaunannas Mūzikas un mākslas skolu, izveidojot Jaunannas Mūzikas un mākslas pamatskolu. Skolā darbojas arī bibliotēka. Saistībā ar skolu reorganizāciju savu atrašanās vietu mainījusi Jaunannas bibliotēka, kopā ar pagasta pārvaldi pārceļoties uz atbrīvoto mūzikas un mākslas skolas ēku. Bibliotēka ieguvusi plašākas telpas.

Apes novada administratīvajā teritorijā ietilpst Apes pilsēta, kurā atrodas novada administratīvais centrs, Apes, Gaujienas, Trapenes un Virešu pagasti. Pašvaldības teritorijas platība ir 544 56 ha. Uz 2012.gada 1.jūliju, pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, Apes novadā reģistrēti 4138 iedzīvotāji (iedzīvotāju skaits samazinājies – 38). Katrā pagastā ir izveidotas pagastu pārvaldes, bibliotēkas- pašvaldības iestādes.

Novadā darbojas 4 pašvaldības publiskās bibliotēkas (1 bibliotēka uz 1035 iedzīvotājiem) un 5 bibliotēkas vispārizglītojošajās skolās. Atskaites periodā bibliotēku skaits nav mainījies. Apes bibliotēkā strādā 3 darbinieki, Virešu un Gaujienas pagasta bibliotēkās- pa vienam darbiniekam, bet Trapenes bibliotēkā- 2 darbinieki, no kuriem 1 darbiniece nepilnu darba laiku.

Vispārizglītojošajās skolu bibliotēkām uz pilnu slodzi darbinieki strādā tikai E.Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas bibliotēkā, Alūksnes pilsētas sākumskolas, Gaujienas speciālajā internātpamatskolas bibliotēkā un no 2012.gada- Alūksnes novada vidusskolā.

Alūksnes pilsētas bibliotēka ir Alūksnes novada pašvaldības iestāde, kura darbojas kā reģiona galvenā bibliotēka (RGB) abu novadu bibliotēkām. Alūksnes un Apes novadu domes ir pieņēmušas lēmumus, kuri nosaka, ka Alūksnes pilsētas bibliotēka realizē Alūksnes un Apes novadu RGB funkcijas, noslēgts līgums, katru gadu tiek saskaņots nepieciešamais finansējums metodiskā darba veikšanai. 2013.gadā finansējums no Apes novada pašvaldības- Ls 1175 (Ls

293,75 uz 1 publisko bibliotēku). 2012.gadā bibliotēkai notikusi atkārtota akreditācija, kuras rezultātā iegūts reģiona galvenās bibliotēkas statuss līdz 2017.gada decembrim.

Visas pašvaldību bibliotēkas ir reģistrētas Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā, ir akreditētas (Alūksnes pilsētas bibliotēka- 2012.gadā atkārtoti kā reģiona galvenā bibliotēka, pagastu bibliotēkas- 2009.gadā kā vietējās nozīmes bibliotēkas). Pagastu bibliotēkām atkārtota akreditācija paredzēta 2014.gadā. Bibliotēkas darbojas saskaņā ar apstiprinātiem nolikumiem. Bibliotēku darbu vada bibliotēku vadītāji. Bibliotēku izmantošanas kārtību nosaka bibliotēku lietošanas noteikumi, kuri ir apstiprināti pašvaldībās. Alūksnes novadā bibliotēkām ir apstiprināti vienoti maksas pakalpojumu izcenojumi, Apes novada bibliotēkās- katrai bibliotēkai savi izcenojumi.

Alūksnes un Apes novadu pašvaldību bibliotēkās lasa 30% iedzīvotāju. Pārskata periodā reģiona publiskajās bibliotēkās reģistrēti 6812 lietotāji, kuri bibliotēkas apmeklējuši 163243 reizes un izmantojuši 234794 vienības no bibliotēku krājumiem. Apmeklētāju vecuma sastāvs mainās, nedaudz samazinājies bērnu un jauniešu īpatsvaram- viņi sastāda 35 % no visiem reģistrētajiem lietotājiem, apmeklējums- 36% no kopējā bibliotēku apmeklējumu skaita.

2012.gadā samazinājies bibliotēkās reģistrēto lietotāju skaits par 317, apmeklējums par 14042 un izsniegums par 26834 vienībām.

2012.gads novadu bibliotēku darbiniekiem ir bijis radošs, darbīgs un interesants. Bibliotēku darbinieki cenšas pēc iespējas labāk veikt savus galvenos uzdevumus- informēt un izglītot savus apmeklētājus, nodrošināt iedzīvotājiem saturīgi pavadīt brīvo laiku. Bibliotēku darbinieki ar savām norisēm aktīvi iesaistījušies gan savu novadu, pagastu kultūras dzīvē un sabiedriskajās aktivitātēs, gan iesaistījušies valsts nozīmes pasākumos- E-prasmju nedēļā, Februāris- droša interneta mēnesis, Bibliotēku nedēļā Latvijā, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā, Muzeju naktī, Bērnu/jauniešu/vecāku žūrijā, piedalījušies makulatūras vākšanas akcijā „Bibliotēka man, es bibliotēkai”, piedalījušies Monētu dienās, akcijā „Pasaule t@vā bibliotēkā”, piedalījušies paši un aicinājuši bibliotēku apmeklētājus iesaistīties „E-mailu karā”, bibliotekāri palīdzējuši iedzīvotājiem apgūt datorprasmes, piedalījušies Latvijas Lielajā talkā, aicinājuši iedzīvotājus piedalīties labdarības akcijā „Sirsnīga prasa, lai bērniņš lasa!”, kopā ar saviem lasītājiem piedalījušies novadu Grāmatu svētkos un novadu svētku organizēšanā.

Aizvadītais gads iezīmējās ar valsts īpašu atbalstu publiskajām bibliotēkām-programmas „Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai” ietvaros Alūksnes un Apes reģiona bibliotēku krājumi papildinājās ar 306 dažādu izdevumu eksemplāriem par 2150 latiem, bet startējot Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā mērķprogrammas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" projektu konkursā ar projektu „Grāmatu iepirkums Alūksnes un Apes novadu pašvaldību publiskajām bibliotēkām”, ieguvām 5396 latus, par kuriem iegādājāmies 1023 eksemplārus grāmatu.

2012.gads bibliotēkās, vairāk vai mazāk katrā, aizvadīts ar devīzi „Bibliotēka man- es bibliotēkai”- vispirms jau, piedaloties apmācībās bibliotēkas interešu pārstāvniecībā, iesaistot tajās arī savus atbalstītājus, izstrādājot interešu pārstāvniecības plānus utt., aicinot uz bibliotēkām savus atbalstītājus un vēl plašāk stāstot par savu darbu, sakot paldies saviem sadarbības partneriem un lasītājiem.

2012.gadā telpu remontu beidzot sagaidījusi Ziemera pagasta Māriņkalna bibliotēka, arī Alūksnes pilsētas bibliotēkas lasītava un datortelpa remonta rezultātā kļuvusi gaišāka un lasītājiem tīkamāka.

Priecājāmie par Alūksnes pilsētu bibliotēku darbiniekiem, kuri, piedaloties konkursā „Radošās aktivitātes par drošību internetā manā bibliotēkā 2012”, ieguva balvas no SIA „Telia Latvija” (multifunkcionālā iekārta), Latvijas Bibliotekāru biedrības (bezmaksas ielūgums uz LBB Vidzemes nodaļas saietu) un portāla Draugiem.lv (grāmatas).

Prieks par laikraksta „Malienas Ziņas” žurnālisti Sandru Apini, kura ieguva 3.vietu *Trešā Tēva dēla* rīkotajā publikāciju konkursā „Mediji bibliotēkām”- tas, pateicoties veiksmīgai sadarbībai ar bibliotēkām!

2012.gadā jauns izaicinājums bija Alūksnes pilsētas bibliotēkas darbiniekiem- 3 nedēļas bibliotēkā strādāja zviedru jaunietes Ida un Zandra (projekts KRUT)- tā bija iespēja bibliotēkas darbiniekiem uzlabot savas angļu valodas zināšanas un saprast, cik svarīgi ir zināt svešvalodas!

Bibliotēku darbība vērsta uz tālāku savu pakalpojumu attīstību un kvalitātes paaugstināšanu. Galvenie mērķi- nodrošināt Alūksnes un Apes novadu iedzīvotājiem operatīvus un kvalitatīvus informācijas pakalpojumus, sekmēt iedzīvotāju mūžizglītību, saturīgu brīvā laika pavadīšanu, novada vēstures apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu, sekmīgi darboties valsts vienotajā bibliotēku informācijas sistēmā.

Bibliotēku darba prioritātes:

- lasīšanas veicināšana bērnu un jauniešu vidū;
- kvalitatīva lietotāju apkalpošana, pakalpojumu attīstība un plašākas pieejamības nodrošināšana;
- lietotāju apmācība darbam ar IT, informācijpratības veicināšana;
- lietotāju interesēm atbilstoša krājuma veidošana;
- elektronisko resursu veidošana un plašākas pieejamības nodrošināšana;
- lasīšanu, literatūru popularizējošu bezmaksas pasākumu organizēšana, interešu grupu darbības veicināšana;
- lielākas publicitātes nodrošināšana par bibliotēkas pakalpojumiem, tās darbību;
- sadarbība ar izglītības iestādēm, sabiedriskajām organizācijām, iestādēm, sadarbības veicināšana ar skolu bibliotēkām;
- bibliotēku personāla attīstība;
- bibliotēku telpu paplašināšana, remonti, aprīkojuma modernizācija.

Alūksnes un Apes novadu publisko bibliotēku galvenie statistikas darba rādītāji

Darba rādītāji	2010.	2011.	2012.	+ vai -
Iedzīvotāju bibliotēkārāis aptvērums %	31	31	30	-
Bibliotēku apmeklējums uz 1 iedzīvotāju	7,4	7,7	7,2	-
Bibliotēku apmeklējumu skaits uz 1 lasītāju	23,7	24,7	24	-
Bibliotēku izsniegums uz 1 iedzīvotāju	12	11,4	10,3	-
Bibliotēku izsniegums uz 1 lasītāju	39	36,5	34,5	-
Dienā vidēji bibliotēkas apmeklēja	688	700	648	-
Dienā vidēji bibliotēkas izsniedza	1117	1034	932	-
Bibliotēku krājuma apgrozība	1,4	1,37	1,22	-
Pašvaldības 1 lasītājam grāmatām iztērēja	2,55	3,03	3,18	+
Pašvaldības 1 lasītājam periodikai iztērēja	1,54	1,47	1,62	+
Pašvaldības 1 iedzīvotājam grāmatām iztērēja	0,79	0,94	0,95	+
Pašvaldības 1 iedzīvotājam periodikai iztērēja	0,48	0,46	0,48	+
Bibliotēku dokumentu skaits uz 1 lasītāju	27	26,6	28,2	+
Bibliotēku kārtējie izdevumi uz 1 lasītāju (Ls)	37,4	37,3	44,54	+
Bibliotēku kārtējie izdevumi uz 1 iedzīvotāju (Ls)	11,65	11,62	13,29	+

Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas direktore Iveta Ozoliņa.

2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Alūksnes reģiona bibliotēku viens no galvenajiem uzdevumiem ir veidot universālu un aktuālu krājumu, atbilstošu Alūksnes un Apes novadu lietotāju interesēm ar kvalitatīviem tradicionālajiem un elektroniskajiem informācijas nesējiem, nodrošinot krājuma saturisko kvalitāti, veicinot tā izmantojamību un lasītību. Tas noteikts gan Alūksnes pilsētas bibliotēkas, gan pārējo novadu bibliotēku krājumu attīstības politiku vadlīnijās.

Bibliotēku krājuma komplektēšanu nosaka: lietotāju pieprasījums, bibliotēkas funkcijas (informēt, izglītēt, izklaidēt), finansu līdzekļu apjoms un izdevēju piedāvājums. Bibliotēkām ir nenovērtējama loma gan informācijas un nepārtrauktas tālākizglītības procesa nodrošināšanā, gan iedzīvotāju saturīga brīvā laika pavadīšanā. Darbs ar krājumu ir nepārtraukts, arvien papildinot pieejamos informācijas resursus.

Tiek meklētas un izmantotas visas piedāvātās iespējas, lai iegūtu daudzpusīgāku informāciju par jaunāko literatūru, kas ir svarīgi komplektēšanas procesā. Tiek izmantoti lielāko grāmatu bāzu interneta resursi: SIA „Latvijas grāmata” interneta vietne www.lgramata.lv, individuālo komersantu „Virja” un „Avots PR” interneta vietnes www.virja.lv un www.avotspr.lv piedāvājumus, izdevniecību interneta vietnes www.zvaigzne.lv, www.jumava.lv, www.jr.lv, www.vltersunrapa.lv u.c. Ieskatu par jaunākajām un lasītākajām grāmatām sniedz apskati un recenzijas periodikā (Santa, Mājas Viesis, Latvju Teksti, Latvijas Avīzes pielikums Kultūrzīmes). Tā kā finanšu līdzekļi ir ierobežoti, tad rūpīgi tiek apsvērts un izvērtēts lasītāju pieprasījums un analizēti ieteikumi, lai bibliotēku krājumus dažādotu un piedāvājums būtu atbilstošs lietotāju pieprasījumiem un tiktu veidots kvalitatīvs krājums. Krājumā vienmēr tiek iekļauta jaunākā latviešu oriģinālliteratūra, labākie tulkojumi, izdevumi dažādās zinātņu nozarēs, bērnu grāmatas, īpašu uzmanību veltot skolēnu ieteicamās literatūras sarakstiem un lasīšanu veicinošiem darbiem. Nozaru literatūrā katrā nodaļā tiek papildināts esošās literatūras klāsts, lai veicinātu lasītāju izglītības iespējas (studējošā un skolu jaunatne) un brīvā laika saturīgu pavadīšanu. Pieaudzis pieprasījums pēc grāmatām svešvalodās, īpaši- angļu valodā, kam jāpievērš uzmanība 2013.gadā komplektējot Alūksnes pilsētas bibliotēkas krājumu.

Neatsverams ir valsts atbalsts bibliotēkām krājumu papildināšanā, kas tika saņemts 2012.gada nogalē. Alūksnes pilsētas bibliotēka, startējot ar projektu „Grāmatu iepirkums Alūksnes un Apes novadu pašvaldību publiskajām bibliotēkām” Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā mērķprogrammas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" projektu konkursā, ieguva 5396 latus, par kuriem iegādājās 1023 eksemplārus grāmatu, kuras 2013.gada sākumā nonāca visās 22 Alūksnes un Apes novadu pašvaldību publiskajās bibliotēkās. Grāmatu iegādi atbalstīja Kultūras ministrija (KM), paredzot valsts finansējumu programmai "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai". Šīs programmas ietvaros Alūksnes un Apes novadu bibliotēkas kopumā saņēma 306 izdevumus par 2150 latiem. Liels ieguldījums krājumu papildināšanā ar literatūru bērniem un jauniešiem ir LNB, LBB, LNB Atbalsta biedrības atbalsts Bērnu/jauniešu/vecāku žūrijas bibliotēkām- 354 eks. par ~ Ls 1458.

Lai popularizētu jaunieguvumus vairākās bibliotēkās (Alūksnē, Apē u.c.) regulāri tiek rīkotas jauno grāmatu dienas. Lasītāji par jaunajām grāmatām tiek informēti Alūksnes pilsētas bibliotēkas interneta vietnē www.albibl.lv, arī sociālā tīkla www.draugiem.lv bibliotēkas profilā. Jaunāko grāmatu popularizēšanai bibliotēkas aizvien vairāk sāk izmantot Latvijas Bibliotēku portālu, ievietojot informāciju par jaunieguvumiem savu bibliotēku profilos.

Atskaites periodā bibliotēku krājumi papildinājušies ar 6081 grāmatām, t.sk 1239 grāmatām bērniem līdz 4.klasei un 9587 eksemplāriem preses izdevumu. Ierobežotā finansējuma dēļ ir nepietiekams audiovizuālo dokumentu- jaunieguvumu skaits (34), jo, balstoties uz lietotāju pieprasījumu, par prioritāti tomēr tiek izvirzīta iespiesto izdevumu

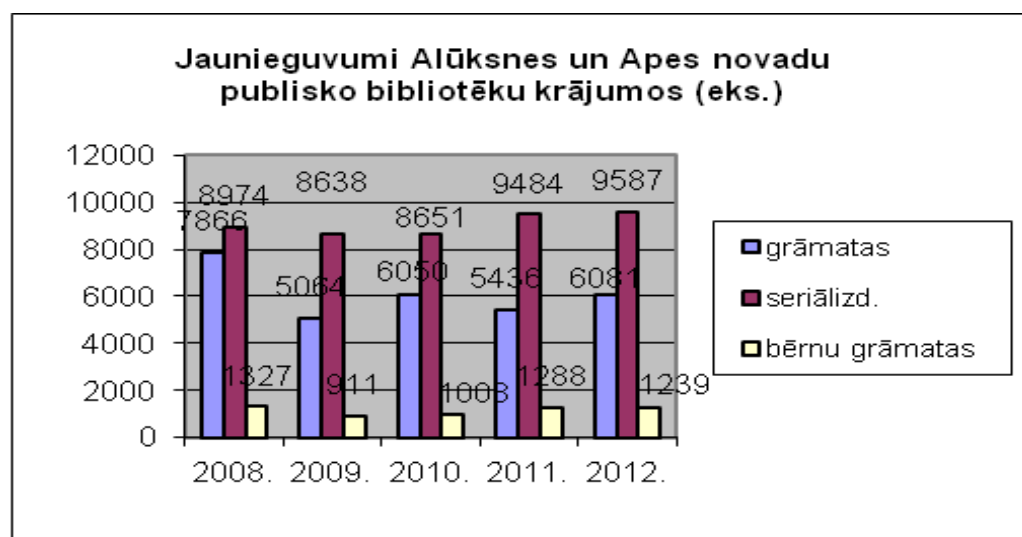
komplektēšana. Krājuma komplektēšanā iespēju robežās tiek aptvertas visas zinātņu nozares un darbības jomas, kas aktuālas novadu iedzīvotājiem, mācību iestāžu audzēkņiem.

Reģiona bibliotēkas savu bibliotēku krājumu komplektēšanu veic patstāvīgi. Alūksnes pilsētas bibliotēka veicina krājumu kvalitātes uzturēšanu, regulāri informējot bibliotēkas par jaunumiem grāmatu tirgū, sniedzot metodisku un praktisku palīdzību krājumu veidošanā un kārtojumā, kā arī nodrošina materiālu (dāvinājumu) piegādi no LNB Bibliotēku Attīstības institūta un to sadali bibliotēkām. Tiek koordinēta un nodrošināta arī VKKF kultūras programmas „Bērnu Žūrija” grāmatu piegāde.

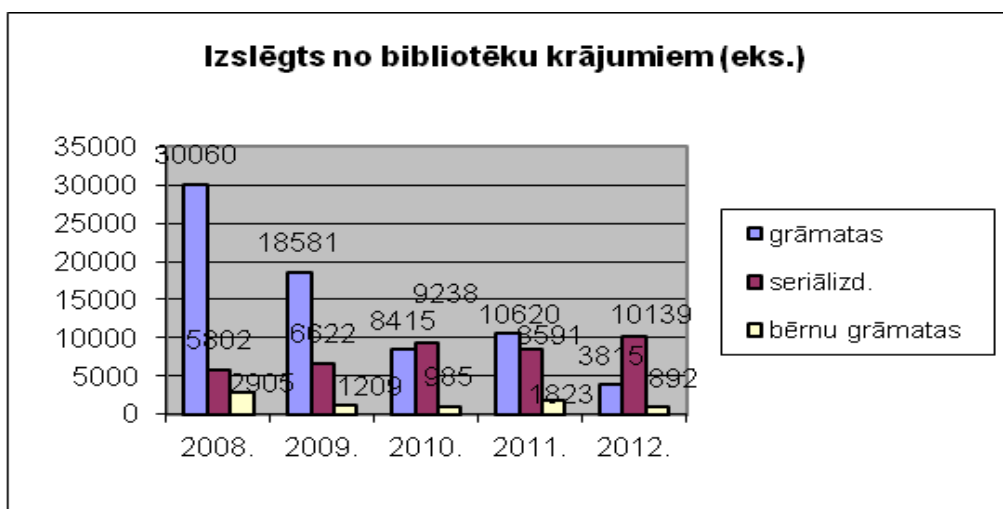
Alūksnes pilsētas bibliotēka komplektē iespieddarbu u.c. dokumentu krājumu atbilstoši Alūksnes pilsētas un novada administratīvās teritorijas attīstības prioritātēm un galvenajām uzņēmējdarbības nozarēm: lauksaimniecību, lopkopību, mazumtirdzniecību, mežsaimniecību, mežizstrādi, būvniecību u.c., atbilstoši lasītāju sastāvam. Tematiski krājuma veidošanā tiek aptvertas visas zinātņu nozares un darbības jomas, atšķiras tikai komplektēšanas intensitāte.

Bibliotēku krājuma komplektēšanā nozīmīgu vietu ieņem arī humanitāro un sociālo zinātņu nozaru literatūra, iespieddarbi pedagoģijā, literatūrzinātnē, ekonomikā un vēsturē. Kā pierobežas reģionam, kur dzīvo 14 % krievu tautības iedzīvotāju, piemēram, Pededzes, Jaunalūksnes pagastos un Alūksnes pilsētā, tiek komplektēti iespieddarbi arī krievu valodā.

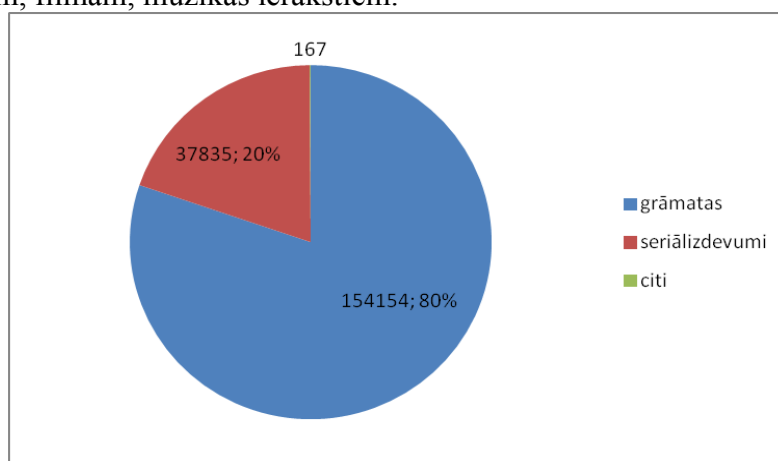
Ierobežotā finansējuma dēļ maz iegādājamiem un nepietiekami izmantojam elektroniskos informācijas nesējus (CD, DVD u.c.). Turpmāk jāpārdomā šo izdevumu reklāma un jāpilnveido to pielietojums bibliotēkā. Darbā ar bērniem veiksmīgi tiek izmantoti CD ar dziesmām un pasakām bērniem rīkotajos pasākumos.

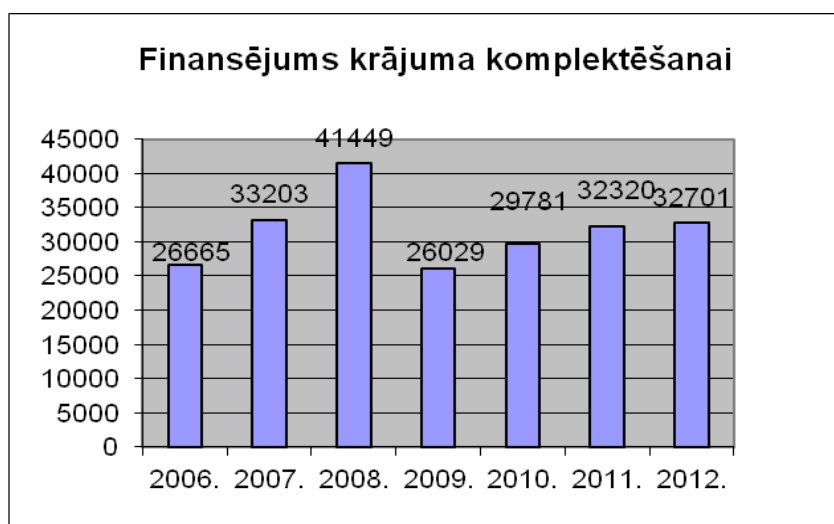
Nepārtraukti turpinās darbs pie krājumu kvalitātes uzlabošanas, arī izslēdzot no fondiem lasītāju nepieprasītos, nolietotos izdevumus. Samazinās no krājuma izslēgto grāmatu skaits. To varētu izskaidrot ar to, ka veicot bibliotēku krājumu rekatalogizāciju, ievadot dokumentus elektroniskajā kopkatalogā, iepriekšējos gados lielākos apjomos tika izslēgti nolietotie un novecojušie iespieddarbi. Regulāri veicot krājuma rekonplektēšanu no nepieprasītiem, novecojušiem izdevumiem, tiek nodrošināta krājuma aktualitāte- atskaites periodā no krājuma izslēgti 13964 izdevumi, no kuriem 3815 eks.ir grāmatas. Darbs pie krājuma aktualitātes uzturēšanas jāturpina.

Krājumos 80% sastāda grāmatas, no tiem 16,3% ir bērnu literatūra, seriālizdevumi- nepilni 20%, bet audiovizuālie materiāli nepilns 1%. Neliels ir bērnu grāmatu īpatsvars- 20,4% no jaunieguvumiem, kas ir vairāk kā nepietiekami, lai veicinātu lasīšanu bērnu un jauniešu vidū. Nepieciešama krājumu papildināšana ar cita veida izdevumiem, piemēram, klausāmgrāmatām, filmām, mūzikas ierakstiem.

2012.gadā pašvaldību piešķirtais finansējums bibliotēku krājumu komplektēšanai kopumā būtiski nav mainījies (+ Ls 381). Finansējums pieaudzis vai palicis nemainīgs Alūksnes novadā 8 bibliotēkām (Alūksnē, Alsviķos, Ilzenē, Bejā, Jaunalūksnē, Malienā, Mālpupē, Strautiņos), Apes novadā 3 bibliotēkām (Gaujienā, Trapenē, Vidagā). Finansējums krājuma komplektēšanai nedaudz samazinājies Alūksnes novadā Jaunannas, Jaunlaicenes, Kalncempju, Annas, Liepnas, Māriņkalna, Mārkalnes, Pededzes un Veclaicenes bibliotēkās, bet Apes novadā- Apes bibliotēkā.

Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” ieteikumiem. Izdevumi krājuma komplektēšanai **uz 1 lietotāju** Alūksnes novadā- **Ls 4,82**, Apes novadā- **Ls 4,74**. Izdevumi krājuma komplektēšanai **uz 1 iedzīvotāju** Alūksnes novadā- **Ls 1,39**, Apes novadā- **Ls 1,61**.

Vairāk par bibliotēku finansējumu krājumam skatīt atskaites sadaļā „Finansiālais nodrošinājums”.

Bibliotēku krājumus ievērojami papildina arī organizāciju un privātpersonu dāvinājumi. Visas Alūksnes reģiona bibliotēkas aktīvi iesaistās Lauku bibliotēku atbalsta biedrības akcijā un organizētajos Grāmatu svētkos, kuru laikā tiek saņemtas dāvanu kartes, par kurām bibliotēkas izvēlas sev nepieciešamo literatūru, 2012.gadā tie bija ~Ls 600. Bibliotēku nedēļas laikā visas bibliotēkas iesaistās akcijā „Uzdāvinī vienu jaunu grāmatu savai bibliotēkai!”, kurā aicina iedzīvotājus dāvināt grāmatas. Un lai arī atsaucība nav ļoti liela- gandrīz katra bibliotēka savā krājumā ieguvusi kādu vērtīgu izdevumu. Dāvinājumi tiek saņemti arī no LNB Atbalsta biedrības labdarības akcijā „Sirsniņ prasa, lai bērniņš lasa”. Bibliotēku darbinieki ir aktīvi šīs ziedojumu akcijas popularizētāji.

Bibliotēkā tiek komplektēts un veidots novadpētniecības uzziņu krājums (tematiskās mapes, iespieddarbi). Tā, piemēram, Alūksnes pilsētas bibliotēkā tiek veidotas vairāk kā 140 tematiskās mapes, nosacīti tās veido vairākas grupas – tematiskās (par katru novadu kopumā, katru pagastu, dabas objektiem, sportu, kultūru, reliģiju, uzņēmējdarbību, vēsturi u. t. t.) un personāliju mapes (par konkrētiem novadniekiem – literātiem, kultūras un mākslas darbiniekiem, sportistiem, vēsturiskām personībām u.c.) Telpu trūkuma dēļ Alūksnes pilsētas bibliotēkā visi materiāli nav izvietoti vienkopus, bet atrodas gan lasītavā, gan abonementā.

Bibliotēkā pieejami pašvaldību informatīvie izdevumi (līdz administratīvajai reformai), Alūksnes novada domes sēžu protokoli, Alūksnes Novada Vēstis, saistošie noteikumi u.c.

Īpaši jāatzīmē bibliotēkas sadarbība ar Alūksnes politiski represēto klubu „Sarma”, tās rezultātā bibliotēkas krājums papildinājies gan ar grāmatām, gan ar videofilmām „Salauztie mūži atmiņās sāj” kārtējām daļām, kurās dokumentētas politiski represēto abu novadu iedzīvotāju likteņgaitas. Jāpiezīmē, ka projektus šai organizācijai palīdz sagatavot bibliotēkas bibliogrāfe Aija Plūme.

Reģionālo kopkatalogu veido Alūksnes pilsētas bibliotēka un 17 Alūksnes novada pašvaldības publiskās bibliotēkas, 4 Apes novada pašvaldības publiskās bibliotēkas, Alūksnes pilsētas sākumskolas bibliotēka, E.Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas bibliotēka. Jaunieguvumus katra bibliotēka komplektē pati, izdevumu aprakstus, izmantojot informācijas sistēmas *Alise* moduli *Z39.50 klients*, katalogā importē Alūksnes pilsētas bibliotēkas darbinieks.

2011.gadā Alūksnes pilsētas bibliotēkā, turpinot darbu pie bibliotēkas krājuma kvalitātes vērtēšanas, tika izveidots rezerves, lieko un atkārtoto izdevumu eksemplāru fonds (krātuve), kurai gan ir nepiemērotas telpas, bet tas ļauj ērtāk izvietot aktīvo krājumu. 2012.gada beigās tajā ir **3380 eks**. Pēc lasītāju pieprasījuma krātuves fonds tiek izmantots, papildināts un mainīts. Izmantojot elektronisko kopkatalogu, krātuve ir pieejama abu novadu lasītājiem.

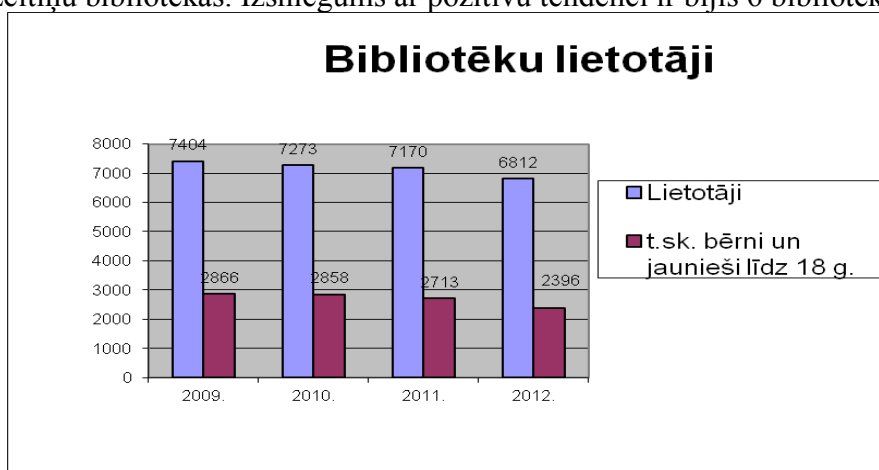
Sagatavoja komplektēšanas un apstrādes nodaļas vadītāja S.Avotiņa

3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

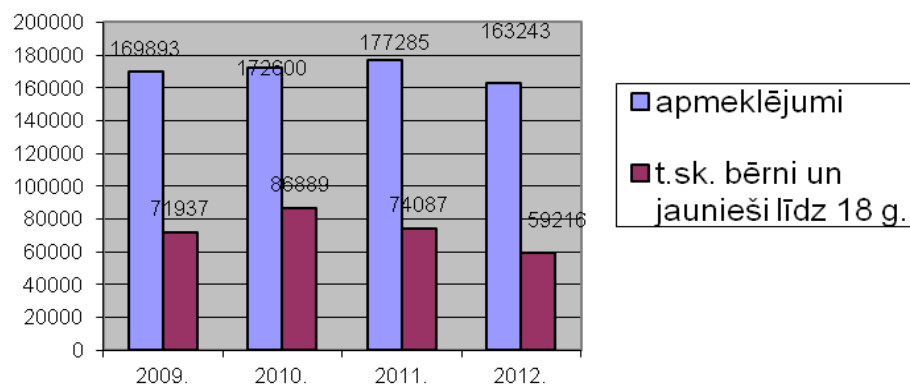
Publisko bibliotēku vērtība mūsdienās pieaug, to sniegto pakalpojumu klāsts arvien aug un tām ir jāaug laikam un apmeklētāju prasībām līdzī. Neskatoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju un finansiālām grūtībām, bibliotēkas ir turpinājušas attīstīt savus pakalpojumus. Alūksnes un Apes novadu bibliotēku pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar bibliotēku nolikumiem un lietošanas noteikumiem. Visi pamatpakalpojumi bibliotēkās tiek nodrošināti bez maksas. Kā maksas pakalpojumi tiek piedāvāti kopēšana, printēšana, skenēšana, laminēšana. Ar 2009.gada 17.decembra Alūksnes novada domes lēmumu nr.410 tika apstiprināti vienoti maksas pakalpojumi visās Alūksnes novada pašvaldības publiskajās bibliotēkās.

Rādītāji	2010.	2011.	2012.	Dinamika
Lietotāji	7273	7170	6812	- 358
Apmeklējumi	172 600	177 285	163 243	- 14 042
Izsniegums	280 375	261 628	234 794	- 26 834

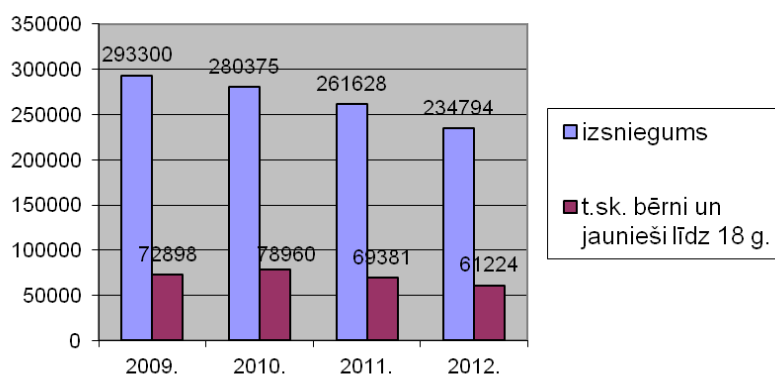
Visi galvenie darba rādītāji ir samazinājušies. Tam ir vairāki iemesli. Joprojām turpinās iedzīvotāju skaita samazināšanās procesi, sociālekonomiskie faktori veicina iedzīvotāju migrāciju uz valsts lielākajām pilsētām, ārvalstīm, arī dabiskais pieaugums bijis negatīvs pēdējo 16 gadu laikā. Tā, piemēram, Malienas pamatskolā 1. klasē mācās tikai 1 audzēknis, Sikšņu pamatskolā pavisam ir tikai 32 bērni. Bez tam vairākās bibliotēkās – Māriņkalna, Mālpupes, arī Alūksnes pilsētas bibliotēkas lasītavā tika veikti remonts (kas, protams, ir vērtējams pozitīvi), kādēļ šajā laikā lietotāji netika apkalpoti, Pededzes bibliotēka bija vairākus mēnešus slēgta bibliotekāres slimības dēļ. It īpaši ir samazinājies lietotāju skaits bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem vidū, arī apmeklējums un izsniegums šajā vecuma grupā ir jūtami sarucis. Tomēr reģiona 9 bibliotēkās kopējais lietotāju skaits ir pieaudzis – Mārkalnes bibliotēkā pat par 49, Māriņkalna – par 25. Tas liecina, ka ļoti svarīgs faktors jaunu lietotāju iesaistīšanā ir bibliotēkas darbinieka aktivitāte (Mārkalne). Savukārt Māriņkalna bibliotēkā lasītāju skaita pieaugums ir saistīts ar izremontētajām telpām – tās ir kļuvušas daudz mūsdienīgākas un mājīgākas, līdz ar to apmeklētājiem tajās ir patīkami uzturēties. Liela atšķirība ir arī bibliotekārā aptvērums ziņā – ja dažās bibliotēkās (Ilzene) lasa 54% pagasta iedzīvotāju, tad citās (Maliena, Jaunanna) – tikai 25%. Tas nozīmē, ka šajos pagastos bibliotekāram būtu vairāk jāstrādā pie bibliotēkas reklāmas un publicitātes, lai ieinteresētu potenciālos lasītājus. Apmeklējumu skaits ir pieaudzis tikai 4 bibliotēkās – Bejas, Māriņkalna, Mārkalnes un Zeltiņu bibliotēkās. Izsniegums ar pozitīvu tendenci ir bijis 6 bibliotēkās.

Bibliotēku apmeklējumi

Izsniegums bibliotēkās

Bibliotēku darba kvalitātes galvenie rādītāji 2012. gadā:

- Dokumentu skaits uz 1 lietotāju – 28(+1)
- Apmeklējumu skaits uz 1 lietotāju – 24 (-1)
- Izsniegumu skaits uz 1 lietotāju – 34 (- 2)
- Kārtējie izdevumi uz 1 lietotāju – 46 (+11)
- Krājuma apgrozība – 1,2 (- 0,2)

Aizvadītajā gadā gandrīz visas abu novadu bibliotēkas, izņemot Pededzes bibliotēku, ir savadījušas savus aktīvos krājumus Alūksnes un Apes novadu bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā. Pededzes pagasta bibliotēka to vēl nav pabeigusi savā specifiskā krājuma dēļ, jo tajā ir iespieddarbi pārsvarā krievu valodā. 17 bibliotēkas veic lietotāju automatizēto apkalpošanu BIS ALISE. To nav uzsākušas tikai Bejas, Ilzenes, Kalncempju un Pededzes bibliotēkas. Trapenes bibliotēka automatizēto izsniegšanu/saņemšanu uzsāka 2013. gada janvārī.

Bibliotēku darbība vērsta uz tālāku savu pakalpojumu attīstību un kvalitātes paaugstināšanu. No 2008. gada Alūksnes pilsētas bibliotēka piedāvā jaunu pakalpojumu -

izdevumu rezervēšanu un izdevumu nodošanas termiņa pagarināšanu un konta pārraudzību internetā.

Viens no vairāk izmantotajiem bibliotēku pakalpojumiem ir preses izdevumu piedāvājums. Ir pastāvīgo apmeklētāju loks, kas iecienījuši jaunāko laikrakstu un žurnālu lasīšanu uz vietas, kā arī apmeklētāji, kas regulāri iegriežas pēc žurnāliem lasīšanai uz mājām, un daudzi no viņiem izmanto abas šīs iespējas. Pagastu bibliotēkās uz mājām bieži vien tiek izsniegti arī laikraksti. Jāteic gan, ka bibliotēkās pārsvarā tiek abonēti tikai 2 vietējie laikraksti, no centrālajiem izdevumiem – „Latvijas Avīze”.

Periodisko izdevumu skaits bibliotēkās:

N.P.K.	Bibliotēka	Abonēto izdevumu skaits	Summa LVL
1.	Alūksnes pilsētas bibliotēka	89	2025.-
2.	Apes bibliotēka	41	784. -
3.	Alsviķu bibliotēka	21	432.-
4.	Annas bibliotēka	16	259.-
5.	Bejas bibliotēka	20	497.-
6.	Gaujienas bibliotēka	18	580.-
7.	Ilzenes bibliotēka	11	350.-
8.	Jaunalūksnes bibliotēka	35	654.-
9.	Jaunannas bibliotēka	18	317.-
10.	Jaunlaicenes bibliotēka	25	370.-
11.	Kalnecmpju bibliotēka	11	333.-
12.	Liepnas bibliotēka	18	400.-
13.	Malienas bibliotēka	16	314.-
14.	Māriņkalna bibliotēka	20	373.-
15.	Mārupes bibliotēka	22	522.-
16.	Mārkalnes bibliotēka	17	349.-
17.	Pededzes bibliotēka	19	374.-
18.	Strautiņu bibliotēka	22	333.-
19.	Trapenes bibliotēka	21	542.-
20.	Veclaicenes bibliotēka	17	350.-
21.	Vidagas bibliotēka	23	448.-
22.	Zeltiņu bibliotēka	25	540.-

Visās bibliotēkās ir pieejamas arī tematiskās mapes, kurās pamatā apkopotas periodisko izdevumu rakstu kopijas par pieprasītiem tematiem un novadpētniecību. Nepieciešamības gadījumā iespējama elektronisko dokumentu piegāde no Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma, kas gada laikā vairākkārt izmantota Alūksnes pilsētas bibliotēkā, tomēr lasītāji pamatā izvēlas iztikt ar informācijas avotiem, kas pieejami bibliotēkās uz vietas, jo tie, atšķirībā no Nacionālās bibliotēkas piedāvātā pakalpojuma, pieejami uzreiz un bez maksas.

Paralēli drukāto informācijas avotu krājumam uzziņu un informatīvajā darbā tiek izmantotas bibliotēkās abonētās datubāzes Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka, kā arī citi elektroniskie resursi, kas brīvi pieejami internetā. Uzziņu daudzveidība izpaužas ne tikai tematiski, bet iespaido arī to izpildes laiku. Nereti specifisku tematu uzziņu izpilde ir ļoti laikietilpīgs process, taču ir arī pieprasījumi, ar kuriem iespējams tikt galā pāris minūtēs. Daļai apmeklētāju joprojām iecienītas ir bibliotēkās pieejamās enciklopēdijas un vārdnīcas, ar kuru palīdzību risināt krustvārdu mīklas vai piedalīties kādā konkursā. Šeit pieejami ir arī novadpētniecības materiāli un pašvaldības informācija. Tiek piedāvāta arī elektroniskā dokumentu piegāde, atskaites periodā ir nosūtītas 624 vienības, kaut gan uzskaitē šim pakalpojumam noteikti nav pilnīga, un tas izmantots ir daudz biežāk.

Vēl viens no pieprasītiem bibliotēku pakalpojumiem ir izdrukas, kopēšana un skenēšana. Kā piemēru var minēt apmeklētājus, kas izmanto bibliotēkas saziņai ar citiem pakalpojumu sniedzējiem – mobilo sakaru operatoriem, komunālo pakalpojumu sniedzējiem u.c. Nereti

nepieciešama palīdzība gan atrast internetā nepieciešamo veidlapu, gan to aizpildīt, seko skenēšana un elektroniska dokumenta nosūtīšana pakalpojuma sniedzējam. Pieprasītas ir konsultācijas datora un interneta izmantošanā, sākot ar palīdzību kāda sociālā tīkla izmantošanā, līdz pat internetbankas maksājumiem vai ātrā kredīta formēšanu. Nereti palīdzība nepieciešama kāda dokumenta, piemēram, iesnieguma, izveidē vai formatēšanā. Lietotāju apmācību lielākā vai mazākā mērā veic gandrīz visas bibliotēkas, bet īpaši aktīvs šis darbs ir bijis Alsviķu, Mārkalnes un Alūksnes pilsētas bibliotēkās. Aizvadītajā gadā Alsviķu bibliotēkas vadītāja Sarmīte Melķe ir apmācījusi 20 seniorus, kopumā tam veltot 68 stundas jeb 9 darba dienas. Savukārt Mārkalnes pagasta bibliotēkas vadītāja Sanita Silirova iesaistījās Lattelecom rīkotajā projektā „Pieslēdzies, Latvija!”, kura laikā tika apmācīti 70 seniori, par to kā balvu saņemot portatīvo datoru. Arī Alūksnes pilsētas bibliotēkā šī pakalpojuma galvenā auditorija ir seniori, kam jauniegūtās prasmes palīdz iegūt informāciju, izklaidē brīvos brīžos un ļauj komunicēt ar pasauli, sēžot pie rakstāmgalda. Šo pakalpojumu bibliotēka piedāvā gan kā grupu nodarbības, gan kā pasākumus „E – prasmju nedēļā”. Apmācības mazās grupās ir visproduktīvākās un sekmīgākās, jo katram var veltīt vairāk laika. Tiklīdz ir interesenti, tiek veidota neliela grupa un organizētas apmācības ar regulāru nodarbību skaitu. Nodarbību pievienotā vērtība ir komunikācija – tikšanās ar domubiedriem un informācijas apmaiņa. Kad prasmes ir apgūtas, apmācību dalībnieki kļūst par pastāvīgiem apmeklētājiem. Otra lielākā datorapmācību mērķauditorija ir skolēni, kuriem ir iemaņas datora un interneta lietošanā, bet reizēm tās ir pārāk šauras un aprobežojas ar sociālo tīklu lietošanu. Viņiem tiek palīdzēts apgūt informācijas meklēšanu datu bāzēs.

Kā ļoti pieprasītu bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumā var minēt projekta „Bibliotēka nāk pie lietotāja” sekmīgas realizācijas rezultātā ieviestos jaunus pakalpojumus Pededzes un Alūksnes pilsētas bibliotēkās - portatīvo datoru saņemšanu bezatlīdzības lietošanā uz laiku izmantošanai mājās, tādējādi sekmējot bibliotēku pakalpojumu pieejamību un informācijas resursu izmantojamību ārpus bibliotēku telpām un darba laika. Katras bibliotēkas rīcībā ir 2 portatīvie datori, kuri nodrošināti ar datu karti mobilā interneta uztveršanai. Iznomājot datoru, līdzti tiek dota arī “O! Kartes” mobilā interneta karte trīs latu vērtībā (projekta realizācijas laikā), kuru pēc izlietošanas, ja nepieciešams, datora lietotājs papildina jau par saviem līdzekļiem. Šo pakalpojumu Alūksnes pilsētas bibliotēkā 2012. gadā ir izmantojuši 39 lietotāji.

Lai sniegtu uzziņu un informatīvo pakalpojumu cilvēkiem, kam nav pieejams internets, tika iegādāts 1 mobilais tālrunis, ar kura palīdzību bibliotēku lietotāji 1-2 reizes mēnesī (ja nepieciešams - biežāk) tiek informēti par jaunumiem bibliotēkās.

Iedzīvotāju atsaucību guvuši dažādi bibliotēku rīkoti konkursi (tradicionālie konkursi - Krustvārdu mīklu minētāju konkurss, Valodu konkurss), pasākumi (tikšanās ar literātiem, izglītojoši pasākumi, gadskārtējie Grāmatu svētki, Bibliotēku nedēļas pasākumi, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa, E-prasmju nedēļa, Februāris- droša interneta mēnesis) u. c.

Visās bibliotēkās tiek veidoti jauno grāmatu saraksti un organizētas jauno grāmatu dienas. Tā kā jaunieguvumu apstrāde notiek maksimāli ātri (tas parasti notiek dažu dienu laikā, jo katra bibliotēka grāmatas iepērk un apstrādā pati), tad ceļš no jaunas grāmatas līdz lasītājam tiek saīsināts līdz minimumam. Vecākā gada gājuma cilvēkiem vairākas bibliotēkas (Beja, Mālupe) lasāmvielu piegādā mājās, savukārt Trāpenes bibliotēka savus pakalpojumus reizi nedēļā piedāvā Sociālās aprūpes centra iemītniekiem viņu telpās.

Visās bibliotēkās ir izveidotas atsauksmju un ierosinājumu burtnīcas, daudzās ir izveidoti informatīvie bukleti par bibliotēkas darba laiku un pakalpojumiem, grāmatzīmes ar lietotājiem nepieciešamo informāciju.

Joprojām Alūksnes pilsētas bibliotēkā savus pakalpojumus piedāvā ES informācijas punkts (ESIP), kas kopš 2004. gada aprīļa darbojas arī kā Europe Direct informācijas centra Gulbenē Alūksnes filiāle. Tajā ir pieejams plašs informācijas materiālu klāsts par ES, tās dalībvalstīm, strukturālajiem fondiem, programmām, finansējuma piesaistīšanas iespējām. Sabiedrības informēšanā tiek iesaistīti arī pagastu bibliotēku darbinieki, viņiem tiek rīkoti izglītojoši semināri par ES jautājumiem. Informatīvie materiāli par Eiropas Savienību tiek izplatīti arī pagastu un Alūksnes skolu bibliotēkām.

Bibliotēku darba laiki parasti ir pieskaņoti to apmeklētāju vajadzībām. Parasti tie ir saskaņoti ar citām pagasta iestādēm, lai iedzīvotājiem, ierodoties pagasta centrā, būtu iespēja izmantot šo visu iestāžu pakalpojumus. Parasti tas notiek rīta pusēs, bet, kopš bibliotēkās ir pieejams internets, apmeklētāju netrūkst arī vakarpusē, jo, beidzoties mācībām skolā, daudzi vēlas pasēdēt pie datora. Pagastu bibliotēkas lietotājiem ir atvērtas 5 dienas un vidēji 40 stundas nedēļā. Tikai Kalncempju pašvaldībā bibliotēka apmeklētājiem ir pieejama nepilnu darba dienu. Mārupes bibliotēkas, kurā strādā 2 darbinieki, darba laiks ir no 8.00 līdz 18.00. Alūksnes pilsētas bibliotēka lietotājiem ir atvērta 6 dienas nedēļā. Vairākas bibliotēkas (Trapene, Zeltiņi, Jaunalūksne, Mālupe u.c.) strādā arī sestdienās, to parasti izmanto skolu audzēkņi un studenti, kuri ir atbraukuši mājās no savām mācību iestādēm.

Ja nepieciešamais iespaiddarbs bibliotēkā nav pieejams, apmeklētājiem tiek piedāvāta iespēja izmantot starpbibliotēku abonementu. SBA pakalpojumus lielākoties izmanto studenti, vidējo mācību iestāžu audzēkņi, bet SBA lietotāju vidū ir arī bezdarbnieki, pensionāri, valsts un pašvaldības iestādēs strādājošie u.c. Pasūtījumu mērķi - mācībām, zinātniski pētnieciskajam darbam, kāda vaļasprieka padziļinātai izpētei. Iespieddarbi galvenokārt saņemti gan no Latvijas Nacionālās bibliotēkas, gan arī no Alūksnes pilsētas bibliotēkas. Pagastu bibliotēku darbinieki bieži vien izmanto iespēju saņemt nepieciešamo iespaiddarbu no sev tuvākā kaimiņu pagasta bibliotēkas. 2012. gadā ir palielinājies SBA kārtā saņemto un izsniegto dokumentu skaits – 694 (attiecīgi 2011. gadā – 572). Izskaidrot to varētu tādējādi, ka gandrīz visas bibliotēkas ir iekļāvušās kopīgajā elektroniskajā kopkatalogā un ikvienam lietotājam ir pieejama informācija par to, kurā bibliotēkā ir pieejams vajadzīgais iespaiddarbs. Tā kā nepietiekamā finansējuma dēļ nav iespējams iegādāties visas nepieciešamās grāmatas, tad vairāku pagastu bibliotekāri tās piegādā saviem lasītājiem gan no Alūksnes, gan citu pagastu bibliotēkām. Sakarā ar iespēju izdevumus pasūtīt elektroniski, iespaiddarbu ceļš no bibliotēkas līdz klientam ir kļuvis krietni īsāks, kaut gan bieži vien apmeklētāji nevēlas izmantot šo pakalpojumu tāpēc, ka nepieciešamā grāmata ir vajadzīga steidzīgi.

Kas attiecas uz bibliotēku pieejamību personām ar īpašām vajadzībām, tad stāvoklis kaut arī lēnām, bet tomēr ir uzlabojies. Cilvēki ar kustību traucējumiem var iekļūt Bejas, Kalncempju, Liepnas, Mārupes, Strautiņu, Trapenes un Vidagas bibliotēkās. Uzbrauktuves ir ierīkotas arī pie Jaunalūksnes, Veclaicenes un Alūksnes pilsētas bibliotēkām, bet tā kā bibliotēkas atrodas 2. stāvā, tad apmeklētāji var izmantot tikai zvana pogu, jo uz otro stāvu ved stāvas kāpnes.

Senioru datorapmācības Alūksnes pilsētas bibliotēkā

Seniori mācās arī Alsviķu bibliotēkā

Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe Silvija Mūrniece

4. Darbs ar bērniem un jauniešiem.

Darbs ar bērniem un jauniešiem ir nozīmīgākā bibliotēkas darba sastāvdaļa, jo iemācot bērniem lasīt un mīlēt grāmatas, tiek nodrošināta bibliotēkas vajadzība ilgtermiņā. Jāteic, ka bērnu skaits novadu skolās turpina samazināties, līdz ar to samazinās arī bibliotēku lietotāju un apmeklētāju skaits bērnu un jauniešu vecuma grupā.

	2011. gads	2012. gads	Dinamika
Lietotāji	2713	2396	- 317
Apmeklētāji	74 087	59 216	- 14 871
Izsniegums	69 381	61 224	- 8157

Aizvadītajā gadā Bērnu Žūrijas programmā iesaistījās 15 bibliotēkas -13 pilsētu un pagastu un 2 skolu bibliotēkas. Lielākā daļa bibliotēku programmas grāmatu komplektus iegādājās par saviem līdzekļiem, lai laicīgi tās varētu piedāvāt saviem mazajiem lasītājiem. Gada nogalē gan tika saņemti dāvinājumi no LNB Atbalsta biedrības labdarības akcijas „Sirsniņ prasa, lai bērniņš lasa”, kas bija jūtams papildinājums bērnu literatūras krājumam. Kā eksperti Bērnu Žūrijā 2012. gadā Alūksnes un Apes novadu bibliotēkās piedalījās 518 bērni un 35 vecāki. 2012. gadā Alūksnes un Apes novadu bibliotēkās ir iegādātas 1239 bērnu grāmatas, kas ir 20,4 % no kopējā jaunieguvumu skaita. Tas ir nepietiekoši. Vairākas bibliotēkas, kuru pagastos nav skolu, bērnu grāmatas komplektē ļoti maz, jo nav pieprasījuma.

Apes novada Apes, Gaujienas, Trapenes un Alūksnes pilsētas bibliotēkas piedalījās akcijā „Pasaule t@vā bibliotēkā – UNESCO Pasaules mantojuma izzināšana”.

Metodisko darbu saistībā ar aktivitātēm bērniem un jauniešiem veic Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe un bērnu literatūras nodaļas darbinieki. Tiek sniegta jaunākā informācija, koordinēti Bērnu Žūrijas pasākumi, piegādātas un sadalītas grāmatas, organizēti kopīgi braucieni uz lielāka mēroga pasākumiem, semināros runāts par aktualitātēm darbā ar bērniem.

Ieskats Alūksnes un Apes novadu bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem:

Alsviķu bibliotēka:

Bibliotēkai ir sadarbība ar PII „Saulīte” audzēkņiem un audzinātājiem. Lielākie audzēkņi piedalās kā grāmatu eksperti, bet mazākie – iepazīstas ar jaunākajām grāmatām un ceļojam pasaku valstībā. Nāk ciemos uz bibliotēku un iepazītas ar bibliotēku un bibliotekāra profesiju, kā arī bibliotēka viesojos pie viņiem. Esam iepazīnuši apmācību programmu „Mans draugs dators”, skatāmies dažādas multiplikācijas filmas, gatavojamies gadskārtu ieražu svētkiem Mārtiņdienai, Valsts svētku dienām. Šogad bibliotēka bija ciemos arī pie PII „Zemenītes” audzēkņiem, kur skatījāmies multiplikācijas filmas un portāla www.pasakas.net.lv iespējas.

Bibliotēka rīko pasākumus bērniem un jauniešiem Bērnu Žūrijas projekta ietvaros. Notika iepazīšanās pasākums ar jauno grāmatu kolekciju un pieteikšanās par grāmatu ekspertiem. Jūnijā devāmies ekskursijā pa Alūksnes un Apes novadiem vēsturnieka Jāņa Poļa vadībā.

Ar jauniešiem regulāri pārrunājam aktuālākos un viņus interesējošos jautājumus par drošību internetā. Notika pasākums „Jūties droši internetā”. Runājam par tēmām, kuras noskaidrojās pēc anketu aizpildīšanas, ko jaunieši un bērni nezina interneta drošības jautājumos. Pildījām dažādus testus un minējām krustvārdu mīklas e- nedēļas ietvaros.

Bibliotēka iesaistīja brīvprātīgos bibliotēkas darbā. Jāsaka, ka ieguvēji bijām visi- gan bibliotekārs, gan bērni. Bibliotēkas grāmatu telpa pārveidota kā atvērta grāmata.

Annas bibliotēka:

Bibliotēkā ir bērniem stūrītis, kur var gan lasīt grāmatas, gan spēlēt spēles, gan vienkārši parotaļties. Pārskata periodā tika organizētas īsās priekšā lasīšanas un bilžu skatīšanās minūtes pirmsskolas vecuma bērniem, kā arī izspēlētas spēles.

Tā kā pagastā nav skolas, tad arī pasākumi, sadarbībā ar skolu, izpaliek. Pagastā skolēnu skaits ir ļoti mazs, tādēļ arī samazinājies lietotāju skaits. Darbs ar bērniem bibliotēkā ir atkarīgs no bērnu vecuma un tādēļ ievērojamāks apmeklētības pieaugums varētu būt 2013.gadā, kad uz bibliotēku dosies divgadīgie bērni, kuru skaits pagastā ir lielāks. Tādēļ arī bibliotēkā darbs tiek organizēts tieši šī vecuma bērniem. Tā ir mērķauditorija, ar kuru darboties un mēģināt piesaistīt kā potenciālos bibliotēkas lietotājus turpmākajiem gadiem.

Mazie lasītāji pie sava kopdarba Annas bibliotēkā

Bejas bibliotēka:

Tā kā netālu no bibliotēkas atrodas Bejas pamatskola, tad gandrīz puse no pastāvīgajiem iestādes apmeklētājiem ir skolēni, kas nāk gan lasīt grāmatas un žurnālus, gan izmantot jauno tehnoloģiju sniegtās iespējas. Skolēni ļoti daudz izmanto datorpakalpojumus gan informācijas meklēšanai, gan mācību materiālu noformēšanai un drukāšanai, gan arī izklaidei. Bērnu un skolēnu grāmatām ir atvēlēts savs stūrītis un aprīkots ar mazo bērnu mēbelēm – galdīņu, soliņiem, grāmatu kastēm, rotaļlietām. Ir iegādātas arī dažas galda spēles un puzzles bērniem un skolēniem, kuras tiek izmantotas īsinot laiku, ja jāgaida rinda uz datoru un tajā laikā negribas lasīt grāmatas.

Lielākā problēma darbā ar skolēniem ir tā, ka viņiem daudz lielāka interese ir par datorspēlēm, nekā grāmatu lasīšanu. Tad tiek šiem „nelasošajiem” bērniem ieteikta kāda interesanta bilžu grāmata, komiksi, ilustrētās enciklopēdijas, lai neiebidētu ar lielu lasāmās vielas daudzumu. Tā reizēm gadās, ka arī lasīt negribētāji labprāt sāk lasīt.

Jaunlaicenes bibliotēka:

Jaunlaicenes pagasta bibliotēkā izveidoto bērnu stūrīti iemīļojuši bērni atpūtai un izklaidei. Sadarbojoties ar Jaunlaicenes pamatskolu, bērni tiek iesaistīti pasākumos un konkursos.

Maijā 9.klasei bibliotēkā bija bibliotekārā stunda „Kā esmu iepazinis pagasta bibliotēku”. Katram skolēnam tika doti dažādi uzdevumi - jāatrod grāmatas, žurnāli, jāsameklē informācija internetā un jāizspēlē galda spēle. Veicās dažādi, bet kopumā visi uzdevumus izpildīja un saņēma apliecinājumus.

Septembrī nozīmīgu dzīves jubileju svinēja mūsu novadniece Lija Brīdaka. Lijas Brīdakas bērniības takas vijās Jaunlaicenes pagasta Majorskolā un kā viņa pati uzsver, tas ir bijis skaists laiks viņas dzīvē. Jaunlaicenes pagasta bibliotēka Jaunlaicenes pamatskolā rīkoja konkursu - viktorīnu „Ceļojums ar un pa Lijas Brīdakas radošajiem darbiem”. Konkursā piedalījās 5.-9.klašu skolēni, kuri sadalījās trīs komandās, kurām tika doti Lijas Brīdakas grāmatu nosaukumi. Komandām bija jāatbild uz jautājumiem par dzejnieces dzīvi, nākamais

uzdevums „Mēmais šovs” un pēdējais uzdevums - norunāt Lijas Brīdakas dzejoli. Katra komanda balvā saņēma kliņģeri un dāvanu karti.

Šādas viktorīnas bērņus ļoti aizrauj, viņi nopietni gatavojas un arī daudz uzzina.

Decembrī – otro gadu tiek apbalvots „Čaklākais lasītājs”. Čaklākie lasītāji saņem apliecinājumu un saldumu.

Māriņkalna bibliotēka:

Ienākot bibliotēkas dzīvē tehnoloģijām, pieprasījums pēc grāmatām pieklusa. Taču pagājušajā gadā ievēroju, ka daudziem bērņiem ir lielāka interese paņemt un izlasīt kādu grāmatu, ne sēdēt pie datora. Mūdienu bērņi ir zinošāki un prasīgāki. Viņus interesē literatūra par dzīvniekiem, jautras un bagātīgi ilustrētas piedzīvojumu grāmatas, dažreiz dzeja. Jauniešiem pieprasītas ir grāmatas par vampīriem, piedzīvojumiem un skolas dzīves romāni. Pamatojoties uz šiem pieprasījumiem, arī tiek iepirktas grāmatas no piešķirtā budžeta līdzekļiem. Aizvadītajā gadā bērņu un jauniešu grāmatu krājums tika papildināts par 70 jauniem izdevumiem.

25 bērņi kļuva par Bērņu Žūrijas ekspertiem un izlasīja ne tikai savas klašu grupas grāmatas, bet arī no citu klašu grupām interesantākās grāmatas.

Bērņiem patīk jaunā bērņu istaba, kura iekārtota atbilstoši ar galdiņu, krēsliņiem, 2 pufiem un dīvānu. Tā ir viņu pasaule, kurā bērņi ir gaidīti un brīvajā laikā to apmeklē.

Gaujienas bibliotēka:

Ļoti vērtīga ir piedalīšanās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērņu Žūrija”. Bērņiem šis projekts patīk, viņi lasa un iesaka grāmatas saviem klasesbiedriem. Lielisks programmas jauninājums – vecāku žūrija. Atskaites gadā ekspertu skaits – 35, no tiem 30 bērņi, 5 vecāki. Lasīšanas programmas noslēgumā eksperti dosies ekskursijā.

Organizētas bibliotēkārās stundas Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskolas 5. klasei, pasaku rīts „Cimos pie pasakas”- GIS (Gaujienas speciālā internātpamatskola) 5.,6.gadniekiem.

Sadarbojoties ar PII „Taurenītis”, rīkoti tematiski pasākumi bērņiem.

Bibliotēku nedēļā apmeklētajiem bija iespēja piedalīties ātrlasīšanas sacensībās, pārbaudīt savas zināšanas spēlē „Orientēšanās bibliotēkā”, uz stundu kļūt par bibliotekāru.

Bibliotēkas Bērnu Žūrija piedalījās UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas, LNB un Latvijas Bibliotekāru biedrības rīkotajā akcijā „Pasaule t@vā bibliotēkā” – UNESCO Pasaules mantojums izzināšana, ar mērķi izcelt Latvijas unikālās kultūras un dabas vērtības. Akcijas ietvaros pētījām un salīdzinājām Gulbenes – Alūksnes šaursliežu dzelzceļu ar Indijas Nalgiri kalnu dzelzceļu. Ar pašvaldības atbalstu devāmies ekskursijā uz Gulbenes bānīša depo, braucām ar bānīti (bānīša ātrums ir iespaidīgs – 35 km/h).

2012. gadā bērnu nodaļā iegādātas 45 grāmatas, kas ir 25% no visiem jaunieguvumiem bibliotēkā.

Trapenes bibliotēka:

Bērni un jaunieši veido ievērojamu lasītāju daļu, gandrīz pusi no reģistrētajiem lietotājiem bibliotēkā. Darbs ar bērniem, piedalīšanās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu un jauniešu žūrija”, dažādu pasākumu rīkošana ir viena no Trapenes bibliotēkas prioritātēm. Bibliotēkai ir ļoti laba sadarbība ar Trapenes pamatskola, kā arī ar pirmsskolas vecuma divām grupiņām, kuras ir atvērtas un strādā Trapenes pamatskolā. Visi Trapenes pamatskolas bērni ir Trapenes bibliotēkas lietotāji. Tā kā Trapenes pamatskola atrodas netālu no bibliotēkas, tad bērni bibliotēku izmanto katru dienu gaidot autobusu un aizpildot savu brīvo laiku. Bērni lasa grāmatas un presi, bet visvairāk izmanto datorus, internetu – pilda mājas darbus un spēlē spēles.

Bibliotēkā ir bagātīga grāmatu izvēle, rotaļlietas un galda spēles. Pārskata perioda beigās centāmies iegādāties audiogrāmatas un grāmatas ar DVD versiju (“Joka pēc alfabēts”, “Māci mani, Degunlāci!” u.c.), DVD animācijas filmas (“Kā lupatiņi mazgājās”, “Lote no izgudrotāju ciema”, “Lote un mēnessakmens noslēpums” u.c.) Preses izdevumi abonēti tikai 2 (“Avene” un “Zilīte”), bērnu un jauniešu vidū popularitāti ieguvuši žurnāli “Astes”, “Ilustrētā Pasaules Vēsture”.

Ar jauniešiem piedalījāmies UNESCO izsludinātajā konkursā “Jauniešu līdzdalība Pasaules mantojuma vietu saglabāšanā un aizsardzībā”. 8.-9.klašu jaunieši fotografēja un uzņēma video par Trapenes kultūras mantojumu – Saieta namu „Mikuži” (1802.g.), kurā joprojām notiek dievkalpojumi. Izmantojām un savas prasmes pielietojām interneta resursos www.yuotube.com un www.slideshare.lv, ievietojām uzņemto video.

Pusaudži piedalījās Vidzemes 5.patriotiskās dzejas festivālā Salacgrīvā (2 dalībnieki ar savu dzeju iekļuva finālā). Dzejas festivāla moto 2012. gadā bija “Zaļā Vidzeme”.

14 Bērnu žūrijas ekspertiem bija iespēja apmeklēt Tērvetes dabas parku un iepazīt rakstnieces A.Brigaderes pasaku tēlus, Rūķu darbnīcu, mazās Anneles piedzīvojumus Iršu dārzā, Sprīdīša takā, apmeklējām Pasaku un Rūķu mežu, rotaļu laukumu, braucām ar Pasaku vilcieniņu. Ekskursiju finansēja Trapenes pašvaldība, tā veicinot bērnos lasītprieku. Bērnu žūrijas eksperti apmeklēja arī Lielos Lasīšanas svētkus Ķīpsalā. Trapenes bibliotēkai ir sadarbība ar Alūksnes un Apes novada citu bibliotēku Bērnu Žūrija ekspertiem. 2012. gadā Trapenes bibliotēku apmeklēja Alsviķu Bērnu žūrijas ekspertu grupa, kā arī apmeklēja Trapenes muzeju un iepazīs ar izstādi “Atmiņas mežos un laukos”.

Jaunalūksnes bibliotēka:

Bērnudārza „Pūciņa” 2.grupas „Knīpas un Knauķi” bērniem notika 8 pasākumi, par dzejniekiem –jubilāriem Vitautu Lūdēnu, Andri Vējānu, Jāni Jaunsudrabiņu un rakstnieku, grāmatu ilustratoru Albertu Kronenbergu.

Pasākumā „Iztēles atraisītība un sirsnīgā emocionalitāte” runājām par grāmatu ilustratori Ilonu Ceipi, skatījāmies viņas krāšņi ilustrētos darbus. E-prasmju nedēļā bērni iepazīs ar draugu - Datoru. Interesanta tikšanās decembra sākumā bija ar Līgatnes dabas taku zvērkopi Velgu Vītoli.

Decembrī bērnudārzs svinēja savu 45.gadu dzimšanas dienu, šim notikumam bibliotēka gatavojās jau savlaicīgi. Sagatavoja piemiņas žetonus, savāca un apkopoja sadarbības gados paveiktos pasākumu fotoattēlus un izveidoja grāmatu. Bibliotēkas aktīvisti iestudēja sižetu no

A.Milna grāmatas „Vinnijs Pūks un viņa draugi” par ēzeliša dzimšanas dienu. Pasākums noslēdzās ar balonu un konfekšu lietu.

Septembrī mežmalā lasījām J.Jaunsudrabiņa stāstu „Brūklenes”

Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe Silvija Mūrniece

5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums.

Bibliotēku informācija tīmeklī: bibliotēkas mājaslapas, blogi, sociālie tīkli un citas tīmekļa vietnes.

Savas interneta vietnes ir divām bibliotēkām- Alūksnes pilsētas bibliotēkai www.albibl.lv un Trapenes pagasta bibliotēkai www.trapenesbiblioteka.lv. Notiek darbs pie šo bibliotēku mājas lapu pilnveides.

Alūksnes pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietne izveidota 2006.gadā. Bibliotēkas tīmekļa vietnes struktūra:

Sadaļā „Aktualitātes”- tiek publicēta informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, literatūras izstādēm, informācija lietotājiem, kā arī cita saistoša informācija;

Sadaļa „Par mums”- kontakti, darba laiks, struktūra, nolikums, lietošanas noteikumi, vēsture, informācija par realizētajiem projektiem;

Sadaļā „Prese”- ievietots periodisko izdevumu saraksts, kurā izdevumu nosaukumi ir sasaistīti ar attiecīgā izdevuma interneta mājas lapu un elektronisko kopkatalogu;

Sadaļā „Jaunās grāmatas”- tiek ievietoti katra mēneša jaunieguvumu saraksti;

Sadaļā „Bibliotēka piedāvā”- publicēti bibliotēkas piedāvātie bezmaksas un maksas pakalpojumi;

Sadaļā „Novads” atrodama informācija par novadniekiem (uz doto brīdi par 20 literātiem), bibliotēkā esošajām novadpētniecības tematiskajām un personāliju mapēm, ievietotas arī prezentācijas par novada kultūras iestādēm);

Sadaļā „Eiropas Savienība” atrodama informācija par bibliotēkā esošajiem ESIP un Europe Direct informācijas centriem, iedzīvotājiem saistoša ES informācija, kā arī interneta saišu katalogs par Eiropas Savienību;

Sadaļā „Lietošanas noteikumi” pieejami pašvaldības apstiprinātie bibliotēkas lietošanas noteikumi;

Sadaļā „Novadu bibliotēkas” publicēta informācija par Alūksnes un Apes novadu publiskajām bibliotēkām- bibliotēkas nosaukums, vadītāja vārds, uzvārds, kontaktinformācija- tālrunis, e-pasts. Bibliotēku nosaukumi sasaistīti ar attiecīgo bibliotēku profiliem portālā www.biblioteka.lv, kur atrodama plašāka informācija par bibliotēku- darba laiks, foto, notikumi un aktualitātes;

Sadaļā „Galerijas”- ievietoti foto par notikumiem bibliotēkā. Tā kā sadaļa 2012.gadā tika pārveidota, tad uz pašreizējo brīdi nav redzams foto galerijas arhīvs;

Sadaļa „Bibliotekāriem” izveidota 2012.gadā, tajā tiek publicēta bibliotēku darbiniekiem aktuāla profesionālā informācija;

Sadaļā „E-resursi” apkopota informācija un nodrošināta piekļuve Alūksnes un Apes novadu bibliotēku elektroniskajam katalogam, novadpētniecības un pašvaldības dokumentu datu bāzei, valsts nozīmes elektroniskajam bibliotēku kopkatalogam, LNB katalogam, informācija par bibliotēkā pieejamām autorizētajām datu bāzēm, noderīgām interneta vietnēm, kas ērtākai lietošanai sagrupētas tematiski, piekļuvi novada domes lēmumiem elektroniskā formā, brīvpieejas pilnteksta e-izdevumiem;

Sadaļa „Bērnu nodaļa” veidota kā blogs <http://www.izlasi.blogspot.com/>, kurā atspoguļota informācija, kas saistoša bērniem. Informācija par pasākumiem bērnu literatūras nodaļā, Bērnu žūriju u.c. tiek ievietota arī sadaļā „Aktualitātes”. Uzsākts darbs pie bloga pārveides.

Informāciju bibliotēkas tīmekļa vietnē ievieto bibliotēkas katras nodaļas darbinieki, nepieciešamības gadījumā- IT administrators, kurš arī pakāpeniski strādā pie tīmekļa vietnes pilnveides.

Tīmekļa vietnē ir izveidots kustīgais banneris „Zvani! Raksti! Apmeklē!” (ar tālruņa numuriem, e-pasta adresi), uz kura uzklikšķinot var sūtīt e-pastu bibliotēkai.

Informācija bibliotēkas mājas lapā uz patreizējo brīdi pieejama tikai latviešu valodā.

No jauna izveidota baneru josla. Informācijas atjaunošana tīmekļa vietnē notiek samērā regulāri.

No 2010.gada svarīgākās bibliotēkas ziņas var lasīt RSS ziņu plūsmā un izveidots bibliotēkas profils www.draugiem.lv/apb, kur tiek ievietotas interesantākās ziņas un foto par bibliotēkas pasākumiem, jaunajām grāmatām, konkursiem utt. Lai arī bibliotēkas profilam pagaidām ir tikai 102 sekotāji, domājam, ka nākotnē šis skaits varētu pieaugt.

Trapenes bibliotēkas tīmekļa vietnē www.trapenesbiblioteka.lv informācija izkārtota šādās sadaļās: *Aktualitātes, Pakalpojumi, Bibliotēkas vēsture, jauniešiem, Grāmatu tops, Periodika, Lietošanas noteikumi, Noderīgas saites, E-katalogs.*

2012.gadā, pateicoties Alūksnes pilsētas bibliotēkas izsludinātajam konkursam pagastu bibliotēkām „Es stāstu par savu bibliotēku”, kura mērķis bija popularizēt bibliotēku pakalpojumus e-vidē, aktualizēt bibliotēku vietējā satura informācijas publicēšanu Latvijas Bibliotēku portālā www.biblioteka.lv, tika veicināta bibliotēku aktivitāte savu bibliotēku profilu izstrādē un pilnveidē, regulārā informācijas ievietošanā Latvijas Bibliotēku portālā.

Informācija par aktualitātēm regulāri tiek atspoguļota arī pašvaldību interneta vietnēs www.aluksne.lv un www.apesnovads.lv, kā arī reģiona laikrakstu interneta vietnēs www.aluksnesiem.lv un www.malienaszinas.lv.

Darbs ar elektronisko katalogu.

Reģionālo kopkatalogu veido Alūksnes pilsētas bibliotēka un 17 Alūksnes novada pašvaldības publiskās bibliotēkas, 4 Apes novada pašvaldības publiskās bibliotēkas, Alūksnes pilsētas sākumskolas bibliotēka, E.Glika Alūksnes Valsts ģimnāzijas bibliotēka.

Jaunieguvumus katra bibliotēka komplektē pati, izdevumu aprakstus, izmantojot informācijas sistēmas Alise moduli Z39.50 klients, katalogā importē Alūksnes pilsētas bibliotēkas darbinieks.

No 2008.gada, kad pagastu bibliotēkas VVBIS projekta ietvaros saņem sistēmas Alise moduli Alise-i, darbinieki paši veido jaunieguvumu sūtījumus, pie attiecīgā kataloga ieraksta pievieno eksemplāru ziņas, izdrukā un ielīmē izdevumos svītrkodus. Ja attiecīgā ieraksta kopkatalogā nav, tad pagastu bibliotēkas ziņas par attiecīgo izdevumu elektroniski nosūta Alūksnes pilsētas bibliotēkai, komplektēšanas un apstrādes nodaļas darbinieks importē vajadzīgo ierakstu no LNB vai citu bibliotēku katalogiem, ja nepieciešamais ieraksts nav atrodams, tad veido to.

Alūksnes pilsētas sākumskolas bibliotēkas vadītāja, izmantojot priekšrocību, ka skolas ēka atrodas blakus Alūksnes pilsētas bibliotēkai, izdevumus, kuriem kopkatalogā ieraksti nav atrodami, atnes uz bibliotēku, lai varētu katalogā importēt attiecīgā izdevuma aprakstu.

Pieeja elektroniskajam katalogam internetā iespējama mājas lapā www.albibl.lv sadaļā E-resursi un ātrā pieeja mājas lapā, izmantojot kataloga ikoniņu. Katras bibliotēkas profilā Latvijas Bibliotēku portālā www.biblioteka.lv arī atrodama saite uz kopkatalogu.

Kopējais ierakstu skaits elektroniskajā kopkatalogā- ~35 000.

No 2004. gada 1. janvāra tiek veidota elektroniskā novadpētniecības datu bāze, izmantojot informācijas sistēmu Alise, ierakstu skaits ~5800. Datu bāzi veido Alūksnes pilsētas bibliotēkas bibliogrāfe.

Tiek veidota pašvaldības dokumentu datu bāze, ierakstu skaits- ~700.

Ar IS Alise moduli Alise-i strādā visas 22 Alūksnes reģiona pašvaldību publiskās bibliotēkas, kā arī 2 no 19 vispārīzglītojošo skolu bibliotēkām – Alūksnes pilsētas sākumskolas

un E. Glika Valsts ģimnāzijas bibliotēkas. Alūksnes sākumskolas bibliotēka sava krājuma lielāko daļu jau rekatalogizējusi, savukārt Alūksnes ģimnāzijas bibliotēka šo darbu ir nupat uzsākusi (darba uzsākšanu kavēja tehniskas problēmas bibliotēkā un bibliotēkas vadītājas noslogotība).

No 22 Alūksnes un Apes pašvaldību bibliotēkām rekatalogizācija pilnībā ir pabeigta 12 bibliotēkās (Alsviķi, Anna, Ape, Jaunalūksne, Jaunanna, Jaunlaicene, Liepna, Maliena, Mārkalne, Trapene, Veclaicene, Zeltiņi), 8 bibliotēkās rekatalogizēts ir viss aktīvais krājums (Strautiņi, Gaujiena, Ilzene, Beja, Mālupe, Vidaga, Māriņkalns, Alūksne), divās bibliotēkās (Pededzē un Kalncempjos rekatalogizācijas process vēl turpinās).

Automatizētā lietotāju apkalpošana: izsniegšana/ saņemšana uzsākta 16 novadu bibliotēkās. Automatizētā iespieddarbu saņemšana/izsniegšana nav 5 bibliotēkās – Ilzenes, Bejas, Kalncempju, Pededzes un Trapenes pagastos. Alūksnes pilsētas bibliotēkā automatizētā lietotāju apkalpošana (izsniegšana/ saņemšana, rezervēšanas iespējas) uzsākta abonementā un lasītavā 2008.gadā, bērnu literatūras nodaļā- 2009.gadā.

Elektronisko datubāzu (tiešsaistē, CD) piedāvājums, pašu veidotās elektroniskās datubāzes

Uz dotu brīdi Alūksnes un Apes novadu pašvaldību publisko bibliotēku apmeklētājiem ir pieejamas 2 autorizētās tiešsaistes datu bāzes- Lursoft Laikrakstu bibliotēka www.news.lv un www.letonika.lv. Iepriekšējos gados Alūksnes pilsētas bibliotēka piedāvāja arī pieeju datu bāzei NAIS, bet, attīstoties datu bāzei www.likumi.lv un ņemot vērā bibliotēkas finansiālās iespējas, no datu bāzes NAIS atteicāmies.

Alūksnes pilsētas bibliotēka izmanto iespējas piedalīties datu bāžu bezmaksas izmantošanas-iepazīšanas akcijās (nozare.lv, EBSCO u.c.), kad bez maksas tiek dota iespēja iepazīties ar šiem informācijas resursiem.

Bibliotēku apmeklētājiem pieejamas arī bibliotēkas veidotās datu bāzes- Alūksnes un Apes novadu bibliotēku kopkatalogs (ierakstu skaits- ~35 000), novadpētniecības datu bāze (ierakstu skaits- ~5800), pašvaldības dokumentu datu bāze (ierakstu skaits~700), neliela digitālā kolekcija par 20 novadniekiem- literātiem, kurā lasāma autora biogrāfija, ko viņš saka par sevi, darbu saraksts un fotogrāfijas. Tiek turpināts darbs pie datu bāzes papildināšanas ar informāciju par novada dievnamiem.

Tiek veikti apraksti no laikrakstiem „Malienas Ziņas” un „Alūksnes Ziņas” par Alūksnes un Apes novadiem un regulāri piegādāti Latvijas Nacionālās bibliogrāfijas Analītiskas datubāzei.

Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūras vērtējums.

Bibliotēku darbībā informācijas un komunikācijas tehnoloģijām ir īpaša loma gan informācijas pieejamības nodrošināšanā, gan tās apstrādē un izmantošanā. Nenoliedzami, ka jaunāko tehnoloģiju un interneta pieejamība bibliotēkās palielina to apmeklējumu. Lai arī, kā min bibliotēku darbinieki savās darba atskaitēs, 2012.gadā interneta lietotāju skaits nedaudz samazinās, jo interneta pieejas nodrošinājums uzlabojas- šo pakalpojumu cilvēki arvien vairāk izmanto savās mājās.

Lielu ieguldījumu bibliotēku IKT infrastruktūras attīstībā ir devusi gan Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēmas (VVBIS), gan Latvijas valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā pašvaldību publisko bibliotēku attīstības projekta realizācija. Bet, laikam ejot, ar katru gadu lielāka kļūst problēma- projektos saņemtās datortehnikas novecošanās un nolietošānās, pēc garantijas beigām tās uzturēšana lietošanas kārtībā no pašvaldībām prasa aizvien vairāk līdzekļu. IT pakalpojumu nodrošināšanai bibliotēkās 2012.gadā izlietoti Ls 17303. Kā pozitīvs fakts minams, ka valsts piešķirtā mērķdotācija interneta abonēšanai nsegusi lielāko daļu izdevumu par šī pakalpojuma nodrošināšanu, no pašvaldības budžeta (pēc pašvaldības papildus noslēgtā līguma ar pakalpojumu sniedzēju SIA Telia Latvija) katra pagasta bibliotēka Alūksnes novadā papildus mērķdotācijai samaksāja Ls 63 gadā.

Visās 22 Alūksnes un Apes novadu pašvaldību publiskajās bibliotēkās ierīkots un veiksmīgi darbojas patstāvīgais interneta pieslēgums ar datu pārraides ātrumu 2 Mbit/s pagastu bibliotēkās, Alūksnē- līdz 10 mbit/s, visās bibliotēkās pieejams un veiksmīgi tiek izmantots bezvadu internets.

Atzinīgi bibliotēku darbinieki vērtē vienoto IT palīdzības dienesta darbu, jo diezgan operatīvi tiek novērstas kļūmes gan, ja ir traucēti interneta sakari.

Bibliotēkās pieejama arī tehnika kopiju izgatavošanai, printēšanai, dokumentu skenēšanai, pieejamas multifunkcionālās iekārtas:

Bibliotēka	Datoru kop skaits	t. sk. darbiniekiem	lasītājiem	serveri u.tml.	Printeru skaits	Skeneru skaits	Kopējamo iekārtu skaits	Multifunkcionālo iekārtu skaits
Alsviķu bibliotēka	9	2	7		2	1	1	2
Alūksnes pilsētas bibliotēka	27	13	13	1	4	1	1	3
Annas bibliotēka	8	1	7		1	1		1
Ilzenes bibliotēka	5	1	4		1			1
Bejas bibliotēka	6	1	5		2			2
Jaunalūksnes bibliotēka	7	1	6		1			1
Jaunannas bibliotēka	7	1	6		1			1
Jaunlaicenes bibliotēka	6	1	5		1			1
Kalnecmpju bibliotēka	4	1	3				1	1
Liepnas bibliotēka	8	1	7		1			1
Malienas bibliotēka	4	1	3					2
Mārupes bibliotēka	7	2	5		1	1	1	1
Māriņkalna bibliotēka	7	1	6					1
Mārkalnes bibliotēka	6	1	5		1			1
Pededzes bibliotēka	8	1	7		1			1
Strautiņu bibliotēka	5	1	4					2
Veclaicenes bibliotēka	5	1	4		1			1
Zeltiņu bibliotēka	6	1	5		1	1	1	1
Kopā Alūksnes novada b-kās	135	32	102	1	19	5	5	24
Apes bibliotēka	11	4	7		2	1	1	
Gaujienas bibliotēka	8	1	7					1
Trapenes bibliotēka	8	2	6		2			2
Vidagas bibliotēka	8	1	7		2			1
Kopā Apes novada b-kās	35	8	27	0	6	1	1	4
Pavisam kopā	170	40	129	1	25	6	6	28

Datortehnikas atjaunošana notiek samērā lēni, pārsvarā tie ir esošās datortehnikas remontu un darbaspēju uzlabošana (īpaši tas attiecas uz bibliotēku darbinieku datoriem). Finansējuma iespēju robežās tiek iegādāta jauna datortehnika Tā 2012.gadā Alūksnes pilsētas bibliotēkai par pašvaldības līdzekļiem iegādāts 1 datora sistēmbloks (Ls 250) darbinieka darbstacijai, jauns multimediju projektor (Ls 626), kā balva no SIA „Telia Latvija” konkursā bibliotēkām "Radošās aktivitātes par drošību internetā manā bibliotēkā 2012" tika saņemta multifunkcionālā iekārta. Datortehniku iegādājušās arī Alsviķu bibliotēka (dators, multifunkcionālā iekārta, Ls 740), Ilzenes bibliotēka (portatīvais dators, DVD atskaņotājs, Ls 471), Bejas bibliotēka (projektor, Ls 300), Liepnas bibliotēka (2 datoru sistēmbloki, Ls 669), Malienas bibliotēka (dators Ls 519), Mārkalnes bibliotēka (portatīvais dators darbiniekam, Ls 499), Strautiņu bibliotēka (printeris).

2012.gada nogalē par valsts līdzekļiem no valsts aģentūras *Kultūras informācijas sistēmas* Alūksnes reģiona bibliotēkas saņēma 4 datorkomplektus.

2012.gadā, Alūksnes pilsētas bibliotēka, realizējot projektu „Bibliotēka nāk pie lietotāja”, veiksmīgi izmantoja 2011.gada nogalē iegādātos 2 portatīvos datorus, kurus uz laiku nodot bezatlīdzības lietošanā saviem lietotājiem darbam mājās. Projekta ietvaros iegādāts arī mobilais tālrunis, kurš kalpo uzzīņu un informācijas funkcijām.

Alūksnes pilsētas bibliotēkā pieejama speciālās datortehnikas komplekts vājredzīgajiem cilvēkiem.

Plānojot 2013.gada budžetus, neliels finanšu līdzekļu apjoms atvēlēts arī datortehnikas atjaunošanai bibliotēkās.

Sagatavoja Iveta Ozoliņa, Alūksnes pilsētas bibliotēkas direktore

6. Novadpētniecības darbs

Straujiem soļiem ir pienākusi 2012. gada izskaņa. Un atkal ir pienācis laiks izvērtēt gada laikā paveikto, apzināt veiksmes un analizēt, kāpēc viena otra labi domāta iecere nav realizējusies. Gan Alūksnes, gan Apes novadu bibliotēkās atskaites periodā 2012. gadā paveikts ir daudz un bibliotēkas patiešām ir kļuvas par vietējās sabiedrības kultūras dzīves centriem. Daudzu gadu garumā, strādājot bibliotēkā un analizējot darbu, ļoti labi var saskatīt, kā ir mainījies darbs šajā iestādē un ko tas prasa no tur strādājošā darbinieka. Daudzkārt ir palielinājies darba apjoms, pilnībā mainījies darba raksturs, izpildāmās funkcijas, kas nepārtraukti liek bibliotēkām mācīties, apgūt arvien jaunas zināšanas. Primārais, protams, ir klientu apkalpošana un praktiski laikā, kad bibliotēku apmeklē tās lietotāji, citiem darba procesiem (datu bāzu veidošana, pašizglītība, krājuma veidošana, pasākumu organizēšana, novadpētniecība u. t. t.) laika neatliek. Tāpēc var tikai apbrīnot bibliotēku darbiniekus, kuri ar to visu tiek galā, it īpaši jau pagastu bibliotēkās strādājošos, kuru pienākumos, bieži vien ietilpst amata pienākumi sākot no apkopēja līdz informācijas tehnoloģiju speciālista funkcijām. Lieki būtu piebilst, ka atalgojums daudzviet ir palicis iepriekšējā līmenī vai sakarā ar krīzi kļuvis mazāks. Visi minētie iemesli ietekmē darba kvalitāti, tajā skaitā, arī novadpētniecības darba kvalitāti bibliotēkās. Jāatzīst gan, ka šī darba specifika ir cieši saistīta ar pārējiem procesiem un šauri analizēt to ir problemātiski.

Novadpētniecības darba metodisko vadību Alūksnes un Apes novadu bibliotēkās veic **Alūksnes pilsētas bibliotēka**, kas pilda reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas. Tā ir metodiskais un konsultatīvais centrs novadpētniecības darbā visām abu novadu bibliotēkām. Bibliotēku darbinieku seminārā skatīti novadpētniecības darba aktuāli jautājumi, pārrunāta gūta pieredze, diskutēts par darba formām un metodēm. Ikdienā sniegtas individuālās konsultācijas un nepieciešamās uzziņas gan personīgi, gan pa telefonu par dažādiem ar novadpētniecību saistītiem jautājumiem. Alūksnes pilsētas bibliotēkā tiek vākti un apkopoti novadpētniecības materiāli par abiem novadiem - veidota novadpētniecības datu bāze elektroniskā formā (kopš 2004. gada, ierakstu skaits - 5794), veidots novadpētniecības uzziņu krājums (tematiskās mapes, iespieddarbi). Par tematiskajām mapēm – to skaits sniedzas pāri 140, nosacīti tās veido vairākas grupas – tematiskās (par novadiem kopumā, katru pagastu, dabas objektiem, sportu, kultūru, reliģiju, uzņēmējdarbību, vēsturi u. t. t.) un personāliju mapes (par konkrētiem novadniekiem – literātiem, kultūras un mākslas darbiniekiem, sportistiem, vēsturiskām personībām u. c.) Telpu trūkuma dēļ Alūksnes pilsētas bibliotēkā visi materiāli nav izvietoti vienkopus, bet atrodas gan lasītavā, gan abonementā. Lasītavā pieejami pašvaldību informatīvie izdevumi, Alūksnes novada domes sēžu protokoli, Alūksnes Novada Vēstis, saistošie noteikumi u.c. Tāpat šeit ikviens var iepazīties arī ar tūrisma informācijas punkta izstrādātajiem materiāliem – bukletiem, kartēm, informācijas biļeteniem. Lai vairāk pievērstu uzmanību ar Alūksnes novadu saistīto rakstnieku darbiem, bibliotēkas abonementā atsevišķā plauktā izvietoti vietējo literātu un novadnieku darbi. Atskaites periodā bibliotēkas novadpētniecības krājums papildinājies arī ar audiovizuālajiem materiāliem. Īpaši jāatzīmē bibliotēkas sadarbība ar Alūksnes un Apes novadu politiski represēto klubu „Sarma”, tās rezultātā bibliotēkas krājums papildinājies ar vairākiem vērtīgiem izdevumiem un videofilmas „Salauztie mūži atmiņās sāj” kārtējām daļām, kurās dokumentētas politiski represēto abu novadu iedzīvotāju likteņgaitas. Videofilmu prezentācijas notiek bibliotēkas telpās, piedaloties represētajām personām, novada vadības pārstāvjiem, skolu, muzeju pārstāvjiem, citiem interesentiem.

Tā kā 2012. gadā lasītavas telpās notika remonts, tad pēc ievākšanās atpakaļ vizuāli daudz patīkamākās telpās tika pārkārtots novadpētniecības uzziņu krājuma izvietojums. Tagad tas ir lietotājiem ērti pieejams un izmantojams. Gatavojoties Alūksnes pilsētas bibliotēkas akreditācijai, liels darbs ieguldīts, lai papildinātu jau esošos novadpētniecības interneta resursus. Tā papildināta novadnieku datu bāze, bibliotēkas mājas lapā ievietota informācija par personāliju un tematiskajām mapēm. Atskaites periodā uzsākta laikrakstu „Malienas Ziņas” un „Alūksnes Ziņas” analītisko aprakstu eksports uz LNB bibliogrāfisko datu bāzi.

Nozīmīga novadpētniecības darba sastāvdaļa Alūksnes pilsētas bibliotēkā ir sadarbība ar vietējiem literātiem. Jau 12 gadus bibliotēkā darbojas literātu klubs „Ezerlāse”, kurā apvienojušies vietējie vārda mākslas meistari. Kluba vadītāja ir dzejniece Kornēlija Apškrūma. Bibliotekāri kopā ar kluba biedriem rūpējas par novadu literāro tradīciju turpināšanu un saglabāšanu, tā ir iespēja literātiem savstarpēji kontaktēties, diskutēt, tikties ar klausītājiem, prezentēt savas grāmatas. Jau par tradīciju kļuvušas Alūksnes un Apes novadu literātu „Gada lielās tikšanās”. 2012. gada nogalē bibliotēkā uz šo pasākumu pulcējās vairāk kā 14 autori - dažāda vecuma un ar atšķirīgu literāro pieredzi. Šogad pasākumā piedalījās arī Ulda Sedlenieka Alūksnes Tautas teātra „Sliexnis” aktieri un viņu izpildījumā varēja klausīties 2012. gada laikraksta „Malienas Ziņas” pielikumā „Ezerlāse” lappusēs publicētos darbus. Pasākumu organizē Alūksnes pilsētas bibliotēka sadarbībā ar literātu klubu „Ezerlāse” un laikrakstu „Malienas Ziņas”. Tā literātiem ir kā atskaite par kārtējā gadā paveikto, kā arī nākotnes ieceru plānošana.

Alūksnes un Apes novadu literātu Gada lielā tikšanās 2012.

Literātu kluba „Ezerlāse” vadītāja, Kornēlija Apškrūma jubilejā kopā ar bijušajiem kolēģiem

Novadniecei Skaidrītei Kaldupei veltītais pasākums

Jau vairākus gadus Alūksnes pilsētas bibliotēkā notiek akvarelistu studijas „Aqua” nodarbības, kuras vada vietējais mākslinieks Gunārs Ozoliņš. Kā jau ikkatru gadu nodarbībās tapušie darbi tiek izvietoti izstādē bērnu literatūras nodaļas telpās un tos var apskatīt visi interesenti. Vietējo mākslinieku darbu izstādes bibliotēkā notiek regulāri. 2012. gadā var minēt Dainas Rudzītes zīda gleznu izstādi, Alūksnes novada bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām atbalsta centra dalībnieku zīmējumu izstāde, Viestura Jakobsona gleznu izstāde, Sigitas Jakobsones gleznu izstāde „Daba un ziedi”, Andra Voiciša datorgrafikas un foto izstāde,

Svetlanas Kuzņecovas gleznu izstāde. Visi minētie mākslinieki ir mūsu cilvēki, pašdarbnieki, kuriem māksla ir vaļasprieks un daudziem šeit veidotā izstāde bija pirmā. Interesentiem izstāžu atklāšanā bija iespēja tikt ar māksliniekiem, iepazīt viņus. Alūksnē ir ļoti daudz talantīgu cilvēku un bibliotēkas darbinieki cenšas viņus atrast, iepazīstināt plašāku auditoriju ar viņu darbiem.

Alūksnes un Apes novadu visās bibliotēkās atskaites periodā turpinājies mērķtiecīgs, regulārs darbs novadpētniecības materiālu vākšanā, apkopošanā, faktu un datu fiksēšanā par izmaiņām bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā. Populāras ir tematiskās mapes, tiek turpināts veidot novadpētniecības kartotēku. Darbinieki izmanto Alūksnes pilsētas bibliotēkas bibliogrāfa veidotās novadpētniecības datu bāzes materiālus, kur var atrast nepieciešamo informāciju un atvērt avīžu rakstu (Alūksnes Ziņas) pilntekstus.

Analizējot 2012. gadā paveikto, priecē tas, ka akcijā „Pasaule tavā bibliotēkā - UNESCO Pasaules mantojuma izzināšana”, ko rīkoja UNESCO Latvijas Nacionālā komisija sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku un Latvijas Bibliotekāru biedrību, piedalījās 3 bibliotēkas no Apes novada – Apes, Gaujienas un Trapenes bibliotēkas.

Alsviķu bibliotēka.

Bibliotēka ieguvusi apjomīgu materiālu klāstu par tēlnieci Liliju Līci, kurai 2013. gadā apritēs 100 gadi. Šos materiālus piedāvāja tēlnieces radniece Ārija Bībere. Notiek materiālu apstrāde, lai ar tiem varētu iepazīties ikviens bibliotēkas apmeklētājs. Nevar nepieminēt šīs bibliotēkas organizēto ekskursiju bērnu žūrijas ekspertiem pa Alūksnes un Apes novadu ievērojamām vietām ļoti erudīta novadpētnieka Jāņa Poļa vadībā. 2012. gada septembra mēnesī bibliotēka svinīgi atzīmēja savu 57. dzimšanas dienu.

Bibliotēkas jubilejas svinīgais pasākums

Annas bibliotēka.

2012. gadā ļoti nozīmīgs darbs tika veikts, lai izveidotu pagasta vēstures istabu. Lielākā daļa materiālu tika pārnesta no likvidētās skolas vēstures istabas un skolas telpām, bet daudzi materiāli tika izvietoti no bibliotēkā apkopotajiem materiāliem. Sadarbībā ar kopu „Virši zied”, kurā darbojas pensijas vecuma cilvēki un pensionāru padomes dalībniekiem tiek veikta dažādu notikumu dokumentēšana. Tāpat 2012. gadā turpināts apmeklēt vecāka gadagājuma cilvēki un pierakstītas viņu atmiņas.

Apes bibliotēka.

Kā jau minēts – bibliotēka piedalījās UNESCO akcijā „Pasaule tavā bibliotēkā – UNESCO Pasaules mantojuma izzināšanā”. Projektā tika iesaistīti Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolas 4. – 6. klašu audzēkņi un pievērsta uzmanība tādiem objektiem kā novadā esošajām Raganu klintīm un senā Jordānijas pilsēta Petru.

Joprojām tiek aptaujāti gados vecākie iedzīvotāji, pierakstīti viņu atmiņu stāstījumi, vāktas senas fotogrāfijas, vēstures materiāli. Atskaites periodā apkopota Avotu ielas vēsture. Dalība pilsētas svētkos augustā, kas šoreiz aizritēja tieši Avotu ielā saistībā ar šīs ielas vēsturi, cilvēkiem, kuri tur dzīvojuši, tirdzniecības vietām un darbnīcām, kas tur atradušās un tās tuvumā esošajiem veldzes devējiem – avotiem. Apes pilsētas svētku laikā vienā no skaistākajiem pagalmiem – Avotu ielā 8 – bibliotēka aicināja svētku dalībniekus uz literāru pēcpusdienu – tikšanos ar rakstniekiem Māru Svīri un Vladimiru Kaijaku. Bibliotēkas vadītāja Mudīte Kaktiņa vada ekskursijas pa pilsētu, ir atbildīga par rakstnieces Elīnas Zālītes memoriālās mājas ekspozīcijas uzturēšanu, viesiem ir lieliska gide, stāstot par savu ievērojamo novadnieci.

Raganu klintis un Jordānijas pilsēta Petra – salīdzinām.

Tikšanās ar dzejnieci novadnieci Māru Lazdiņu.

Gaujienas bibliotēka.

2012. gadā bibliotēkāre uzsākusi apkopot Gaujienā pierakstīto folkloru – tautasdziesmas, teikas, mīklas, rotaļas. Bibliotēkas apmeklētājiem piedāvāta pastaiga pa gleznaino Folkloras taku. Lai atzīmētu Starptautisko Dzimtās valodas dienu, kas jau 12 gadus pēc UNESCO iniciatīvas notiek katru gadu 12. februārī, Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskolā organizēts pasākums - prezentācija 7. – 12. klašu skolēniem par gaujieniešiem, kas dzīvo un strādā ārzemēs – par viņu iespējām tālumā runāt latviešu valodā, latvisko tradīciju ievērošanu, saziņu ar Latviju. Piedaloties akcijā „Pasaule – tavā bibliotēkā – UNESCO Pasaules mantojuma izziņāšana ” organizējusi pasākumu ”Salīdzināsim brālīšus bānīšus – Gulbenes – Alūksnes bānīti un Nilgiri kalnu dzelzceļu Indijā”.

Esam pie Alūksnes –Gulbenes bānīša.

Jaunalūksnes pagasta Bejas bibliotēka.

Labā sadarbība ar Bejas Novadpētniecības centru. Kopā tiek rīkoti pasākumi gan seno amatu apgūvē, gan muzeju nakts pasākumi, Bejas pamatskolas 145 gadu jubilejas svinības (kopā ar skolu), lasījumi par Bejas vēsturi. Jau ceturto gadu bibliotēkāre vada interešu klubu

„Pipariņš”, kura dalībnieki pārsvarā ir vietējie vecākās paaudzes cilvēki. Klubiņa dalībnieki sanāk kopā reizi mēnesī un, kā atzīst vadītāja, šīs kopā sanāksmas viņiem ir ļoti svarīgas – tās ir jaunas zināšanas, bet galvenais tas ir kontakts ar saviem līdzcilvēkiem, sarunas, diskusijas, kopīga svētku svinēšana, dažādu problēmu risinājumu meklēšana. u. t. t.

„Pipariņa” dalībnieki vienā no nodarbībām braucienā ar plotu pa Alūksnes ezeru un klausoties gides Ilonas Riekstiņas interesanto stāstījumu.

Jaunlaicenes bibliotēka.

Jaunlaicenes pagasta Majorskola ir dzejnieces Lijas Brīdakas bērniības zeme. Tā kā novadniece 2012. gadā svinēja nozīmīgu dzīves jubileju, tad bibliotēka vietējā pamatskolā rīkoja konkursu – viktorīnu „Ceļojums ar un pa Lijas Brīdakas radošajiem darbiem”. Piedalījās 5. – 9. klašu skolēni. Tā tika iepazīta dzejnieces dzīve un daiļrade, nopelnītas balvas. Kopā ar tautas namu un muižas muzeju organizēts dzejnieces jubilejas pasākums ar gaviļnieces piedalīšanos „Ticībā rītdienas brīnumam”.

Atbildot uz konkursa jautājumiem par Lijas Brīdakas darbiem.

Dzejniece Lija Brīdaka savā bērniības pusē, svinot nozīmīgo dzīves jubileju.

Liepnas bibliotēka.

Savāktas fotogrāfijas par dzīvi Liepnā senākos gados un izveidota prezentācija „Liepna laiku lokos”. Prezentācija parādīta arī pensionāru vakarā un izraisījusi ļoti lielu interesi. Daudziem tā bijusi iespēja redzēt sevi jaunībā, spēku pilnbridā. Bibliotekāre aicinājusi

iedzīvotājus iesaistīties fotoakcijā „Iemūžini mājvietu”, kas guvusi plašu atsaucību. Fotografijās iemūžinātas vecas ēkas, kuras šobrīd tiek nojauktas vai pārbūvētas un tā zaudē savu kultūrvēsturisko vērtību.

„Liepna laiku lokos” prezentācija pensionāru auditorijai.

Malienas bibliotēka.

Visi novadpētniecības materiāli glabājas pagasta novadpētniecības istabā, atbildīga par to ir bibliotekāre. Tur atrodami albumi, mapes, stendi, grāmatas, sadzīves priekšmeti, rokdarbi – lietas, kas liecina par dzīvi pagastā dažādos laikos. Interessants materiāls varētu būt, sagaidot Latvijas dzimšanas dienu, uzņemtā filma, kurā visiem aptaujātajiem Malienas pagasta iedzīvotājiem tika uzdots viens jautājums „Vai tādu tu iedomājies Latviju?”

Mālupes bibliotēka.

Aizvadītajā gadā atzīmēja savas pastāvēšanas 65. gadskārtu. Tika rīkoti pasākumi gan bērniem, gan pieaugušajiem, papildināts novadpētniecības istabas, kas atrodas pie bibliotēkas un bibliotekāru pārziņā, materiālu klāsts. Bibliotēkas vadītāja, balvas „Bibliotekārs – gaismas nesējs” laureāte, atzīst – lielākā dāvana jubilejā ir lasītājs. Tikai, pazīstot vietējo sabiedrību, panākot kontaktu ar visām tās paaudzēm, iespējams iegūt autoritāti, cieņu un sava darba novērtējumu līdzilvēkos.

Svētkos ziedi un apsveikumi bibliotēkas vadītājai Anita Gustai.

Trapenes bibliotēka.

Piedalījusies UNESCO rīkotajā akcijā sadarbībā ar Trapenes pamatskolas 8. – 9. klašu audzēkņiem. No pasaules kultūrvēsturiskā mantojuma objektiem izraugoties Akropoli Grieķijas galvaspilsētā Atēnās un Mikužu saieta namu (1802.) Trapenē. Skolēni intervējuši vecos pagasta iedzīvotājus, pierakstījuši viņu stāstījumus un pēc tam prezentējuši paveikto. Izveidoti un interneta vietnē YouTube ievietoti divi videoklipi par Trapenes kultūrvēsturisko mantojumu.

Tas ir īss ieskats dažu bibliotēku ne tik tradicionālajās aktivitātēs novadpētniecības darbā. Sīkāk par katrā bibliotēkā paveikto var lasīt tās sagatavotajā darba pārskatā. Bet kopējais secinājums varētu būt – novadpētniecības darbs Alūksnes un Apes novadu bibliotēkās tiek veikts atbilstoši izvirzītajiem noteikumiem. Protams, tas ir atkarīgs arī no katra darbinieka ieinteresētības, sadarbības partneriem, zināšanām, iespējām atvēlēt tam laiku. Attīstoties tehnoloģijām, rodas arvien vairāk iespēju arī novadpētniecības darbā – veidot datu bāzes, digitalizēt materiālus un tā tālāk. Problēmas rada autortiesību likuma prasību ievērošana.

Tā kā bibliotēkām ir laba sadarbība ar vietējiem preses izdevumiem, tad informācija par bibliotēku aktualitātēm plaši tiek atspoguļota vietējos laikrakstos „Malienas Ziņas”, „Alūksnes Ziņas”. Par to var pārliecināties arī ielūkojoties pievienotajos pielikumos, vai paskatoties novadpētniecības datu bāzē ievadītajos materiālos.

Atskaite sagatavota, izmantojot pagastu bibliotēku iesūtītās teksta atskaites, nevērtējot situāciju uz vietas katrā bibliotēkā.

Sagatavoja bibliogrāfe Aija Plūme

7. Projektizstrāde.

Viens no populārākajiem projektu konkursiem Alūksnes reģiona bibliotēku vidū ir dalība Valsts Kultūrkapitāla fonda kultūras programmā „Lasīšanas veicināšana” programmā „Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija”. 2012.gadā minētā žūrija darbojās 15 bibliotēkās, no kurām 2 ir skolu bibliotēkas- Alūksnes pilsētas bibliotēka, Apes bibliotēka, Alsviķu, Gaujienas, Ilzenes, Jaunannas, Liepnas, Trapenes, Zeltiņu un Māriņkalna bibliotēkas, kā arī Strautiņu un Malienas pamatskolu bibliotēkas ar saviem lasītājiem. Prieks par jaukajiem publicitātes materiāliem- rokassprādzītēm un plakātiem- bērniem patika! Bibliotēku skaits, kas piedalās minētajā lasīšanas veicināšanas programmā, salīdzinot ar 2011.gadu, ir pieaudzis (+3 b-kas). Visas projektā iesaistītās bibliotēkas ir pateicīgas LNB Atbalsta biedrībai par labdarības akcijas „Sirsniņ prasa, lai bērniņš lasa” organizēšanu, kuras rezultātā visas bibliotēkas ieguva žūrijas grāmatu trūkstošos eksemplārus.

Pateicoties tieši šai lasīšanas veicināšanas programmai, bibliotēku darbinieki vairāk pievēršas darbam ar bērniem, ar dažādām aktivitātēm rosina jaunākos bibliotēkas apmeklētājus pievērsties lasīšanai, bērni mācās spriest, izteikt savas domas un vērtējumu, organizē daudzveidīgus pasākumus- tikšanās ar autoriem.

Jau par tradīciju kļuvis, ka čaklākie jaunie lasītāji var piedalīties Grāmatu un lasīšanas svētkos Alūksnē, Alsviķu, Gaujienas, Jaunannas bibliotēkās kā balvu par veiksmīgu piedalīšanos žūrijas darbā bērniem organizē ekskursijas- bērni apceļo savu un kaimiņu novadu interesantākās vietas, Apes bibliotēka organizē braucienu uz teātra izrādi Valmieras teātrī.

Alsviķu bibliotēkas Bērnu žūrijas eksperti, aplūkojot ūdenskritumu Zeltiņu pagastā

Jaunannas bibliotēkas Bērnu žūrijas eksperti Jaunlaicēnē

Vēlētos, lai bibliotēku skaits, kas iesaistās šajā lasīšanas veicināšanas programmā ir lielāks, tādēļ rosinām bibliotēku darbiniekus nebūt kūtriem un iesaistīties!

Pateicoties dalībai VKKF mērķprogrammas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" projektu konkursā ar projektu „Grāmatu iepirkums Alūksnes un Apes novadu publiskajām bibliotēkām”, gūts atbalsts no Valsts Kultūrkapitāla fonda- Alūksnes pilsētas bibliotēka saņēmusi Ls 5396, par kuriem iegādāti 1023 eksemplāri grāmatu visām reģiona 22 bibliotēkām.

VKKF finansējums saņemts arī citiem bibliotēku izstrādātajam projektiem: Alūksnes pilsētas bibliotēka Ls 390 projektam „Lasītprieks kopā ar rakstnieku”, kura realizācijas rezultātā bērniem un jauniešiem ir iespēja tikties ar populāriem autoriem. Tā notikusi jau pirmā tikšanās ar rakstnieku Valdi Rūmnieku un gaidāmas tikšanās ar Uldi Ausekli, jaunajām rakstniecēm- Lauru Dreiži, E.R. Landaru uc.

Apes bibliotēka- projektam „Satiec rakstnieku savā bibliotēkā!” no VKKF ieguvusi Ls 180.

Valdis Rūmnieks tiekas ar lasītājiem Apē

Jaunalūksnes bibliotēka- Ls 195 projektam „No rakstītā vārda līdz tikšanās priekam bibliotēkā”, kura ietvaros bibliotēkā jau paviesojusies un ar jaunajiem lasītājiem tikusies Indra Sproģe un Velga Vītola.

Zvērkope un grāmatu autore Velga Vītola ar savu stāstījumu ieinteresē gan mazos, gan lielos lasītājus pasākumā „Stāsti dzimst mežā” Jaunalūksnē

VKKF finansējums no kopējiem ieņēmumiem sastāda 1,95%. Valsts Kultūrkapitāla fonds Vidzemes kultūras programmā atbalstījis vienu Alūksnes pilsētas bibliotēkas projektu- „Cimos pie „Ezerlāses”” (turpinājums), tam piešķirot Ls 380,00- realizējot šo projektu, Alūksnes puses cilvēkiem tiek dota iespēja iepazīt citu Vidzemes novada literātu (A.Skrjabe, G.Tarvids no Madonas, I.Puidze no Lejasciema un A.Lapšāns no Cēsu puses), devumu.

Viesos Alūksnes pilsētas bibliotēkā Madonas puses literāti A.Skrjabe un G.Tarvids

Alūksnes pilsētas bibliotēka kopā ar Madonas bibliotēku kā sadarbības partneri jau ceturto gadu ir iesaistījušās Gulbenes bibliotēkas projektā „Eiropas Komisijas „Europe Direct” informācijas centrs Gulbenē”, kura rezultātā bibliotēkās Alūksnē un Madonā darbojas centra filiāles. Projektu finansē Eiropas Komisija, bibliotēka iegūst finansējumu gan darba samaksai darbiniekam, lektoriem, dažādu aktivitāšu organizēšanai u.c. (finansējums Gulbenes bibliotēkas budžetā)- ~ Ls 2800 .

Projekta ietvaros Alūksnes iedzīvotājiem tika piedāvāta iespēja piedalīties seminārā par ES Mūžīgltības programmu Grungtvig un Leonardo da Vinči iespējām

2012.gada rudenī Eiropas Komisija atkārtoti tika izsludinājusi projektu konkursu par tīkla *Europe Direct* informācijas centru uzturētājstruktūru atlasī 2013.- 2017.gadam. Sadarbībā ar Gulbenes un Madonas bibliotēkām iesniedzām projekta pieteikumu, kurš arī tika atbalstīts- tāpat Alūksnes pilsētas bibliotēkā turpinās darboties *Europe Direct* informācijas centra Gulbenē Alūksnes filiāle.

Pārskata periodā Annas bibliotēkas vadītāja Ina Balaņuka bija tā, kura ar pārējo Annas pagasta pārvaldes darbinieku atbalstu, uzrakstīja un īstenoja projektu „Atpūtas un rotaļu vieta Annas pagastā”. Rotaļu un spēļu laukums atrodas pretī bibliotēkai, tādēļ arī biežāk ģimenes ar bērniem apmeklē bibliotēku.

Annas bibliotēkas vadītāja Ina Balaņuka saņem pateicību no pagasta pārvaldes vadītājas par iniciatīvu rotaļu laukuma izveidošanā

Aktīvi biedrības „Pededzes Nākotne” projekta „Pasaku takas izveidošana Pededzes pagastā” realizācijā iesaistījusies Pededzes bibliotēkas vadītāja Antoņina Girs. Projekta realizāciju atbalstījis VAS „Hipotēku un zemes banka” Klientu klubs „Mēs paši”.

Mārkalnes bibliotēkas vadītāja Sanita Silirova piedalījās SIA *Lattelecom* projektā „Pieslēdzies, Latvija”, apmācot 70 seniorus datorzinībās. Kā balvu par paveikto bibliotēkas vadītāja saņēma portatīvo datoru.

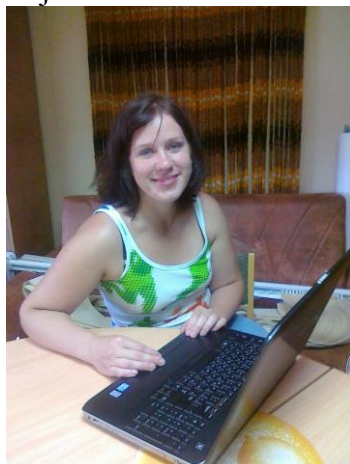
Akcijas noslēguma pasākumā Balvos Sanita Silirova par labi paveikto darbu saņem datoru

Vidagas bibliotēkas vadītāja Aira Mūrniece izstrādājusi projektu, kura ietvaros par Ls 130 tika iegādātas kancelejas preces un galda spēles bērniem un jauniešiem, kā arī nosargāts pasākums – galda spēļu turnīrs. Projektu atbalstīja Lauku partnerība *Ziemeļgauja*.

Projekta realizācijas rezultātā Vidagas bibliotēkā pieejamas dažādas galda spēles

2012.gadā turpinājās projekta „Bibliotēka nāk pie lietotāja” realizācija, kura realizācijas rezultātā Alūksnes pilsētas bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā jaunu pakalpojumu- portatīvo datoru saņemšanu bezatlīdzības lietošanā uz laiku izmantošanai mājās, tādējādi sekmējot bibliotēku pakalpojumu pieejamību un informācijas resursu izmantojamību ārpus bibliotēku telpām un darba laika. Bibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvā 2 portatīvos datorus, kuri nodrošināti ar datu karti mobilā interneta uztveršanai. 2012.gadā šo pakalpojumu izmantojuši 39 bibliotēkas lietotāji.

Alūksnes bibliotēkas apmeklētāja Zanda Zara ir priecīga par iespēju iznomāt no bibliotēkas datoru, kas nepieciešams studiju darba izstrādei

Arī 2012.gadā Alūksnes pilsētas bibliotēka ar pašvaldības starpniecību aktīvi ir iesaistījusies Valsts nodarbinātības aģentūras projektā nodarbinātības pasākumā „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi”, tādējādi iegūstot sev palīgus ikdienas darbā (saimnieciskajos u.c. darbos).

Protams, ka ir bibliotēku izstrādātie projekti, kuri nav ieguvuši atbalstu. Vairākas Alūksnes novada bibliotēkas ar saviem projektu pieteikumiem startējušas VAS „Hipotēku un zemes banka” Klientu kluba „Mēs pašī” 2012. gada projektu konkursā, bet diemžēl neveiksmīgi (Jaunlaicenes bibliotēka ar projektu „Brīvo laiku pavadīsim bibliotēkā”, Jaunalūksnes bibliotēka ar projektu bērniem).

Sagatavoja Iveta Ozoliņa, Alūksnes pilsētas bibliotēkas direktore

8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

Alūksnes pilsētas bibliotēka ir metodiskais un konsultatīvais centrs 21 Alūksnes un Apes novadu pašvaldību bibliotēkai. Metodiskā darba galvenie virzieni ir - bibliotēkā darba koordinācija Alūksnes un Apes novados, bibliotēku darbinieku profesionālās tālākizglītības organizēšana, metodiskās palīdzības sniegšana rajona pašvaldību bibliotēkām. Regulāri tiek veikta metodisko materiālu, svarīgu e-dokumentu un cita veida aktuālas profesionālas informācijas saņemšana un nodošana bibliotēkām, organizēta dalība nozīmīgākajos semināros, konferencēs u.c. bibliotēku darba aktivitātēs Latvijā, bibliotēku darba rādītāju apkopošana un analīze, statistikas datu rediģēšana kultūrkartē, iesaistīšanās dažādās profesionālās aptaujās un datu par pašvaldību publiskajām bibliotēkām savākšana, apkopošana un iesniegšana Kultūras ministrijai, LNB Bibliotēku Attīstības institūtam (BAI), v/a KIS, Latvijas Bibliotekāru biedrībai u.c. Alūksnes pilsētas bibliotēka kā metodiskais centrs organizē informatīvus mācību seminārus un apmācības, kā arī pieredzes apmaiņas braucienus uz citiem novadiem. Katru gadu bibliotēkas direktore vai metodiķe sniedz pārskatu par iepriekšējā gadā paveikto Alūksnes novada pašvaldības kultūras, izglītības un sporta komitejai.

2012. gada Alūksnes pilsētas bibliotēka ir noorganizējusi 9 seminārus Alūksnes un Apes novadu bibliotēku darbiniekiem. To galvenās tēmas:

- Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām,
- Literatūras un grāmatniecības nozares stratēģija 2012. – 2014. gadam,
- Jaunumi LNB digitālajā bibliotēkā,
- VVBIS 2 koncepcijas projekts,
- Bērnu un skolu bibliotēku darba pieredze,
- Mūzizglītības programmu Grundtvig un Leonard oda Vinči piedāvātās iespējas.

Tā kā Alūksnes pilsētas bibliotēkā darbojas EUROPE DIRECT informācijas centra Gulbenē Alūksnes filiāle, tad semināru organizēšanā ir bijusi iespēja piesaistīt Eiropas Komisijas finansējumu, uzaicinot gan vietējos, gan arī lektoros no Rīgas. Tādējādi aizvadītajā gadā tika noorganizētas tikšanās ar pozitīvās domāšanas centra PAVASARA STUDIJA vadītāju Inesi Prisjolkovu, kā arī uzaicināti vairāki lektori, kuri pastāstīja par atsevišķu ES dalībvalstu kultūru un tradīcijām, tādā veidā padarot semināru tematiku saistošāku un paplašinot dalībnieku redzesloku.

Daudzi Alūksnes un Apes bibliotēku darbinieki labprāt apmeklēja Gulbenes reģionālā mācību centra organizēto apmācību ciklu „Jauni laiki – jaunas prasības bibliotekāriem”, kur varēja apgūt 7 dažādus apmācību kursus – „Jaunākā latviešu literatūra”, „Prasmes un iemaņas bibliotēkas krājuma labošanā”, „Bibliotēkāra etiķete un imidžs”, „Bibliotēkāra dzīves kvalitāte”, „Organizācijas tēla veidošana”, „Komunikācijas prasmes ar dažāda tipa klientiem”, „Bibliotēka 2.0 teorija: Tīmeklis 2.0 un tā ietekme uz bibliotēku”.

Metodisko darbu koordinē, vada, sniedz konsultācijas, organizē tālākizglītības pasākumus, kopīgus semināru un konferenču apmeklējumus Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe, konsultācijas dažādos bibliotēkā darba jautājumos sniedz arī pārējie bibliotēkas nodaļu darbinieki. Starp Alūksnes novada pašvaldību un Apes novada domi tiek slēgts līgums par reģiona galvenās bibliotēkas metodisko funkciju veikšanu Apes novadā. 2012. gadā tika izsludināts konkurss „Es stāstu par savu bibliotēku”, kurā tika vērtēta vietējās informācijas ieviešanas regularitāte un satura kvalitāte portālā www.biblioteka.lv. Tas motivēja bibliotēku darbiniekus pievērst lielāku uzmanību savu bibliotēku profilu satura pilnveidošanai, jo līdz tam daudzi to nebija darījuši pietiekami aktīvi.

Novadu bibliotekāri regulāri apmeklē arī tālākizglītības pasākumus, kurus organizē LNB, LBB, KIS un citas institūcijas. EUROPE DIRECT informācijas centra Alūksnes filiāles koordinatore piedalās apmācību semināros, kurus rīko Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā un Latvijas Ārlietu ministrija. Braucieni uz tālākizglītības pasākumiem parasti tiek organizēti, izmantojot kopīgu transportu. Lielu pienesumu profesionālā līmeņa paaugstināšanai bibliotēku

darbiniekiem deva piedalīšanās 3td projekta ietvaros organizētajās apmācībās „Bibliotēku interešu pārstāvēniecība”.

Bibliotēku interešu pārstāvēniecības apmācības Alūksnē

2012. gadā Alūksnes un Apes novadu bibliotekāri piedalījās LBB 15. konferencē „Bibliotēka aiz bibliotēkas: integrācija, inovācijas un informācija visiem” Rīgā, LBB Vidzemes nodaļas 15. saietā – konferencē „Sadarbība, zināšanas, radošums – mūsdienu bibliotekāra izaicinājums” Ikšķiles novada „Turbās”, Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku 12. konferencē „Bērnu un skolu bibliotēku veiksmes stāsti” Cēsīs, seminārā „Bibliotēkas – pārmaiņas virzošais spēks” Valmierā u.c.

Alūksnes un Apes novadu bibliotekāri Ikšķiles novada „Turbās”

Alūksnes un Apes novadu pašvaldību bibliotēkas tiek apmeklētas reizi gadā, nepieciešamības gadījumā arī biežāk. Ja ir nepieciešams, uz bibliotēkām izbrauc arī IS Alise administrators un datorspeciālists. Apmeklējuma laikā tiek izvērtēta bibliotēkas darbība, norādīti ieteikumi, kas būtu uzlabojums turpmākajā darba periodā. Ir izveidota speciāla veidlapa, kurā tiek ierakstīti apmeklējuma laikā izdarītie secinājumi un ieteikumi. Viens šī apmeklējuma aizpildītās veidlapas eksemplārs paliek pie metodiķa, bet otrs tiek nosūtīts

attiecīgās bibliotēkas vadītājam. Reizi divos gados tiek organizēti braucieni uz visām Alūksnes novada pašvaldību kultūras iestādēm, kuros piedalās gan bibliotēkas, gan arī kultūras un sporta nodaļas, muzeja un tūrisma darba speciālisti. Šo braucienų laikā iespēju robežās tiek apmeklētas arī skolu bibliotēkas, notiek arī tikšanās ar pagastu pārvalžu vadītājiem, kur tiek analizēts kultūras iestāžu darbs un apspriestas turpmākās attīstības iespējas.

Lai arī novadu bibliotēkās kadru mainība nav liela, tomēr pēdējā gada laikā ir nomainījušies darbinieki Vidagas un Mārkalnes bibliotēkās. Jaunie darbinieki tiek iepazīstināti ar bibliotēkārā darba specifiku, nepieciešamo dokumentāciju, kā arī apmācīti darbam ar IS Alise. Tas notiek gan Alūksnes pilsētas bibliotēkā, gan arī izbraucot uz vietās. Jaunie darbinieki arī regulāri apmeklē visus tālākizglītības pasākumus.

Katru gadu cenšamies noorganizēt arī pieredzes braucienus uz kāda cita novada bibliotēkām. Tā aizvadītajā gadā apmeklējām Rēzeknes centrālo un Rēzeknes novada Ozolmuižas bibliotēku, apskatījām arī jaunatklāto Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centru „Zeimuļš”, kas ir ļoti neparasta celtne gan no ārpuses, gan no iekšpuses, savukārt Apes novada bibliotēku darbinieki apmeklēja Lubānas novada kultūras iestādes.

Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrs „Zeimuļš” Rēzeknē

Iesaistījāmies arī 11. Grāmatu svētkos, kuri tika rīkoti Alūksnes pilsētā, jo tādējādi tiek nodrošināta iespēja tajos piedalīties maksimāli lielam iedzīvotāju skaitam. Tajos piedalījās visas 22 abu novadu bibliotēkas. Veicām arī dāvanu karšu sadali bibliotēkām atkarībā no tā, cik lasītāju bibliotēkās ir piesaistījis svētku pasākumos kā apmeklētājus. Saņēmām dāvanu kartes par Ls 780.- Pēc tam par atvēlēto summu katra bibliotēka var izvēlēties nepieciešamās grāmatas pēc saviem ieskatiem. Gada nogalē 17 bibliotēkas piedalījās LBAB organizētajā konkursā „Lielā Lasītāju balva”, kur no visām novadu bibliotēkām tiek savākta un apkopota informācija par attiecīgajā gadā lasītākajām grāmatām.

Katra gada sākumā Alūksnes pilsētas bibliotēka veic novadu bibliotēku darba rādītāju apkopošanu un analīzi. Statistikas datus kultūras kartē katras bibliotēkas darbinieks ievada patstāvīgi, vēlāk metodiķe šo ievadīto informāciju pārbauda un vajadzības gadījumā rediģē.

Semināra dalībnieki klusās stāstījumu par Grieķiju

Alūksnes un Apes novadu bibliotekāri mācās Gulbenes RMC

Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe Silvija Mūrniece

9. Bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.

2012.gadā Alūksnes reģiona bibliotēku materiālais un tehniskais stāvoklis kaut nedaudz, bet tomēr ir uzlabojies- vairākās bibliotēkās veikti lielāki vai mazāki remontu, nomainīts aprīkojums. Bibliotēkas ēku rekonstrukcijas nav bijušas.

Visas Alūksnes un Apes novadu publiskās bibliotēkas atrodas pašvaldībām piederošajos īpašumos. 22 bibliotēku telpu kopējā platība ir 2450 m², no kurām lietotāju apkalpošanas telpas ir 1976 m² (80,7% no kopējās telpu platības), krātuves 111 m² (4,5%), pārējās telpas- 363 m² (14,8%). Lasītāju vietu skaits bibliotēkās- 302 (+ 8).

Savu atrašanās vietu atskaites periodā ir mainījusi Alūksnes novada **Jaunannas bibliotēka**. Tā kā saskaņā ar Alūksnes novada domes lēmumu tika apvienotas Jaunannas pagasta pamatskola ar Jaunannas Mūzikas un mākslas skolu, tādējādi atbrīvojot vienu ēku, uz bijušajām Jaunannas Mūzikas un mākslas skolas telpām pārcēlās pagasta pārvalde un bibliotēka, kura, pateicoties tam, ieguva par 22 m² plašākas lietotāju apkalpošanas telpas, kā arī 21 m² papildus telpas. Ierobežotā finansējuma dēļ gan jauniegūtajās telpās netika veikts lielāks remonts, tikai pašu spēkiem tika pārkrāsoti vecie plauktu metāla gali un lasītāju apkalpošanas zāles sienas, bet tās mājīgas ar savu izdomu centās iekārtot bibliotēkas vadītāja Velga Ločmele.

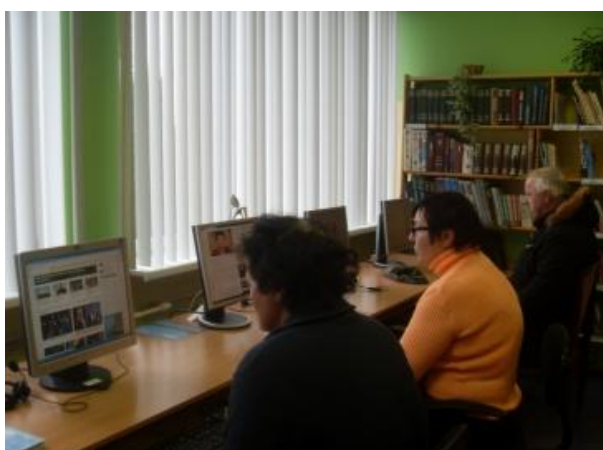

Tagad Jaunannas bibliotēkā ir atsevišķa telpa datoriem, klusais stūrītis atsevišķā nelielā telpā un pagrabstāvā vieta, kur nolikt ikdienā ne tik vajadzīgas lietas...

Atskaites periodā arī Alūksnes novada Ziemera pagasta **Māriņkalna bibliotēkā** tika veikts telpu kosmētiskais remonts: nomainīts grīdas segums, elektroinstalācija, durvis, izvietoti jauni apgaismes ķermeņi un apkures radiatori. Kopējā telpu platība palielinājusies par 26 m², t.sk. lasītāju apkalpošanas telpas par 12 m². Telpu remontam izlietoti Ls 5943.

Tagad Māriņkalna bibliotēkā ir savs stūrītis arī bērniem.

2012.gadā veikts arī **Alūksnes pilsētas bibliotēkas** lasītavas, datortelpas un 2.stāva kāpņu telpas remonts, kopējās izmaksas Ls 10550. Remonta laikā telpās nomainīta elektroinstalācija, apkures radiatori, nojaukta apkures krāsns, uzlabots apgaismojums, ieklāts jauns grīdas segums, jauni griesti un atjaunots sienu krāsojums, gaitenī demontēts sanitārais mezgls- izlietne, vecais elektrosadales skapis u.c. Lasītavai iegādāti jauni plaukti krājuma izvietojšanai, jauni lasītavas galdi un krēsli, logiem pieliktas jaunas žalūzijas kopsummā par Ls 3740.

Ilgi gaidītais lasītavas remonts Alūksnes pilsētas bibliotēkā.

Arī datorlietotājiem tagad ērtāki darba apstākļi.

Joprojām aktuāls ir jautājums par Alūksnes pilsētas bibliotēkas telpu paplašināšanu. Iecere par novada dzimtsarakstu nodaļas pārvietošanu uz citām telpām (tā atrodas bibliotēkas ēkā), lai atbrīvotu esošās telpas bibliotēkas vajadzībām, vēl nav papildījusies, bet zināma virzība šajā jautājumā ir. 2012.gadā vasarā Bērnu un jauniešu interešu centrs ir atbrīvojis telpas Alūksnes pilī, kur varētu tikt izvietota dzimtsarakstu nodaļa, tikai, lai sakārtotu pilī (arhitektūras piemineklis!) esošās telpas, ir nepieciešams liels finansējums. Šķērslis šī jautājuma ātrākā virzībā ir arī novada deputātu atšķirīgie viedokļi par pils telpu izmantošanu.

Steidzīgi nepieciešama bibliotēkas ēkas jumta nomaiņa, ir sastādīta darbu tāme, iesniegta novada attīstības nodaļā, kas strādā pie nepieciešamā finansējuma piesaistes. Jāturpina darbs pie telpu vizuālā noformējuma un aprīkojuma nomaiņas..

Alūksnes novada attīstības programmā 2011.- 2017.gadam kā vidēja termiņa mērķis ir izvirzīts- attīstīta, mūsdienu prasībām atbilstoša kultūras infrastruktūra un kā konkrētais uzdevums- Alūksnes pilsētas bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas nodrošināšana ar atbilstošām telpām.

Remontdarbi notikuši arī **Mārupes bibliotēkā** (Ls 6000)- nomainīts grīdas segums, ieliktas jaunas ārdurvis, bērnu istabā ielikts jauns logs, kā arī bērnu istabai iegādāts jauns grāmatu plaukts.

Remontdarbi Mārupes bibliotēkā

Lai arī pašvaldības finansējums vēl joprojām nav tik liels, lai apmierinātu visas bibliotēku nepieciešamības, tomēr bibliotēku darbinieki lēnām un mērķtiecīgi cenšas labiekārtot esošo vidi, lai bibliotēkas lietotājiem būtu patīkami un ērti. Tā, piemēram, **Alsviķu bibliotēka** 2012.gadā iegādājusies mīkstās mēbeles par **96 Ls**, iekārtojot atpūtas stūrīti, galdiņu daudzfunkcionālajai iekārtai- **16 Ls**, galdiņu bērnu spēlēm- **29 Ls**, biroja krēslu darbiniekam **40Ls** u.c.. Kopā materiāli tehniskā stāvokļa uzlabošanai izlietoti- **937.50Ls**.

Alsviķu bibliotēkas vadītāja Sarmīte Meļķe vienmēr domā par savu apmeklētāju ērtībām.

Pededzes bibliotēka 2012.gadā iegādājusies 8 jaunus grāmatu plauktus, izlietojot šim mērķim Ls 1272.

Pededzes bibliotēkā

Neliels kosmētiskais remonts veikts arī Apes novada **Vidagas bibliotēkā**.

Labiekārtots bērnu stūritis **Jaunlaicenes bibliotēkā**

Telpu paplašināšana nepieciešama vairākām bibliotēkām (Alsviķu, Gaujienas, Trapenes, Veclaicenes, Vidagas, Alūksnes)- trūkst lasītavu, nav iespējams pārskatāmi izvietot bibliotēkas

krājumu, datorus, lai būtu ērti darba apstākļi bibliotēku lietotājiem. Arī vairāku bibliotēku akreditācijas atzinumos ieteikts atrast bibliotēkām papildus telpas- krātuves mazāk izmantojamajai krājuma daļai, tādējādi rodot iespēju pārredzamāk un lasītājiem ērtāk pieejami izvietot grāmatu krājumu. Nelielas krātuves ir tikai 7 bibliotēkām (Alūksnē, Apē, Māriņkalnā, Zeltiņos, Veclaicēnē, Gaujienā un Strautiņos).

Automātiskās ugunsdrošības sistēmas ir 14 bibliotēkās, apsardzes sistēmas ar izsaukumu uz adresi darbojas 13 bibliotēkās, 1 bibliotēkā tā darbojas bez piesaistes adresei, bet 8 bibliotēkās nav nekādas apsardzes.

2012.gadā 9 bibliotēkās tika uzlabots tehniskais aprīkojums: Alūksnes pilsētas bibliotēka iegādājusies jaunus grāmatu plauktus un jaunu multimediju projektoru (Ls 3324), Alsviķu bibliotēka iegādājusies datoru un multifunkcionālo iekārtu (Ls 740), Ilzenes bibliotēka- portatīvo datoru un DVD atskaņotāju (Ls 471), Bejas bibliotēka- projektoru (Ls 300), Liepnas bibliotēka- 2 datoru sistēmblokus (Ls 669), Malienas bibliotēka- datoru (Ls 519), Mārkalnes bibliotēka- portatīvo datoru (Ls 499), Zeltiņu bibliotēka- fotoaparātu, Strautiņu bibliotēka- printeri.

Jaunas mēbeles iegādātas arī Ilzenē (Ls 155), Malienā (Ls 387), Liepnā, Jaunlaicēnē, u.c

Alūksnes pilsētas bibliotēka, aktīvi piedaloties radošajā konkursā par interneta drošību, kā balvu no SIA „Telia Latvija” ieguva multifunkcionālo iekārtu.

Aktuāla problēma joprojām ir bibliotēku fiziskā pieejamība cilvēkiem ar kustību ierobežojumiem. Tikai 10 bibliotēku ēkas daļēji ir pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem (ja pie ēkām daudzviet ir ierīkotas uzbrauktuves, tad tālākā nokļūšana bibliotēku telpās ir apgrūtināta- šauras durvis, apkalpošanas telpas atrodas otrajos stāvos, sliekšņi u.c.). Situācija šajā jomā 2012.gadā nav mainījusies, daudzviet tas ir izdarāms tikai tad, ja tiktu veikta visas ēkas rekonstrukcija.

Bibliotēku darbinieku un pašvaldību kopējais uzdevums ir attīstīt novada bibliotēkas kā daudzfunkcionālus centrus, nodrošinot tām atbilstošas telpas, lai sniegtu mūsdienīgus bibliotēku pakalpojumus. Lielākoties visas bibliotēkas strādā, lai arī ne tik plašās, bet mājīgās un gaišās telpās! Bibliotēku materiālais stāvoklis Alūksnes un Apes novadā ir apmierinošs.

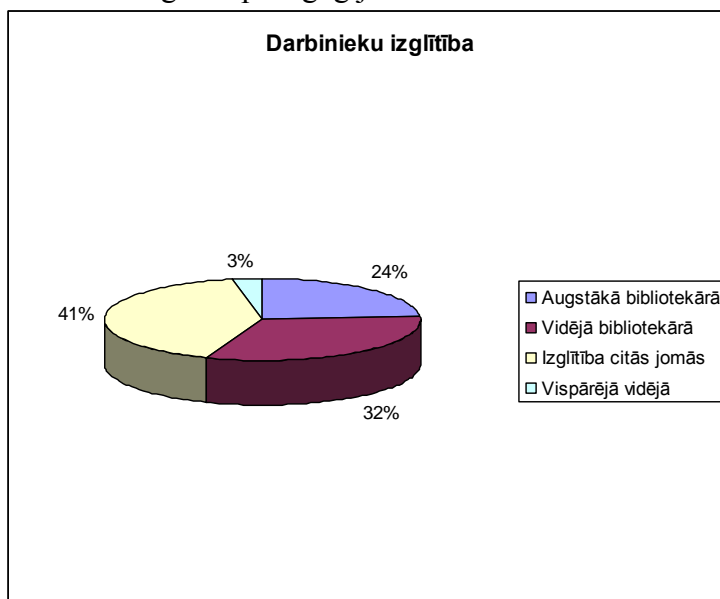
Sagatavoja Iveta Ozoliņa, Alūksnes pilsētas bibliotēkas direktore

10. Bibliotēkas personāls

Esot ciešā saistībā ar jauno tehnoloģiju attīstību un atbilstoši sabiedrības vajadzībām, ir mainījusies arī bibliotekāra profesija. Ļoti svarīga ir bibliotēku darbinieku kompetence ne tikai profesionālo zināšanu un prasmju apgūvē, bet arī labas zināšanas psiholoģijā un saskarsmes kultūrā. Bibliotekāra kompetenci veido gan formālā izglītība, gan arī nepārtraukta profesionālā pilnveide.

Alūksnes un Apes novadu pašvaldību bibliotēkās strādā 34 bibliotekārie darbinieki, 8 darbiniekiem ir augstākā bibliotekārā izglītība, 11 darbiniekiem ir vidējā profesionālā bibliotekārā izglītība, 14 ir darbinieki ar profesionālo vidējo un augstāko izglītību citās jomās, 1 – ar vispārējo vidējo izglītību.

2012. gadā 2 pagastu bibliotēkās strādāja 2 darbinieki – Mālpupes bibliotēkā otrs darbinieks strādā pusslodzē, bet Trapenes bibliotēkā – 0,9 slodzē, Kalncempju bibliotēkā strādā viens darbinieks uz pusslodzi. Personāla maiņa bibliotēkās ir minimāla. Darbinieks ir nomainījies Vidagas bibliotēkā, Mārkalnes bibliotēkā ir uz laiku pieņemts darbā bibliotēkas vadītāja vietas izpildītājs, kamēr iepriekšējā darbiniece atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā. Alūksnes pilsētas bibliotēkā darbu ir uzsākuši 2 jauni darbinieki – 1 ar bakalaura grādu bibliotēkzinātnē un 1 ar bakalaura grādu pedagoģijā.

Bibliotekāri tiek nemitīgi orientēti uz tālākizglītību. Lai uzlabotu zināšanas un profesionālo prasmju līmeni, darbinieki regulāri apmeklē seminārus, kursus, lekcijas. Alūksnes un Apes novadu bibliotēku darbiniekiem bija iespēja papildināt savas zināšanas un gūt jaunas idejas darbam tālākizglītības pasākumos:

- Kursi „Bibliotēku interešu pārstāvēšana”,
- „Komunikācijas prasmes. Saskarsme ar dažāda tipa klientiem” (Gulbenes bibliotēkas RMC),
- LBB 15. konference „Bibliotēka aiz bibliotēkas: integrācija, inovācijas un informācija visiem” Rīgā,
- Seminārs „Latvijas bibliotēku portāls” (LNB BAI),
- Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksme Kuldīgā,
- „Bibliotēka 2.0. No teorijas uz praksi” (Gulbenes bibliotēkas RMC),
- „Bibliotēkara dzīves kvalitāte” (Gulbenes RMC),
- „Pasaule t@vā bibliotēkā – UNESCO Pasaules mantojuma izzināšana” noslēguma pasākums Rīgā,

- Vasaras skola „Mācies būt laimīga!” Pededzē,
- LBB VN 15. saiets – konference „Sadarbība, zināšanas, radošums – mūsdienu bibliotekāra izaicinājums” Ikšķiles novada „Turbās”,
- Kursi „Alūksnes novada pašvaldības iestāžu darbinieku apmācība finansējuma piesaistē”,
- Seminārs „Vidzemes reģiona kultūras institūciju un organizāciju ilgtermiņa sadarbības modeļa izstrāde” (Vidzemes kultūras un mākslas biedrība) Alūksnē un Valmierā,
- Seminārs „Novadpētniecības darbs bibliotēkā” (LNB BAI),
- „Organizācijas tēla veidošana” (Gulbenes bibliotēkas RMC),
- Seminārs publisko bibliotēku krājuma komplektēšanas speciālistiem,
- Seminārs „Bibliotēkas – pārmaiņas virzošais spēks” (Valmieras bibliotēka sadarbībā ar EUROPE DIRECT informācijas centru) Valmierā,
- Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 12. konference „Bērnu un skolu bibliotēku veiksmes stāsti” Cēsīs,
- Reģionu galveno bibliotēku direktoru rudens sanāksme Salaspilī,
- Konference „Līderi par bibliotēkām: 119 + 119”.

Pagastu bibliotēku darbinieki jaunāko informāciju bibliotēkā darba jautājumos gūst arī Alūksnes pilsētas bibliotēkas organizētajos semināros. Atskaites periodā tika noorganizēti 9 metodiskie semināri. Pateicoties sadarbībai ar EUROPE DIRECT informācijas centra Alūksnes filiāli, bija iespēja uzaicināt lektorus, kas ļāva semināru dalībniekiem paplašināt savu redzesloku un gūt jaunas zināšanas arī citās jomās – iepazīt atsevišķu ES dalībvalstu vēsturi, kultūru un tradīcijas, apzināt ES Mūžizglītības programmu Grundtvig un Leonardo da Vinči piedāvātās iespējas u.c. Savukārt Apes novada dome organizēja saviem darbiniekiem 6 stundu apmācību programmu „Atlīdzības novērtēšanas sistēma”, kur bija iespējams apgūt zināšanas par sevis un citu darbinieku kompetences izvērtēšanu.

Kas attiecas uz tālākizglītības pasākumu apmeklēšanu Rīgā, tad lielākā daļa pašvaldību bibliotēku darbinieku to neizmanto lielo izmaksu dēļ, jo gada budžetā tam atvēlēt finansējumu praktiski nav iespējams. Lielākajai daļai bibliotēku tie ir izdzīvošanas nevis attīstības budžeti. Labākajā gadījumā nauda tiek atvēlēta vienam lielākam tālākizglītības pasākumam gada laikā. Tāpēc pagastu bibliotekāri izsaka vēlmi mācīties tuvāk dzīvesvietai. Uz lielākiem pasākumiem parasti cenšamies noorganizēt kopīgu transportu, lai tādējādi samazinātu izmaksas. Alūksnes pilsētas bibliotēkā personāla apmācību apmeklējumiem un komandējumiem 2012. gadā bija atvēlēti 350.- Ls, kur ietilpst gan dalības maksas, gan arī ceļa izdevumi un dienas nauda.

Bibliotēku darbinieku seminārs Alūksnes pilsētas bibliotēkā

Seminārs par ES Mūžizglītības programmu piedāvātajām iespējām

Vidzemes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs Valmierā

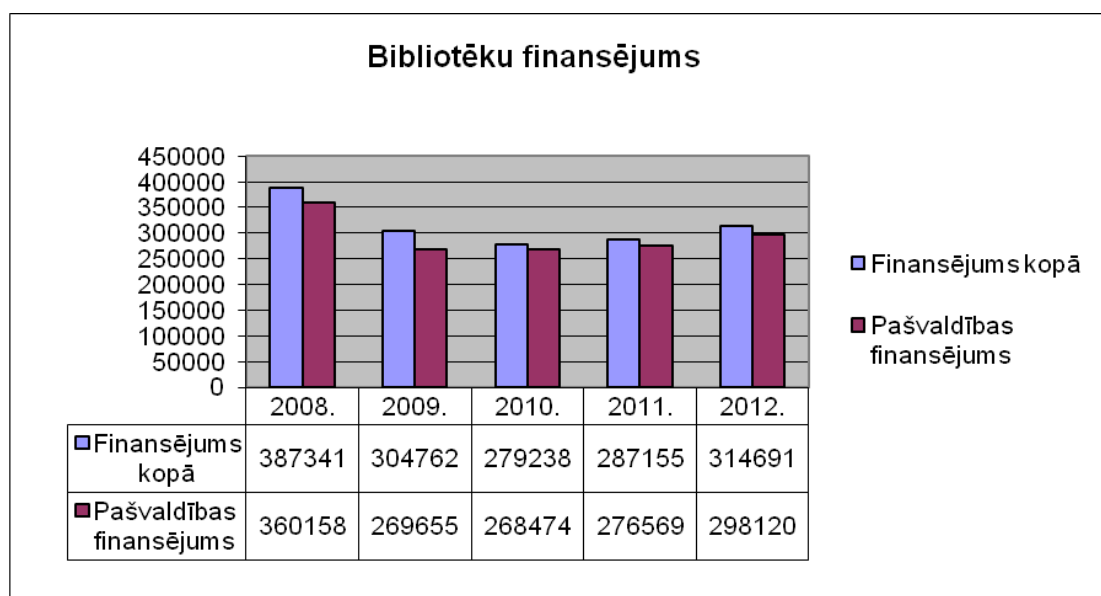
Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe Silvija Mūrniece

11. Finansiālais nodrošinājums

Alūksnes reģiona publisko bibliotēku pamatfinansētāji ir bibliotēku dibinātāji- Alūksnes novada pašvaldība (18 bibliotēkas) un Apes novada pašvaldība (4 bibliotēkas). Bibliotēku finansiālo nodrošinājumu nosaka Bibliotēku likuma 17.pants un Ministru kabineta noteikumi nr.415 "Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi".

Bibliotēku darbībai piešķirtais pašvaldību finansējums nodrošina Alūksnes un Apes novadu pašvaldību bibliotēku pamatfunkciju veikšanu, nelieli līdzekļi tiek atvēlēti arī attīstībai. Visas bibliotēkas strādā saskaņā ar gada sākumā pašvaldībās apstiprinātām iestādes uzturēšanas un pasākumu izmaksu tāmēm. Bibliotēku darbinieki ik mēnesi saņem informāciju no Finanšu nodaļas par tāmes izpildi, lai varētu sekot līdzi ieņēmumu/izdevumu dinamikai un nepieciešamības gadījumā- saskaņojot ar pagastu pārvaldēm un pašvaldību, veiktu izmaiņas plānotajā tāmē.

2012.gadā pašvaldību kopējai finansējums ir Ls 298120 jeb 94,7% no bibliotēku kopējā finansējuma.

Kopējais finansējums bibliotēkām 2012.gadā ir bijis ar nelielu, bet pozitīvu dinamiku + 27536 latī. Finansējums palielinājies par 9,5%.

Kopumā pašvaldības bibliotēku darbības nodrošināšanai ir atvēlējušas vairāk finansējuma nekā tas bijis 2011.gadā. Alūksnes un Apes novadu pašvaldību finansējums- Ls 298120 jeb par Ls 21551 (7,8%) vairāk kā pērn. Alūksnes novadā finansējums pieaudzis 9 bibliotēkām, bet palicis nemainīgs vai nedaudz samazinājies arī 9 bibliotēkām. Diemžēl Apes novada pašvaldība savām bibliotēkām atvēlējusi par Ls 4838 mazāk, finansējums palielinājies tikai Trapenes bibliotēkai.

Bibliotēkas saņēmušas valsts mērķdotāciju bibliotēkām bezmaksas interneta un datoru izmantošanas nodrošināšanai Ls 8022 apjomā, kas ir 2,55% no kopējiem ieņēmumiem. Katra novada pagastu bibliotēka saņēmusi Ls 337,00, Apes bibliotēka- Ls 484,00, Alūksnes pilsētas bibliotēka- Ls 798.

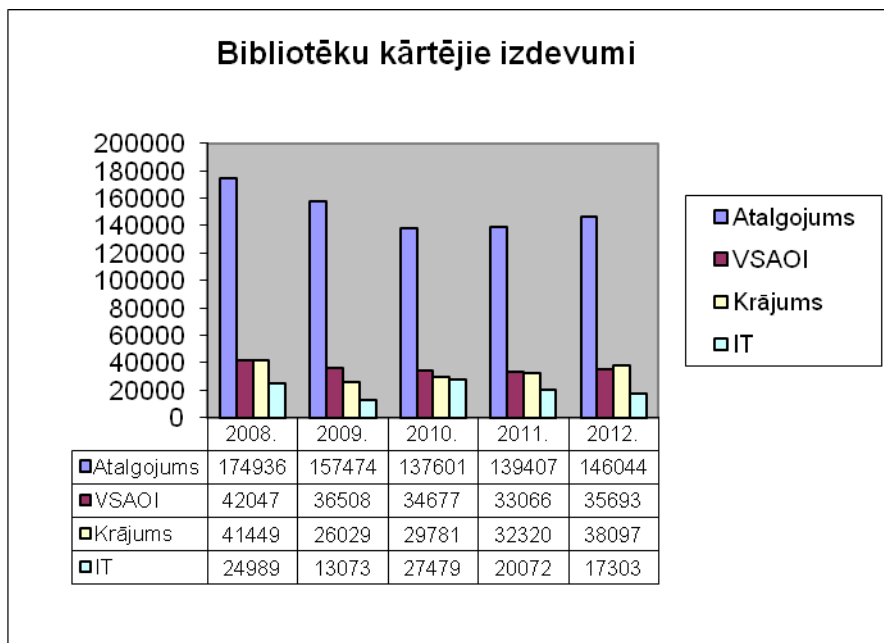
Ar 2010.gada 1.janvāri stājās spēkā Alūksnes novada pašvaldības apstiprinātie vienotie maksas pakalpojumu izcenojumi Alūksnes novada pašvaldības bibliotēkās. Galvenie maksas pakalpojumi bibliotēkās ir kopiju un izdrukų izgatavošana, skenēšana. Bibliotēku ieņēmumi no

maksas pakalpojumiem sastādaniecīgu summu- Ls 833, kas ir 0,26 % no kopējiem ieņēmumiem. Maksas pakalpojumu apjoms samazinājies par Ls 75 salīdzinot ar 2011.gadu. Pagastu bibliotēkās ieņēmumi svārstās no Ls 29 līdz Ls 7, Alūksnes pilsētas bibliotēka ieņēmusi Ls 483, bet Apes bibliotēka- Ls 127. Četras bibliotēkas (Gaujiena, Ilzene, Liepna, Maliena) maksas pakalpojumus nav sniegušas.

Pateicoties dalībai VKKF mērķprogrammas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" projektu konkursā, palielinājušies ieņēmumi no VKKF- Alūksnes pilsētas bibliotēka saņēmusi Ls 5396, par kuriem iegādātas grāmatas Alūksnes reģiona bibliotēkām. VKKF finansējums saņemts arī citiem bibliotēku izstrādātajam projektiem: Alūksnes pilsētas bibliotēka Ls 390, Apes bibliotēka- Ls 180, bet Jaunalūksnes bibliotēka- Ls 195. VKKF finansējums no kopējiem ieņēmumiem sastāda 1,95%. Valsts Kultūrkapitāla fonds Vidzemes kultūras programmā atbalstījis vienu Alūksnes pilsētas bibliotēkas projektu, tam piešķirot Ls 380,00.

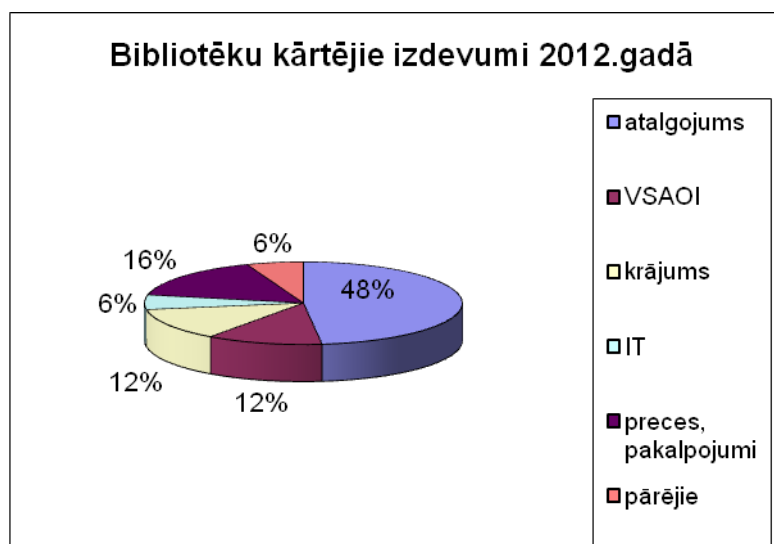
Tā kā Alūksnes pilsētas bibliotēka realizē RGB funkcijas Alūksnes un Apes novados, noslēgts līgums par šo funkciju finansēšanu, katru gadu tiek saskaņots konkrēts finansējums. 2012.gadā tas bija iepriekšējā gada līmenī- Apes novada dome par šo pakalpojumu Alūksnes pilsētas bibliotēkai 2012.gadā maksāja Ls 1175 (Ls 293,75 uz 1 Apes novada bibliotēku).

97% no bibliotēkām piešķirtā finansējuma tiek izlietoti kārtējiem izdevumiem- darbinieku algām, VSAOI iemaksām, krājuma komplektēšanai, IT uzturēšanai, dažādiem pakalpojumiem un precēm (elektrība, apkure, sakaru izdevumi, saimniecības un kancelejas preces u.c.).

Kopumā nedaudz ir pieaudzis finansējums atalgojumam + Ls 6637, līdz ar to arī valsts sociālajām apdrošināšanas obligātajām iemaksām + Ls 2627, pateicoties VKKF atbalstam, pieaudzis finansējums krājuma komplektēšanai + Ls 5777, nedaudz samazinājies finansējums informācijas tehnoloģijām - Ls 2769.

Kārtējie izdevumi 2012.gadā ir palielinājušies vai palikuši nemainīgi Alūksnes novadā- 12 bibliotēkās (Alūksnes, Alsviķu, Ilzenes, Bejas, Jaunalūksnes, Jaunlaicenes, Jaunannas, Liepnas, Malienas, Mārupes, Māriņkalna, Mārkalnes, Zeltiņu bibliotēkās), Apes novadā- 2 bibliotēkās (Trapenes, Vidagas bibliotēkās).

Procentuāli vislielākos izdevumus sastāda darba algas un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas- 60%, krājumam ir atvēlēti tikai 12%, informācijas tehnoloģijām- 6%, preču un pakalpojumu iegādei atvēlēti 16% izdevumu, pārējie izdevumi- 6%.

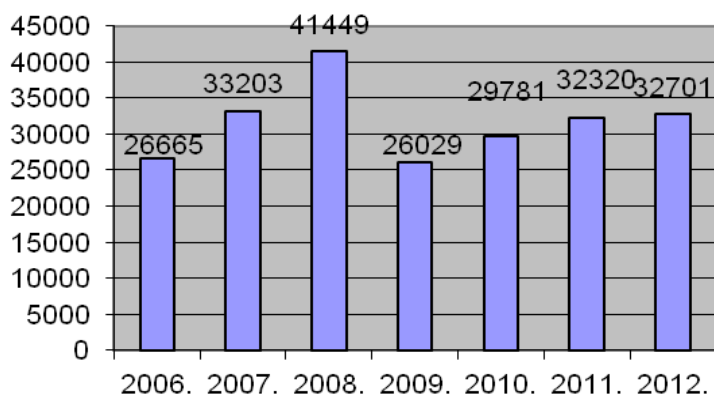
Kapitālie izdevumi 2012.gadā ir tikai Ls 8336, kas ir 2,7% no visiem izdevumiem. Diemžēl tas ir par Ls 2988 mazāk nekā 2011.gadā. Kapitālie izdevumi nav bijuši nevienā no 4 Apes novada bibliotēkām. Alūksnes novadā 8 bibliotēkās ir bijuši kapitālie izdevumi: Alūksnes pilsētas bibliotēka iegādājusies jaunus grāmatu plauktus un jaunu multimediju projektoru (Ls 3324), datortehniku iegādājušās arī Alsviķu bibliotēka (dators, multifunkcionālā iekārta, Ls 740), Ilzenes bibliotēka (portatīvais dators, DVD atskaņotājs, Ls 471), Bejas bibliotēka (projektors, Ls 300), Liepnas bibliotēka (2 datoru sistēmbloki, Ls 669), Malienas bibliotēka (dators Ls 519), Mārkalnes (portatīvais dators, Ls 499) bibliotēka, jaunas mēbeles iegādātas Ilzenē (Ls 155), Malienā (Ls 387) un Pededzē (Ls 1272).

Telpu remonts veikts Māriņkalna bibliotēkai, papildus iekārtota istaba bērniem (Ls 5943), Alūksnes pilsētas bibliotēkā veikts remonts lasītavā, datortelpā un kāpņu telpā (Ls 10549), Mālpupes bibliotēkā nomainīts grīdas segums, ārdurvis, logs u.c. (Ls 6000), dažādi sīki remontdarbi veikti arī citās bibliotēkās.

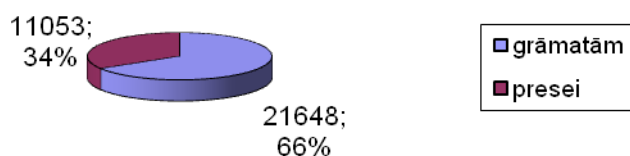
Viens no pamatnosacījumiem, lai bibliotēka veiksmīgi varētu nodrošināt savu lietotāju apkalpošanu, ir kvalitatīvs krājums un tā regulāra papildināšana. Tādēļ neatsverams ir valsts atbalsts bibliotēkām krājumu papildināšanā, kas tika saņemts 2012.gada nogalē. Alūksnes pilsētas bibliotēka, startējot ar projektu „Grāmatu iepirkums Alūksnes un Apes novadu pašvaldību publiskajām bibliotēkām” Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā mērķprogrammas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" projektu konkursā, ieguva 5396 latus, par kuriem iegādājās 1023 eksemplārus grāmatu, kuras 2013.gada sākumā nonāca visās 22 Alūksnes un Apes novadu pašvaldību publiskajās bibliotēkās. Grāmatu iegādi atbalstīja Kultūras ministrija (KM), paredzot valsts finansējumu programmai "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai". Šīs programmas ietvaros Alūksnes un Apes novadu bibliotēkas kopumā saņēma 306 izdevumus par 2150 latiem.

2012.gadā pašvaldību piešķirtais finansējums bibliotēku krājumu komplektēšanai kopumā būtiski nav mainījies (+ Ls 381). Finansējums pieaudzis vai palicis nemainīgs Alūksnes novadā 8 bibliotēkām (Alūksnē, Alsviķos, Ilzenē, Bejā, Jaunalūksnē, Malienā, Mālpupē, Strautiņos), Apes novadā 3 bibliotēkām (Gaujienā, Trapenē, Vidagā). Finansējums krājuma komplektēšanai nedaudz samazinājies Alūksnes novadā Jaunannas, Jaunlaicenes, Kalncempju, Annas, Liepnas, Māriņkalna, Mārkalnes, Pededzes un Veclaicenes bibliotēkās, bet Apes novadā- Apes bibliotēkā.

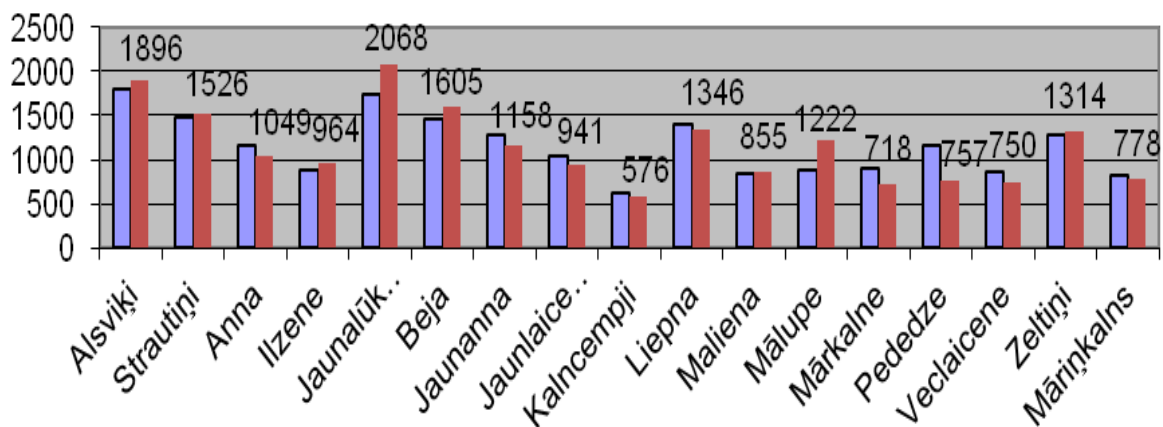
Finansējums krājuma komplektēšanai

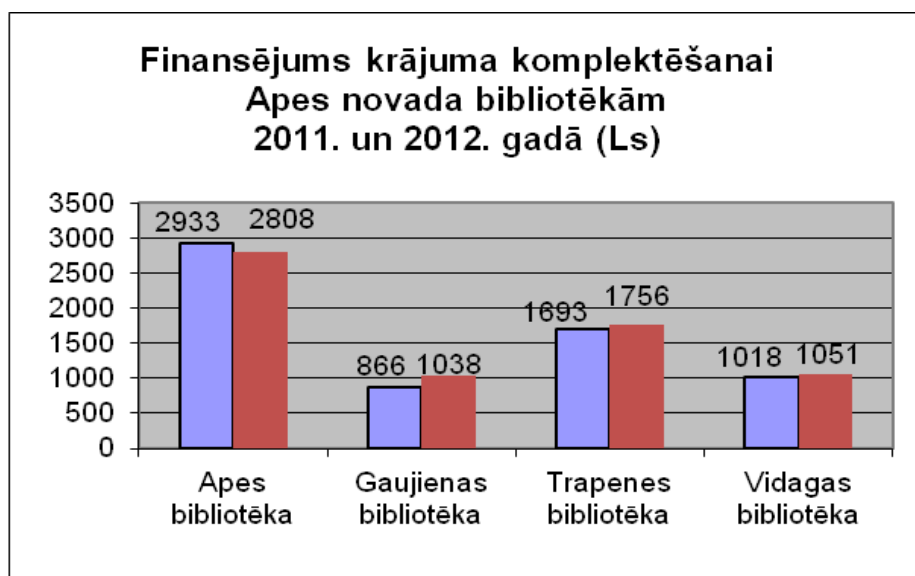

Pašvaldības izdevumi krājuma komplektēšanai (Ls)

Finansējums krājumam Alūksnes novada bibliotēkās 2012. gadā (Ls)

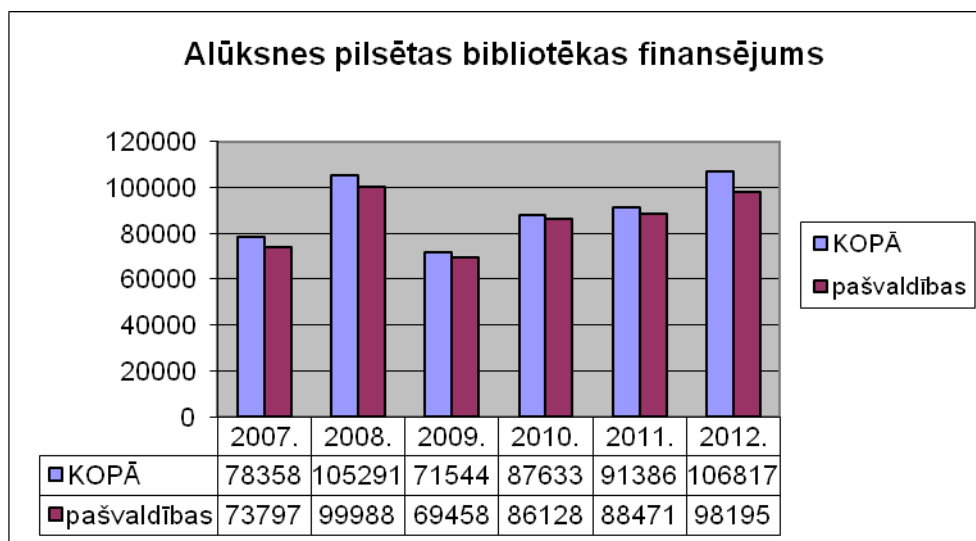

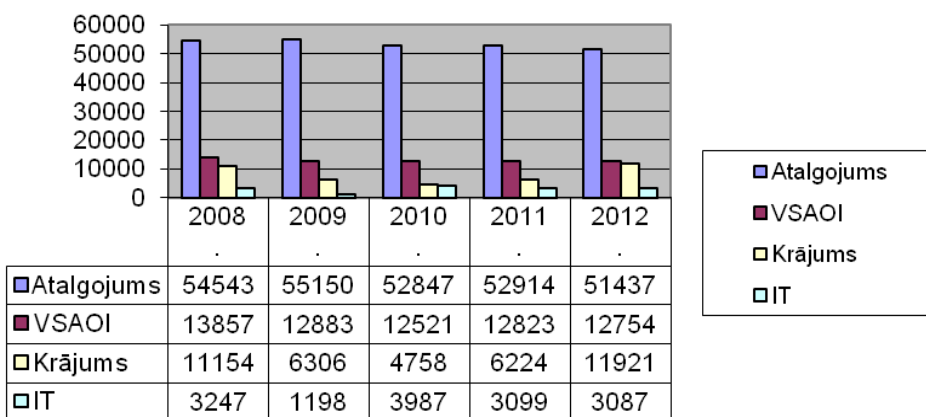
Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” ieteikumiem un 2012.gadā sastādīja Alūksnes novada pagastu bibliotēkās vidēji uz 1 iedzīvotāju ir Ls 1,93 un Ls 6,13 uz 1 bibliotēkas lietotāju. Alūksnes pilsētas bibliotēkā- Ls 0,76 uz 1 iedzīvotāju un Ls 2,93 uz 1 lietotāju. Apes novada bibliotēkās uz 1 iedzīvotāju- Ls 1,61, bet uz 1 lietotāju- Ls 4,74.

Piedaloties projektā „Eiropas Komisijas „Europe Direct” informācijas centrs Gulbenē” (bibliotēkās Alūksnē un Madonā darbojas centra filiāles), bibliotēka iegūst finansējumu gan darba samaksai darbiniekam, lektoriem, dažādu aktivitāšu organizēšanai u.c., finansējums tiek ieskaitīts Gulbenes bibliotēkas budžetā ~ Ls 2800. Projektu finansē Eiropas Komisija.

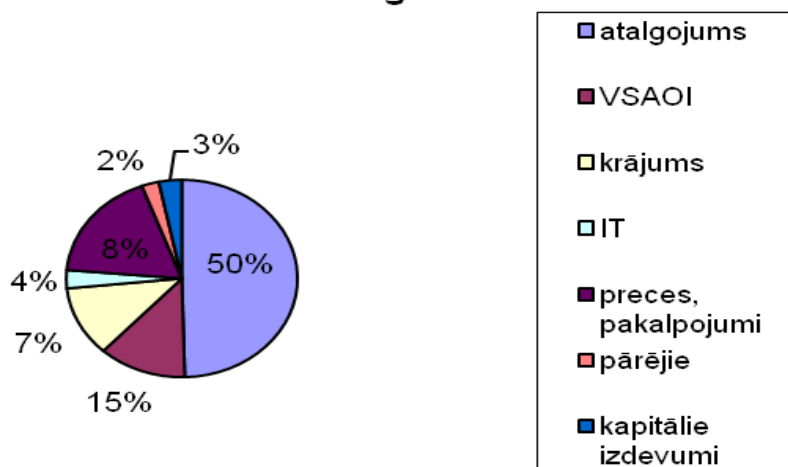
Alūksnes pilsētas bibliotēkas galvenais finansētājs ir bibliotēkas dibinātājs- Alūksnes novada pašvaldība. Neskatoties uz sarežģīto finansiālo situāciju 2009- 2011.gadā, kā pozitīvs fakts minams, ka šajā laikā netika samazināta darbinieku darba samaksa un darba slodze. Tā kā citiem izdevumiem finansējums tika piešķirts minimāls, tad izdevumi atalgojumam sastāda lielu daļu no kopējiem izdevumiem- 50% atalgojumam un 15% VSAOI.

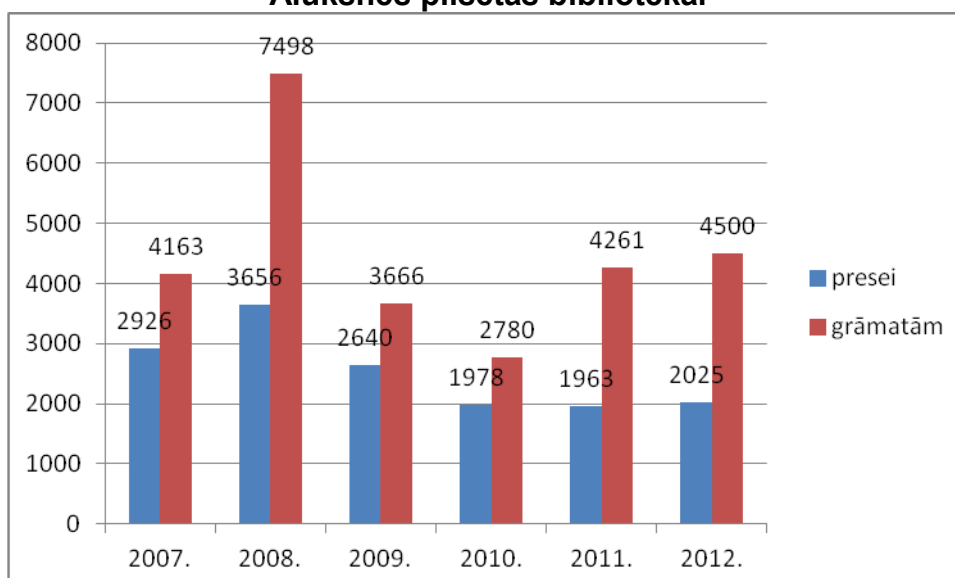
Alūksnes pilsētas bibliotēkas kārtējie izdevumi

Alūksnes pilsētas bibliotēkas izdevumi 2012.gadā

Pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai Alūksnes pilsētas bibliotēkai

Alūksnes pilsētas bibliotēkā finansējums krājuma komplektēšanai nedaudz palielinājies par Ls 301. Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” ieteikumiem un 2012.gadā sastādīja 0,76 Ls uz vienu iedzīvotāju un Ls 2,93- uz 1 lietotāju.

Saņemtais finansējums nodrošināja bibliotēku pamatpakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, bet tas ir nepietiekams kvalitatīvai attīstībai, īpaši nepieciešams finansējums telpu remontam Alūksnes pilsētas bibliotēkai un aprīkojuma modernizēšanai visās bibliotēkās.

Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas direktore Iveta Ozoliņa

12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.

Bibliotēku darbinieki dažādos veidos cenšas informēt gan esošos, gan potenciālos apmeklētājus par bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem, resursiem, pasākumiem, apmācību iespējām, projektiem utt. Viena no efektīvākajām metodēm ir tiešais kontakts un individuāla saruna ar cilvēkiem, stāstot par bibliotēkas piedāvātajām iespējām, bet to darot ne tikai bibliotēkā uz vietas. Bibliotēku darbinieki viesojas skolās, pirmskolas izglītības iestādēs, pensionāru kopu sanāksmēs. Bibliotēkās regulāri tiek organizētas bibliotekārās stundas vietējo skolu audzēkņiem. Informācija par bibliotēku aktivitātēm ir atrodamā pagastu informatīvajos stendos un vietējos informatīvajos izdevumos – „Jums” (Zeltiņi), „Jaunlaicenes Ziņu Lapa” (Jaunlaicene), „Atspulgs” (Ilzene), „Apes Novada Ziņas” (Ape), „Alūksnes Novada Vēstis” (Alūksne). Gandrīz visām bibliotēkām ir izveidoti savi bukleti, kur lietotāji var iepazīties ar darba laiku un piedāvātajiem pakalpojumiem. Informācija iedzīvotājiem tiek nodota arī, ievietojot to pašvaldību tīmekļa vietnēs un portālā www.biblioteka.lv, publicējot vietējos laikrakstos „Malienas Ziņas” un „Alūksnes Ziņas”. Alūksnes pilsētas bibliotēka ir izveidojusi savu profilu arī sociālajā tīklā www.draugiem.lv. Alūksnes novada bibliotēku ikmēneša pasākumu plāni tiek iekļauti novada pašvaldības kopējā pasākumu plānā un izsūtīti visām novada iestādēm, uzņēmumiem, laikrakstiem u.c.

Dažādu pasākumu organizēšanā vieni no galvenajiem bibliotēku sadarbības partneriem ir tautas nami, vietējās skolas, pirmskolas izglītības iestādes – „Sprīdītis”, „Pienenīte” (Alūksne), „Pūcīte” (Jaunalūksne), „Zemenīte (Strautiņi)”, „Taurenītis” (Gaujiena) u.c. Bejas bibliotēkai ir izveidojusies cieša sadarbība ar vietējo novadpētniecības centru, Gaujienas bibliotēkai – ar tūrisma informācijas punktu un Jāzepa Vītola memoriālo muzeju „Anniņas”, Annas bibliotēkai – ar pagasta pensionāru kopu „Virši zied”, Alsviķu bibliotēkai – ar pensionāru kopu „Noskaņa”, Jaunlaicenes bibliotēkai – ar Jaunlaicenes muižas muzeju, Alūksnes pilsētas bibliotēka jau ilgstoši sadarbojas ar politiski represēto klubu „Sarma” un pilsētas pensionāru apvienību „Sudrabs”. Daudzas aktivitātes ir notikušas sadarbībā ar EUROPE DIRECT informācijas centra Gulbenē Alūksnes filiāli, kas darbojas Alūksnes pilsētas bibliotēkā.

Informācija par Alūksnes bibliotēkas darba aktualitātēm, veismēm, izaicinājumiem un problēmām regulāri tiek nodota novada pašvaldībai- katru nedēļu bibliotēkas direktorei tiekoties ar novada pašvaldības kultūras un sporta nodaļas vadītāju, bet vienreiz mēnesī ar domes vadību- priekšsēdētāju un izpilddirektori iestāžu vadītāju informatīvajās sanāksmēs. Katru gadu novada pašvaldības izglītības, kultūras un sporta komitejā tiek sniegta atskaite par paveikto novada bibliotēkās. Tā kā novadu reformas rezultātā Alūksnes novadā uz 18 pārvaldēm tika izveidotas tikai 6 vadītāju štata vietas, tad tas nozīmē, ka katram vadītājam pakļautībā ir vairākas pārvaldes. Līdz ar to iedzīvotājiem kontaktēties ar savu pagastu vadītāju ir iespējams konkrētās nedēļas dienās, nevis jebkurā brīdī, kā tas bija agrāk. Tomēr pagastu iestāžu darbiniekiem tas netraucē savstarpēji komunicēt un sadarboties ar savām pašvaldībām. Vairāki bibliotekāri uzskata, ka šāds modulis ir pietiekami veiksmīgs, jo pagastiem ir lielākas iespējas savstarpēji sadarboties, veidot kopīgus lielāka mēroga pasākumus, izmantot transportu kopīgiem braucieniem. Šeit viss darbs norit savstarpēji sadarbojoties un nedublējot pasākumus. Savukārt lielākām pagastu pārvaldēm šo savstarpējo komunikāciju uzturēt ir sarežģītāk, un bieži vien bibliotēkas darbiniekam ar pārvaldes vadītāju iznāk tikties ne biežāk kā reizi mēnesī.

Lai arī informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ir radikāli izmainījušas bibliotēku darbu, saskarsme ar cilvēkiem tomēr ir bibliotēku darba pamatā. To veicina gan tiešie kontakti ikdienā, gan arī dažādas aktivitātes, tikšanās un tematiski pasākumi saviem lasītājiem. Liela daļa bibliotēka izmanto iespēju reklamēt savus pasākumus, piedaloties bibliotēku nedēļas pasākumos. Visas abu novadu bibliotēkas katru gadu piedalās LBAB organizētajos Grāmatu svētkos, iesaistot šajā pasākumā arī savus lasītājus. Savukārt Bejas un Trapenes bibliotēkas kopā ar vietējiem muzejiem rīko kopīgas bibliotēku/muzeju naktis. Arī Jaunlaicenes bibliotēka

kopīgi ar muižas muzeju un tautas namu organizēja muzeju nakti „Zili brīnumi zilo vijolīšu naktī”.

Bibliotēku/muzeju nakts Bejā

11. Grāmatu svētki Alūksnē

Daudzas bibliotēkas piedalās ar dažādās akcijās un konkursos, tādējādi veicinot savu publicitāti. Alūksnes pilsētas un Alsviķu pagasta bibliotēka 2012. gadā piedalījās konkursā „Radošās aktivitātes par drošību internetā manā bibliotēkā 2012”, kur Alūksnes pārstāve Ieva Račika ieguva Telia Latvija balvu – multifunkcionālo iekārtu, savukārt Alsviķu bibliotēkas vadītāja Sarmīte Melķe saņēma Telia Latvija simpātiju balvu. Savukārt Mārkalnes pagasta bibliotēka iesaistījās Lattelecom rīkotajā projektā „Pieslēdzies, Latvija!”, kura laikā tika apmācīti 70 seniori. Pateicoties bibliotekāres Sanitas Silirovas aktivitātei, bibliotēkas lietotāju skaits palielinājās par 49. Tas pierāda, cik liela nozīme ir individuālai komunikācijai ar cilvēkiem. Alūksnes, Annas, Jaunlaicenes, Mārkalnes un Zeltiņu bibliotēkas aicināja savus lasītājus iesaistīties makulatūras vākšanas akcijā „Bibliotēka man, es - bibliotēkai”. Jāteic, ka atsaucība bija necerēti liela, tikai, diemžēl, Līgatnes papīrfabrika tā arī neatsūtīja konteinerus, labi, ka izlīdzēja vietējais uzņēmums „Rūpe”, aizvedot savāktu makulatūru. Alsviķu bibliotēka savā darbā iesaistīja arī brīvprātīgos, kuri palīdzēja pārkārtot bibliotēkas krājumu. Aktualizēt brīvprātīgo darbu un realizēt dažādas jauniešu idejas plāno arī Mārkalnes bibliotēka.

Joprojām aktuāls literatūras popularizēšanas veids bibliotēkās ir arī izstādes. Tās ir veltītas galvenokārt dažādiem ievērojamiem cilvēkiem, sabiedrībā svarīgiem notikumiem. Gadu gaitā joprojām populāras ir arī netradicionālās izstādes – Jausmas Kalnas rokdarbu izstāde „Adatiņas ņirbēt ņirb” (Anna), pavasara un rudens ziedu izstādes (Mālupe), foto izstāde „Veclaicene – Ziemeļvidzemes pērle” (Veclaicene), foto izstādes „Senās Ilzenes mājvieta” un „Ziedi pie Avotu mājām” (Ilzene) u.c.

Ieskatam informāciju popularizējošas aktivitātes dažās bibliotēkās:

Alsviķu bibliotēka:

Pagājušajā gadā bibliotēka turpināja apmācīt seniorus darbā ar jaunajām tehnoloģijām. Ziemā mācības pabeidza 9 lietotāji. Kopā par abiem apmācību cikliem ir novadītas 68 stundas-gandrīz 9 pilnas darba dienas.

Bibliotēka rīko pasākumus bērniem un jauniešiem Bērnu žūrijas projekta ietvaros. Notika iepazīšanās pasākums ar jauno grāmatu kolekciju un pieteikšanās par grāmatu ekspertiem. Jūnijā devāmies ekskursijā pa Alūksnes un Apes novadiem vēsturnieka Jāņa Poļa vadībā. Kopā gada laikā ir bijuši 15 pasākumi bērniem un skolēniem. Ar jauniešiem regulāri pārrunājam aktuālākos un viņus interesējošos jautājumus par drošību internetā. Notika pasākums „Jūties droši internetā”. Runājam par tēmām, kuras noskaidrojās pēc anketu aizpildīšanas, ko jaunieši un bērni nezina interneta drošības jautājumos. Pildījām dažādus testus un minējām krustvārdu mīklas e- prasmju nedēļas ietvaros.

Annas bibliotēka:

E-prasmju nedēļas aktivitātes:

- Konsultācijas „Internets darbam un atpūtai”
- Pieejamo datu bāzu izmantošana
- Tiešsaistes pakalpojumi (banku pakalpojumi, e-katalogi, e-biļetes u.c.)

Pasākumi:

- Pasākums par kultūras mantojuma vērtībām Annas pagastā
- „Sapnī es nāku uz mājām” – literāri – muzikāls notikums veltīts Skaidrītei Kaldupei 90 gadu jubilejā.
- Tikšanās ar psiholoģi Daigu Sliņķi.
- Tikšanās „Annas pagasta atmiņu albums – dalies savā stāstā un atmiņās”.
- „Mīļuma svētki” – veltīts Ģimenes svētkiem.
- Rotaļu un atpūtas laukuma atklāšanas pasākums
- Pasākums veltīts Starptautiskajai Veco ļaužu dienai.
- Rudenīgā noskaņojumā sarunas par astroloģiju ... un ne tikai...
- Kad zemes darbi atpūtā – svinam svētkus! Dzejniecei – novadniecei Terēzei Brenci – 115.
- Tikšanās ar novadnieci Modu Sedlenieci
- Annas pagasta vēstures istabas atklāšana
- Adventes vainagu gatavošana
- „...iet zeme klusi uz Ziemassvētku pusi”. Literāri muzikāla tikšanās ar gulbenieti Ivetu Krūmiņu un mūziķi Aivaru Ošu.

Annas bibliotēkas vadītāja saņem pateicību no pagasta pārvaldes vadītājas par iniciatīvu rotaļu laukuma izveidošanā

Ilzenes bibliotēka:

Bibliotēka organizēja 2 fotoizstādes:

- fotoizstāde „Senās Ilzenes mājvietas”, autore V. Kazaka,
 - fotoizstāde „Ziedi pie AVOTU mājām”, autors A. Plešs.
- Fotoizstāžu autori ir Ilzenes bibliotēkas ilggadēji lasītāji.

2012. gadā bibliotēkā notika 11 tematiski pasākumi, no tiem 1 kopā ar pirmskolas grupas bērniem - Lieldienu pasākums „Cimos pie Lieldienu zaķa”, kurā piedalījās arī biedrības „Ilzenes attīstībai” dalībnieces L. Janušas mīļdzīvnieks zaķis Sprukts, kas mazajiem lasītājiem izraisīja neviltotu sajūsmu.

2. gadu bibliotēkā notiek pasākums „Ezerlāses” stunda”, kurā lasītāji tiek iepazīstināti ar Alūksnes novada literātiem. 2012. gada martā notika literāri muzikāls pasākums „Cauri laiku varām”, kur lasītāji tikās ar Alūksnes un Apes novada literātu apvienības „Ezerlāse” dalībnieci,

politiski represēto kluba „Sarma”, valdes padomnieci L. Sāgamežu – Nāgeli. Septembrī Ilzenes bibliotēkā tradicionāli rīkotajā Dzejas dienu pasākumā viesojās dzejniece I. Puidze no Gulbenes novada literātu apvienības.

Bejas bibliotēka:

Bibliotēkas lietotāji anketēšanas veidā tiek iztaujāti par bibliotēkai nozīmīgiem jautājumiem, lai varētu izziņāt viņu viedokli un vajadzības, un iespēju robežās tās izpildīt.

Bibliotēkā ir iekārtota atsauksmju un ierosinājumu grāmata. Bibliotēkas lietotājiem ir izstrādāti un jāievēro bibliotēkas lietošanas un interneta, datortehnikas un elektronisko resursu lietošanas noteikumi.

Nu jau vairākus gadus maijā tiek organizēts pasākums ar plašu programmu „Muzeju nakts Bejā”. Protams, galvenā organizatore te ir novadpētniecības centra pārzine Jolanta Baldiņa, bet piedalās visas kultūras un izglītības iestādes ar savu artavu, kā arī labas gribas pagasta cilvēki. 2012. gadā Muzeju nakti jau ieskandināja 28.04. zāģu rūkoņa Mākslas zāģēšanas sacensībās „Ierūcini zāģi un savu fantāziju”, lai veidotu skaistas un interesantas koka figūras skolas un muzeja apkārtnes izdaiļošanai.

Pirmās vietas ieguvējs
Jānis Pūpols ar savu
taksi Maksī, kas kalpos
kā soliņš

Liela gatavošanās un kopdarbs tika ieguldīts gaidot Bejas pamatskolas 145 gadu jubileju. Bibliotēkas vadītājas uzdevums arī bija sagatavot nelielu izstādi ar dzejoļiem, kurus sacerējuši bijušie skolas skolēni, kā, piemēram, Aldona Atgāze, Vēsma Kokle Līviņa, Alfrēds Dāvids, kā arī novadnieks un zinātnieks Aleksejs Dzēns – Litovskis, kas jaunības gados arī rakstījis dzeju. Milzīgu darbu tika ieguldījusi darba grupa, kas vāca materiālus un sagatavoja grāmatu „Bejas skolai – 145”. Bejas bibliotēkas vadītāja savu mazumiņu darba arī ieguldīja šajā procesā, palīdzot ieskenēt daļu bilžu, pārrakstot dažus atmiņu stāstus par skolas laiku un uzrakstot arī savas atmiņas.

Oktobra beigās uz Beju tika atvesta ceļojošā izstāde no Okupācijas muzeja par Otro Pasaules karu, kuru iekārtojām kopā ar novadpētniecības centra pārzini.

Nu jau ceturto gadu Bejas bibliotēkā darbojas interešu klubiņš „Pipariņš”, kur reizi mēnesī notiek pasākumi par dažādām tēmām. Ļoti laba sadarbība pasākumu un nozīmīgu izstāžu veidošanā mums ir ar Novadpētniecības centra pārzini Jolantu Baldiņu. Bibliotēka sadarbojas arī ar pārējām pagasta kultūras iestādēm un pagasta pārvaldi. Aicinām citus iestāžu vadītājus uz saviem pasākumiem un apmeklēt citu veidotos pasākumus.

Cieša sadarbība notiek ar Bejas pamatskolu. Arī piedalāmies kopīgu pasākumu veidošanā, apmeklēšanā, dalāmies ar telpām pasākumu vajadzībām.

Visas iestādes kopīgi sadarbojamies arī ar pagasta cilvēkiem, kas vēlas kaut ko darīt un paši ir aktīvi. Piedalāmies kopīgā pašdarbībā, svētku svinēšanā.

Ciemojoties pasākumā Kolberģī, uz kuru uzaicināja Jaunalūksnes bibliotēkas vadītāja Ieva Zakarīte. Tikšanās ar burvīgo „lāču mammu” Velgu Vītoli

Gaujienas bibliotēka:

Pagasta bibliotēkas darbība lielā mērā atkarīga no pagastu pašvaldības atbalsta kultūrai un izglītībai. Tikpat liela ietekme ir piešķirtā budžeta apjomam un sadalījumam. Labas sadarbības pamatā bieži ir cilvēciskās attiecības un prasme komunicēt. Bibliotēkas sadarbība ar Gaujienas pagasta pašvaldību ir ļoti laba.

Kā vieni no svarīgākajiem sadarbības partneriem bibliotēkai jāatzīmē Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskola un skolas bibliotēka. Šī dzīvā saikne: jaunais lasītājs – bibliotekārs ir pamatakmens nākotnes bibliotēkai.

Pirmsskolas vecuma bērnu piesaistīšanai par bibliotēkas lasītājiem ir liela nozīme tam, kā veidosies tālāka bibliotēkas un lasītāju sadarbība. Laba sadarbība izveidojusies ar Gaujienas pagasta PII „Taurenītis” bērniem un audzinātājiem. Regulāri notiek dažādi pasākumi gan bibliotēkā, gan PII iestādes telpās.

Bibliotēka sadarbojas arī ar Gaujienas speciālās internātpamatskolu, tiek plānoti šīs skolas bērnu bibliotekāro stundu apmeklējumi. Arī ar Gaujienas tūrisma un informācijas centru turpinās laba sadarbība. Dažādu pasākumu organizēšanai, informācijas iegūšanai bibliotēka sadarbojas arī ar tautas namu, Tūrisma un informācijas centru, memoriālo muzeju „Anniņas”.

Ar laikrakstu palīdzību pieaug arī bibliotēkas popularitāte un tās pakalpojumi ieņem aizvien svarīgāku vietu iedzīvotāju dzīvē. Par savu darbu – pasākumiem un jaunumiem – bibliotēka Gaujienas un novada iedzīvotājus informē novada avīzē „Apes Novada Ziņas”. Informācija par aktualitātēm un pasākumu afišas tiek izliktas bibliotēkā, Gaujienas vidusskolā, pagasta teritorijā uz informācijas dēļiem, kā arī cilvēki tiek informēti individuāli.

Kā līdzeklis publicitātei tiek Apes novada mājas lapā www.apesnovads.lv, kur katrs interesents var rast sev noderīgu un aktuālu informāciju par Apes novadu. Šeit var atrast arī informāciju par Gaujienas pagasta bibliotēku. Tās iespējas vēl nav pilnībā izmantotas.

Pasākumi Gaujienas bibliotēkā:

- Pasaku rīts ar PII „Taurenītis” bērniem
- Bērnu žūrijas tikšanās „Kaķu stāsti”
- Dzejas un mūzikas vakars „Svecēm piestāv dzeja”
- 01.04. Atpūtas un humora vakars – 3. anekdošu turnīrs pieaugušajiem
- „Kaķu nama ļaunākās ziņas” (piedāvā Gaujienas bibliotēka, Gaujienas amatiereteātris sadarbībā ar bibliotēku un tautas namu)

- Ekskursija Bērnu žūrijai ar bānīti Alūksne – Gulbene, UNESCO LNK akcijas „Pasaule manā bibliotēkā” ietvaros
 - Bibliotēku nedēļa 23. – 29.aprīlis
 - Spēle „Orientēšanās bibliotēkā”
 - „Stundu par bibliotekāru”
- Katra mēneša pēdējā ceturtdiena no plkst.16.00 – 17.00 - *Lasāmstunda* – datori atpūtīsies.

Pasākumi Alūksnes pilsētas bibliotēkā:

- Ēnu diena,
- „Domuvārdi” – tikšanās ar dzejnieci A. Anitīnu un mūziķi R. Pedeci (VKKF atbalsts),
- „Veselības ābece senioriem” – informatīvs seminārs (sadarbībā ar EUROPE DIRECT informācijas centra Alūksnes filiāli),
- 11. Grāmatu svētki – tikšanās ar O. Ozolu, V. Vītolu, E. Jansonu u.c.
- Krustvārdu mīklu minētāju konkurss,
- „Uzsmaidīt dzīvei” – tikšanās ar dzejnieci K. Apškrūmu,
- Bibliotēkas draugu diena,
- „Gaistošo dzejnieku klubs” – atraktīva dzejas izrāde,
- „Dialogs uz taureņspārna” – tikšanās ar dzejniekiem A. Skrjabi, G. Tarvidu un mūziķi K. Vēveri (VKKF atbalsts),
- „Vienotībā ar sevi” – tikšanās ar dzejnieku un mūziķi A. Lapšānu (VKKF atbalsts),
- Literātu Lielā gada tikšanās,
- „Kļūt un būt laimīgam” – tikšanās ar pozitīvās domāšanas centra PAVASARA STUDIJA vadītāju I. Prisjolkovu (sadarbībā ar EUROPE DIRECT informācijas centra Alūksnes filiāli) u.c.

Par tradīciju ir kļuvušas gleznu izstādes Bērnu literatūras nodaļā. Savas gleznas 2012. gadā ir eksponējuši vietējie mākslinieki S. Jēkabsons, D. Rudzīte, S. Kuzņecova, V. Jakobsons. Ir bijušas skatāmas ar A. Voiciša fotogrāfijas un datorgrafikas.

Daudzas bibliotēkas (Mārkalne, Zeltiņi, Beja u.c.) ir veikušas savu lietotāju aptaujas un anketēšanu, lai noskaidrotu to attieksmi pret bibliotēkas piedāvājumiem pakalpojumiem un darba laiku, kaut gan laukos vislabāk cilvēku viedokļus var noskaidrot individuālās sarunās. Parasti arī iedzīvotāju domas tiek respektētas un ņemtas vērā.

Alūksnes pilsētas bibliotēkas publicitāti veicināja arī piedalīšanās bibliotēku attīstības projekta "Trešais tēva dēls" ietvaros organizētajā Mediju programmā, kurā piedalījās ap 30 žurnālistu no dažādiem Latvijas reģioniem, kas pārstāvēja gan radio un televīziju, gan drukātos un elektroniskos izdevumus. Uzsākot programmu, tika izsludināts arī publikāciju un reportāžu konkurss "Mediji bibliotēkām", kurā, iesniedzot vismaz četrus darbus par tēmām, kas iekļautas programmā, mediju pārstāvjiem tika dota iespēja sacensties savā starpā bibliotēku problemātikas atspoguļošanā. Konkurssam kopskaitā tika iesniegti 93 darbi.

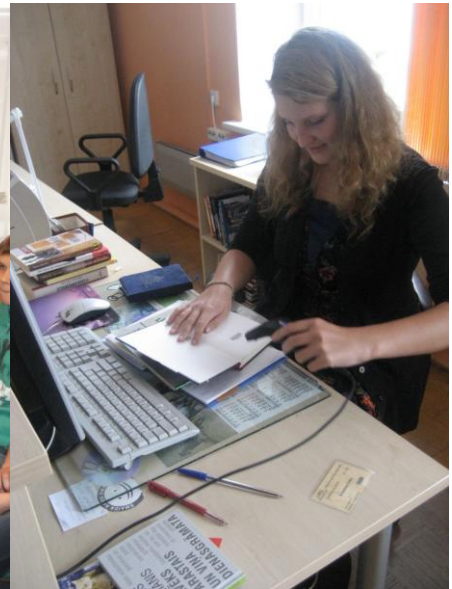
14. novembrī, svinīgā pasākumā Rīgā tika nosaukti konkursa laureāti, starp kuriem 3. vietu ieguva Alūksnes laikraksta „Malienas Ziņas” žurnāliste Sandra Apine, kura rakstīja par Alūksnes pilsētas bibliotēku.

Lai popularizētu bibliotekāra profesiju, Alūksnes pilsētas bibliotēka piedalījās ēnu dienā. Bibliotēkas darbiniekus ēnoja Alūksnes E. Glikas Valsts ģimnāzijas audzēkne Kristiāna Zelča.

Īpašs notikums Alūksnes pilsētas bibliotēkā bija zviedru jauniešu prakse, kuri bija ieradušies kreatīvā attīstības projekta KRUT ietvaros. Projekta mērķis bija palīdzēt bez darba esošajiem zviedru jauniešiem iegūt jaunu pieredzi un zināšanas, iesaistoties trīs nedēļu praksē dažādās Alūksnes iestādēs un organizācijās. Jaunieši praktizējās Alūksnes un Apes novada fondā, biedrībā "Astes un ūsas", jaunatnes iniciatīvu centrā, Alūksnes novada vidusskolā, kā arī pie mums - Alūksnes pilsētas bibliotēkā, kur darbojās divas zviedru jaunietes - Ida un Zandra. Viņas sagatavoja prezentāciju par savu slaveno bērnu rakstnieci Astridu Lindgrēni Alūksnes sākumskolas audzēkņiem. Zviedru meitenes runāja zviedriski, bet viņas tulkoja latviešu meitene Līva, kura četrus gadus dzīvojusi Zviedrijā. Skolēnus iepriecināja kopīgi dziedāta dziesma zviedru valodā.

Zviedru jaunietes Alūksnes pilsētas bibliotēkā

Arī mums ir sava ēna!

Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe Silvija Mūrniece

13. Veiksmes stāsti

Veiksmes stāsti mēdz būt katram no mums, jautājums ir tikai - vai mēs paši spējam tos pamanīt un novērtēt. Tas attiecas gan uz personīgo dzīvi, gan arī uz darbu. Liekas – nekas īpašs nav izdarīts, bet ja palūkojas uz aizvadīto gadu un saskaita visus pozitīvos mirkļus, tad izrādās, ka to nav nemaz tik maz. Un tie visi kopā veido vienu lielāku vai mazāku veiksmes stāstu.

Lūk, daži no veiksmes stāstiem Alūksnes un Apes novadu bibliotēkās:

Alūksnes pilsētas bibliotēka:

Veiksmīgi notikusi bibliotēkas atkārtota akreditācija, līdz ar to ir gandarījums par paveikto, kā arī stimuls aktīvi darboties turpmāk.

Veikts remonts bibliotēkas lasītavā un datortelpā, kaut pamazām, bet telpas iegūst mūsdienīgāku izskatu un modernāku aprīkojumu.

Alsviku bibliotēka:

Pirmkārt bibliotēkai ir izdevies piesaistīt brīvprātīgos bibliotēkas darbā. Vasarā cītīgi palīgi man bija 4 meitenes- Marta, Amanda, Sanija un Solvija, kuras kopā ar bibliotekāri vienas dienas laikā paveica grāmatu telpas pilnīgu pārveidošanu.

Otrkārt gribētos pieminēt to, ka bibliotēkā datorzināšanas ir apguvuši 20 seniori. Jāpiemin arī tas, ka senioru grupa bija uzrakstījusi ieteikuma vēstuli Bibliotekāru biedrības konkursam „Bibliotekārs – gaismas nesējs”. Kaut arī bibliotēkai balva netika, bet apzināties, ka vecākā paaudze ir tomēr atzinīgi novērtējusi un ievērojusi bibliotekāra nesavtīgo darbu, ir patīkami un rosina uz jauniem darbiem un racionālām idejām turpmāk.

Treškārt pilnīgi negaidīti atkal bibliotēkai veicināšanas balva radošajā projektā no Telia Latvija par drošību internetā – Atklāsim digitālo pasauli kopā ...un droši. Alsviķu bibliotēkas vārds izskanēja vairākās Vidzemes bibliotēku mājaslapās. Patīkami, kaut pati nevarēju ierasties uz pasākumu Rīgā, bet balvu pieveda klāt uz Jāņiem.

Malienas bibliotēka:

Malienas pagasta iedzīvotājas Tatjanas audžuģimenē ievietoja trīs bērnus (Kristaps, Justīne, Deivids) no nelabvēlīgas ģimenes. Bērni nebija redzējuši normālu pārtiku, nebija saņēmuši cilvēku un vecāku mīlestību. Viņi ļoti baidījās no cilvēkiem. Kristaps ārpus mājas nepārtraukti skaļi kļiedza un raudāja. Bērni sāka apmeklēt bērnudārzu. Bibliotēkai ir laba sadarbība ar bērnudārzu. Skolotājas bieži bērnus ved uz bibliotēku. Te viņi zīmē, lasa, klausās pasakas, rotaļājas. Tā rodas mīlestība uz grāmatām. Arī Kristaps ar laiku sāka pierast, kļuva drošāks. Nu jau Kristaps mācās skolā, 1.klasē. Zēns bieži iegriežas bibliotēkā. Viņš ir čakls grāmatu lasītājs. Uz jautājumu, kāpēc viņš lasa, atbilde skan „grāmatās ir visādi brīnumi, tur var aizceļot uz tālām zemēm, grāmatas ir mani draugi.”

Māriņkalna bibliotēka:

Mans veiksmes stāsts ir par aizvadītās vasaras pārvērtībām bibliotēkā, kas ir tiešām nozīmīgs notikums, jo Māriņkalna bibliotēka bija palikusi viena no tām, kurai remonts tika atlikts no gada uz gadu. Redzot pārējo bibliotēku izremontētās un sakārtotās telpas, tāds skumīgs noskaņojums pārņēma, kad beidzot es to piedzīvoju. Un piedzīvoju. Viss sākās ar 2011. gadu, kad vecie plaukti tika nomainīti ar jaunajiem. Tas jau deva mazu cerību, ka viss notiks. Un aizvadītais gads ienesa Māriņkalna bibliotēkas dzīvē tik radikālas pārmaiņas, kurām ilgi nespēju noticēt, ka tas ir beidzot noticis. Strādāt un uzturēties tik skaistās un ērti iekārtotās telpās ir prieks ne vien man kā bibliotekārei, bet arī apmeklētājiem, kuriem bibliotēkā ir patīkami ienākt un tā vien gribas ilgāk tajā uzkavēties.

Apes bibliotēka:

Ļoti lielu interesi lietotājos izraisīja Latvijas Bankas un v/a Kultūras informācijas sistēmas organizētā akcija „Monētu dienas bibliotēkā” un tās ietvaros – aptauja „Latvijas Gada monēta 2011”. Tajā piedalījās daudzi lietotāji, kas ļāva Apes bibliotēkai kļūt par vienu no trim aktīvākajām bibliotēkām Latvijā un piedalīties programmas noslēguma ceremonijā Latvijas Bankā, bet diviem aptaujas dalībniekiem – savā īpašumā iegūt skaistās monētas „Miglā asaro

logs” un „Rīga”. Šis ir viens no šā gada veiksmes stāstiem mūsu bibliotēkā, kad bija iespēja pierādīt sabiedrībai, ka bibliotēkas ir nozīmīgi kultūras, informācijas un zināšanu centri, kuros apmeklētājiem tiek piedāvāti vērtīgi resursi un sniegtas iespējas pilnvērtīgai laika pavadīšanai.

Savu darbu 2012. gadā uzskatām par veiksmīgu. Prieccājamies, ka, neskatoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju valstī, varam darboties gaišās, patīkamās telpās, saviem apmeklētājiem varam piedāvāt pietiekoši bagātu, atjauninātu grāmatu un periodikas krājumu. Pieaug bibliotēkas loma sabiedrības dzīvē, tā kļuvusi par vietējās pašvaldības kultūras centru, sabiedrības informācijas aprites vietu.

Bejas bibliotēka:

Par bibliotēkas veiksmes stāstu noteikti būtu joprojām jāuzskata Bejas bibliotēkas interešu klubiņa „Pipariņš” darbošanās un pastāvēšana jau ceturto gadu pēc interešu klubiņa „Pīlādzis” darbošanās beigām, kas pastāvēja 10 gadus. Šīs ikmēneša tikšanās ir nozīmīgas gan klubiņa dalībniekiem, gan bibliotēkai kā iestādei.

Vēl mūsu veiksmes stāsts ir tas, ka esam zem viena jumta ar Bejas novadpētniecības centru un tam ir tāda jauna, enerģiska, strādāt gribošā vadītāja kā Jolanta Baldiņa. Līdz ar to bibliotēkai ir daudz kopīgu pasākumu, nodarbību, izstāžu. Divas galvas vienmēr kopā ir gudrākas kā viena. Ar idejām var dalīties un papildināties. Kādreiz noder arī uzmundrinošs vārds, ja nav vairs spēka un deguns ir pie zemes. Pateicoties Jolantai, mūsu mazajā Bejā katru pavasari notiek grandioza Muzeju nakts pasākumu virkne. Viņa ir šī pasākuma lokomotīve un ideju ģenerators, mēs pārējie piemetam malciņu un palīdzam vilkt.

Veiksme ir arī tā, ka Bejā ir ļoti atsaucīgi cilvēki, kas labprāt palīdz, iesaistās pašdarbībā, apmeklē pasākumus. Un mums ir blakus skola ar jauno paaudzi, kas ir vienkārši materiāls, ko veidot, virzīt pareizās sliedēs. Ir ar ko strādāt un kam strādāt, un tas ir galvenais!

Sagatavoja Alūksnes pilsētas bibliotēkas metodiķe Silvija Mūrniece